III. ÉVFOLYAM 4. SZÁM 1998. ÁPRILIS ÁRA: 198 FT

INTERNET KALAUZ

Tavaszi Árhullám

- Tocsik Márta tőzsdézik
- Ingyen megák
- Törd fel a páncélszekrényt
- A kibertér kísérteties
- Hálón a halhatatlanok
- Tanulás határok nélkül

Érdeklik Önt a bitek és a byte-ok?

Feltehetően nem! Ön egy céget irányít, netán informatikai vezető vállalatánál, és az érdekli, hogy miképp lehet a cégét hatékonyabbá tenni, netán az informatika segítségével!

De az is lehet, hogy Ön egy informatikus, és szerelmes a bitekbe, byte-okba, csak éppen nem a l'art pour l'art programozást, még csak nem is a technológiai bravúrokat várják el főnökei, hanem azt, hogy végre az informatika üzletet, eladható terméket, értékesíthető szolgáltatást szüljön vállalkozásuknak.

Íme: bitek és byte-ok helyett itt
az ÜZLETI INFORMATIKA, a Business Online!

Interfész az üzlet és az informatika között.

Ön még nem találkozott vele? Pedig 1996. óta a piacon van, messze megelőzve minden más hasonló próbálkozást. A Business Online elsőségét nem csak időben biztosította be, eddigi számaival igen nagy tekintélyt szerzett a bankokban, pénzintézetekben, a multinacionális informatikai és/vagy távközlési vállalatoknál s egy sor helyen, ahol prioritása van ennek a két kulcsszónak: üzlet és informatika.

Ha Ön még nem találkozott vele, annak egy oka lehet: az exkluzív terjesztés. Az évente tízszer megjelenő magazin nem kerül utcai árusokhoz, kizárólag előfizetés útján lehet hozzáférni évi 9800 Ft. plusz áfás áron.
Ön is megrendelheti, akár most azonnal a túloldalon található megrendelő szelvényen.

Ha nem akar zsákbamacskát, egy különleges akcióval is kedveskedünk. Egy szám áráért (980 Ft plusz áfa) küldünk Önnek egy 4 korábbi számból álló válogatást, hogy megnézze, milyen cikkeket tartalmaz ez az újság, megéri-e állandó olvasóvá válnia.

Kéri? Akkor ne habozzon, adja meg az alábbi adatokat, és juttassa el megrendelését a Bonline Kiadónak faxon, levélben, e-mailben vagy bárhogy (Bonline Kiadó, 1116. Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32. Tel/fax: 228-3372, 228-3373; e-mail: bonline@bonline.hu)
Ezt a pár sort még akkor is megéri kitölteni, ha egyúttal a túloldali megrendelőt is elküldi, korábbi számainkban is sok a maradandó, időtálló információ.)

Szeretném megismerni a Business Online magazint, ezért kérem, hogy négy korábbi számot küldjenek el.
A csomagolás és a postaköltségek fedezetét szolgáló 980 Ft. plusz áfa összeget számla ellenében

átutalással ☐ csekken ☐

befizetem a kiadónak az MKB-nál vezetett 10300002-20387215-00003285 számlájára.

Név:

Cím:

Számlázási cím, ha eltérő:

Dátum:

Aláírás:

bus

telefon (ISDN): 424-0014
levélcím: 1506 Bp. Pf. 140
e-mail: bonline@bonline.hu

Üzlet
az informat
informatika
az üzletben

Az Internet üzleti felhasználása

Bonline

INTERNET-INTRANET / ADATBÁZISOK / ONLINE BAN
FAXBANK / HANGPOSTAFIÓK / LAN-WAN / WWW / E-MA

Kérjük ezt a lapot – kitöltve – postázza
(1056 Bp Pf.: 140) vagy faxolja el
(228-3372, 228-3373) a Kiadónak.

Megrendelő

Megrendelem a Business Online következő hónaptól ez év végéig megjelenő számait havi 980Ft plusz áfás áron.

keltezés aláírás

A következő évre szóló megrendelést minden év november 30-ig van jogom lemondani, amennyiben nem teszem, hozzájárulok az automatikus meghosszabbításhoz és a következő évi előfizetési díj decemberi kiszámlázásához.

keltezés aláírás

Megrendelő neve:

Postázási cím

Számlázási cím:

Telefon: Fax:

E-mail:

business online

KÉZICSISZOLT ÓLOMKRISTÁLY

On line áruház

www.caori.com

Tel / fax: 250 8621
E-Mail: caori@caori.com

KÉZICSISZOLT ÓLOMKRISTÁLY

KÉZICSISZOLT ÓLOMKRISTÁLY

Nyitvatartás
H - P 10-19
SZO 9-18
Vas 9-14

Üvegáru Szaküzlet

SÜBA Üzletközpont

Óbudán, a Szentendrei úton (III.ker. Rákóczi u.36)

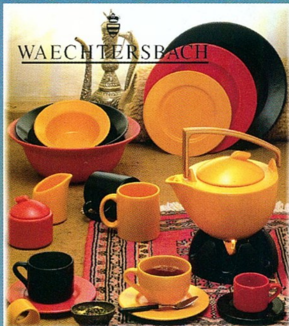

KERÁMIA, matt

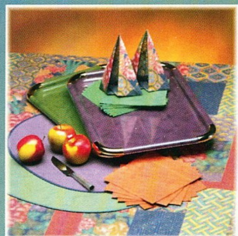

ROZSDAMENTES TÁLCA

ROZSDAMENTES EVŐESZKÖZ

ÜVEG KEHELY

TEXTIL ABROSZ, MÜA. TÁLCA

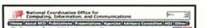
INTERNET SZOLGÁLTATÓNK:

DataNet

VIDÉKI MEGRENDELŐINKNEK A KIVÁLASZTOTT ÁRUT A DHL FUTÁRSZOLGÁLATTAL 48 ÓRÁN BELÜL HÁZHOZSZÁLLÍTJUK

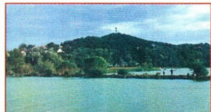

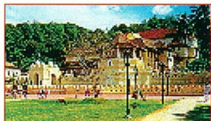

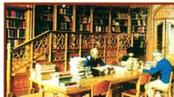

Következő számunk május 5-én jelenik meg!

Áprilisi számunk hirdetői:

INTERNET KALAUZ

Az első magyar Internet-magazin.

Kiadja:
PRÍM Információ-technológiai Kft.
1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.

Felelős vezető:
Szabó Hédy (szabo@prim.hu)

Főszerkesztő:
Vértes János Andor
(vertes@prim.hu)

A Barangolás rovat szerkesztője:
Kolma Kornél
(kkolma@webmester.hu)

A Web-mester szerkesztője:
Balogh Attila Balázs
(bab@webmester.hu)

Tervezőszerkesztő:
Henger Attila (henger@prim.hu),
Krébecz József, Krébecz Krisztián
(assa@hungary.net)

Címlapterv: Rusz László

Olvasószerkesztő: Fábián Gábor

Karikatúra: Nagy Kornél

Telefon: 228-3372, 228-3373
Telefax: 228-3373/13
Mobil: 20-343-077, 20-343-078
E-mail: ikalauz@prim.hu
CompuServe: 105277,140
1506 Budapest, Pf.: 140.
Egy lapszám ára: 198 Ft
Előfizetési díj egy évre: 2090 Ft
Megrendelhető: a Kiadónál e-mailben, levélben vagy faxon.

Az Internet Kalauz megtalálható a Világhálón: **http://www.ikalauz.hu**

Hirdetésfelvétel: a Kiadóban
Reklám-marketing:
Henger Ágnes (henger@prim.hu)

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió

Nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.

Terjeszti:
Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.
Kiadói Lapterjesztő Kereskedelmi Kft.
Nemzeti Hírlapkereskedelmi Egyesülés
Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatóság
Hozzáférhető még a nagyobb könyvesboltokban és az Internet-kávéházakban.

HU ISSN 1219-9001

Lapunk olvasásakor érdemes figyelni az alábbi jelekre:

Cikk, amit mindenki figyelmébe ajánlunk:

Szakmai jellegű információ, vagy egyéb okból a köznyelvtől eltávolodott, „magasan szárnyaló" cikk, aminél laikus olvasóink kiadhatják Pósalaki bácsi jelszavát: „ugorgyunk":

Vélemény, vitairat, gondolat:

Levél, vagy levélcímet (e-mail) tartalmazó írás:

Fontos figyelmeztetés, szabályismertetés:

Talány, kérdés, rejtvény:

Kurt Vonnegut: „a kibertér kísérteties"

Tavaly nyáron érdekes sztori rázta fel az Internet-közösséget, amit azóta is sokan, sokféleképpen elemezgetnek, hiszen egy látszólag ártalmatlan csínytevésből valóságos hírlavina keletkezett. Biztosan itt, Magyarországon is hallottak róla néhányan, hiszen a botrányt kiváltó elektronikus üzenet – amely egy óriási piramisjátékhoz hasonlatosan futótűzként terjedt el világszerte – sok-sok magánszemély postaládájába, sőt egy népszerű magyar levelezőlistára is eljutott.

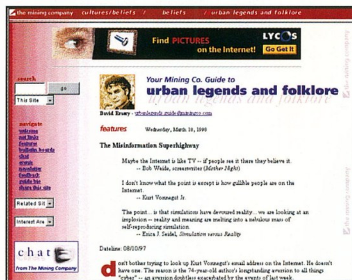
Jellemzően Amerikában vert fel igazán nagy port az ügy – lévén a főszereplők is amerikaiak: egyikük az elismert, manapság igen divatos és körülrajongott író, *Kurt Vonnegut,* másikuk pedig egy addig szinte ismeretlen újságírónő.

Hogy mi történt? Erre a választ illik úgy kezdenem, ahogy az egyik online folyóirat tette: „Ha Ön az elmúlt napokban netalán egy bombabiztos bunkerben tartózkodott, és nem hallott semmiről, akkor most röviden összefoglaljuk, mi is történt".

Volt egyszer (hol nem volt) egy amerikai újságírónő, *Mary Schmich,* aki írt egy kellemes kis tárcát, amelyben arról fantáziált, vajon milyen tanácsokkal eresztené el az ÉLET-be egy egyetem végzős hallgatóit. Írása lényegében egy képzeletbeli diplomaosztó ünnepi beszéde volt, ami annak rendje és módja szerint meg is jelent a Chicago Tribune-ben. Mary kapott néhány gratuláló szót barátaitól, még egy-két kedves ismeretlen telefonálótól is, majd a dolog pár napon belül elfelejtődött. Azazhogy elfelejtődött volna, ha valaki nem eszeli ki az év beugratását!

Az ismeretlen tréfamester egy hónappal a cikk megjelenése után elővette a kis írást, és azt „Kurt Vonnegut beszéde az MIT diplomaosztó ünnepélyén" címmel kezdte el terjeszteni az Interneten. Hihetetlen sebességgel, szinte órákon belül milliókhoz jutott el a levél, amit mindenki „ezt olvasd el!", „micsoda remekmű!" megjegyzésekkel megtoldva adott tovább, és az alkotás immár megállíthatatlanul sokszorozódva cikázott a kibertérben: akik megkapták, továbbküldték barátaiknak, rokonaiknak, ők pedig tovább a címlistájukban szereplő ismerősöknek. Az írás több nemzetközi levelezőlistára is eljutott, tehát hatalmas publicitást kapott. Az irodalmárok már elemezték, a gyűjtők lefűzték, a Vonnegut-rajongók falták a nagy író halhatatlan sorait :-). Felismerni vélték a művész jellegzetes fanyar, cinikus humorát, csípős stílusát. Még Vonnegut felesége sem fogott gyanút, és lelkesen továbbította a beszédet ismerőseinek, családtagjainak! Talán csak egyetlen kétkedő akadt, egy vájt fülű Vonnegut-megszállott, aki az alt.books.kurt-vonnegut newsgroupra beírt üzenetében fanyalogva – „valahogy nem az ő hangja" szavakkal – reagált a híressé vált sorok közzétételére. A többségnek eszébe sem jutott kétségbe vonni az üzenet valóságtartalmát.

Az események sodrásában nem került sok időbe,

hogy a két érintett, a valódi és az állítólagos szerző is tudomást szerezzen mindarról, ami a kibertérben zajlik. Mary lázasan kereste a kapcsolatot Vonneguttal, míg végül sikerült őt elérnie telefonon. Az író akkor már hallott a dologról barátaitól, jogászától és egy női magazintól is, amely ki akarta nyomtatni az írást…

„Nagyon szellemes volt, de nem az én szellemességem!"– mondta nagylelkűen a telefonba.

Amikor kezdett kiszivárogni a turpisság, Mary Schmich érezte, hogy bajba kerülhet. A látszat ellene szólt, és amikor egyre többen plágiummal vádolták, gyorsan tollat fogott, és megírta az ünnepi beszéd igaz történetét. Ebben – amellett, hogy tisztázta magát – érdekesen boncolgatja az események

mélyebb tartalmát. A nyílt levél a következő mondatokkal kezdődik:

„Ó, meglehet, hogy Kurt Vonnegut egy kiváló, nagyra becsült regényírónak látszik. Jómagam lehet, hogy egy középszerű, jóformán ismeretlen újságírónőnek látszom. Lehet, hogy kócos hajunk az egyetlen közös vonásunk. De odakint, a kibertér törvénytelen, vad mocsarában Mr. Vonnegut és én egyek vagyunk. Ott, ahol az utolsó csúszómászó is királynak adhatja ki magát, mindketten a 'Használjatok fényvédő krémet!' kezdetű, halhatatlanná vált ünnepi beszéd szerzői vagyunk...."

Érdemes elolvasni az egész levelet, egyrészt, mert egy igen jó írás, másrészt tanulságul szolgál mindenkinek, aki valamilyen módon részt vesz a kibertér társasági életében. Mary Schmich saját szemszögéből írja le gondolatait, de bárki önmaga számára is megtalálhatja a sztori mondanivalóját, sőt több irányban is továbbgondolhatjuk a benne rejlő jelzéseket.

Talán a legkézenfekvőbb kérdés, ami felvetődik: mennyire szavahihetőek az Internet által közvetített információk? Mennyire hi-

teles a postaládánkba érkező levelek tartalma, mennyire hagyatkozhatunk az online hírekre? Érdekes, hogy még a tekintélyes Wired News is beugrott a tréfának, és utólag kissé pironkodva bevallotta, hogy az ominózus Vonnegut-beszédből egy mondatot „a nap idézetének" választott. A csíny elkövetőjének kiléte, úgy tűnik, örök rejtély marad, ahogyan a szándéka is. Mindenesetre arra figyelmeztet: ne engedjük szabadjára hiszékenységünket, megfelelő kontrollal kezeljük az elektronikus információkat, nehogy abba a hibába essünk, mint sokan a televízióval: amit ott látnak, azt azonnal el is hiszik. Még a hagyományos média csatornáin is becsúszhatnak valótlanságok, pedig az újságoknál a megjelenés előtt minden írásnak át kell mennie egy szűrőn, mielőtt az olvasók elé kerül. Ez a szűrő az Internet esetében abszolút hiányzik! A Világhálón gyakorlatilag bárki megjelentethet bárki neve alatt bármit, s a jogi felelősség nehezen érvényesíthető.

Itt lép be az egyéni felelősség hatalmas jelentősége a számítástechnika korában. Ha tudatosan és jó szándékkal használjuk fel a Hálót – mint üzenetközvetítő eszközt, hatásos és gyors médiát –, akkor egyértelműen a közösség javát fogja szolgálni az információs szupersztráda. Ijesztő belegondolni, hogy a Vonnegut-eset mintájára akár ártatlan embereket, szervezeteket lejárató rágalmak, pánikot keltő rémhírek is könnyedén bejárhatják a világot, helyrehozhatatlan károkat okozva. Aktuális példa: jelenleg is cirkulál

Ha a már olvastad az alábbi történetet és kíváncsi lettél a **híressé vált ünnepi beszéd szövegére**, csak egy kattintás, és elolvashatod eredetiben angolul vagy pedig magyar fordításban!

Mary Schmich leleplező nyílt levele ugyancsak elérhető innen angolul és magyarul is!

Kurt Vonnegut különös esete az Internettel

Tavaly nyáron érdekes sztori rázta fel az Internet közösséget, amit azóta is sokan, sokféleképpen elemezgetnek, hiszen egy látszólag ártalmatlan csínytevésből valóságos hírlavina keletkezett. Biztosan itt Magyarországon is hallottak róla néhányan, hiszen a botrányt kiváltó email üzenet, amely egy óriási piramisjáték formájában futótűzként terjedt el világszerte sok-sok magánszemély postaládájába, sőt egy népszerű magyar levelezőlistára is eljutott.

Jellemzően Amerikában vert fel igazán nagy port az ügy - lévén a főszereplők is amerikaiak: egyikük az elismert, manapság igen divatos és közrajongott író: Kurt Vonnegut, másikuk pedig egy addig szinte ismeretlen újságírónő. A történetről röviden olyan sokan írtak és beszéltek, hogy az egyik online magazin a következőképpen vezette be a témához fűzött kommentárjait: "Ha Ön az elmúlt napokban netalán egy bombabiztos bunkerben tartózkodott és nem hallott semmiről, akkor most röviden összefoglaljuk, mi is történt."

Hogy mi történt? Elmesélem.

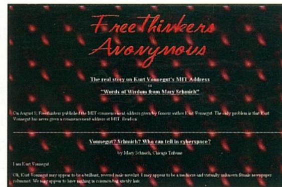
Volt egyszer egy amerikai újságírónő, Mary Schmich, aki írt egy kellemes kis tárcát, amelyben arról fantáziált, vajon milyen tanácsokkal eresztené el az

egy sokakat megtévesztő, abszolút hitelesnek tűnő körlevél, amely az állítólagos Düsseldorfi Egyetem Gyermekrákkutató Klinikájának közleményét tartalmazza a veszélyes és rákkeltő ételadalékokról. A hitetlenkedők azonban utánajártak, s kiderítették, hogy az első hallásra hasznosnak tűnő dokumentum valójában egy nagy „kamu", nem más, mint egyes élelmiszeripari termékek ellen irányuló, ügyesen kiszelt ellenkampány!

A történetet egészen más irányból elemzők szerint a legérdekesebb dolog az, hogy mennyit számít a márkajelzés, a köztudatba bevezetett név. Mary Schmich önmaga is utal erre, amikor a botrány kitörése után fogalmazott nyílt levelében így nyilatkozik:

„Ha a rovatom fölé a Kurt Vonnegut nevet írnám, az olyan lenne, mintha egy Trapper farmerre Levis címkét varrnék." Ezzel az állítással az újságírónő szerényen lehűti a lelkendező kritikusokat, akik a beszédet briliáns, bölcs és szellemes műnek titulálták. Szerinte a dicséret nem a tartalomnak, sokkal inkább az elismert, nagy névnek szólt.

Mary Schmich nyílt levelében állítja, hogy írása nem több, mint egy délutáni kávé mellett papírra vetett együgyű gondolatok összessége, s köze

sincs a művészethez. A világ(háló) máról holnapra mégis irodalmat csinált belőle!

Kurt Vonnegut röviden így kommentálta az eseményeket:

„A kibertér kísérteties!"

(Persze ki tudja most már, hogy ez az ő kommentárja-e?…)

Wesselényi Andrea
wesse@elender.hu
http://www.geocities.com/Yosemite/5013/Vonnegut.htm
(Ezen a web-címen megtalálható az eredeti ünnepi beszéd, Mary Schmich nyílt levele angolul, valamint magyar fordításban is!)

A tavaly ősszel indult Drótposta Galamb (DPG), illetve a Soros Alapítvány keretei között működő C3 freemail szolgáltatásai mellett március második felében két újabb, bárhonnan elérhető, éjjel-nappal nyitva tartó óriási e-mail postahivatal nyílt.

Az elsőt a Guards Távközlési Részvénytársaság Rt. nyitotta, s az Egon névre keresztelt elektronikus postamester a nyitás napján már 192 címet regisztrált! A levelezőpartnerek száma még jó ideig növekedhet, ugyanis az Elendernél elhelyezett szerver közel 20 ezer cím nyilvántartásával képes megbirkózni. A szerveren tartott egyéni állományok mérete nem haladhatja meg az 500 kilobájtot, túllépés előtt azonban figyelmeztető levelet kap az érdekelt. A belépés és regisztráció a http://egon.gyaloglo.hu címen közvetlenül is elérhető, de a Guards Rt. korábban létrehozott www.gyaloglo.hu honlapján is található közvetlen átjárási lehetőség (linkkapcsolat) az új szolgáltatáshoz. Egon „postaközpontja" egyébként minden magyarországi levelezőlistának tagja, és az Olvasóterem elnevezésű szolgáltatás eredményeként minden látogató szabadon tallózhat a levelezőlisták legutóbbi számai között.

Néhány nappal maradt csak le a Guards mögött a Pannonline Kft., amely Nexus néven indította el ingyenes szolgáltatását. Ez nem csupán e-mail postafiók, hanem személyes honlap elhelyezésére is módot ad (a dolog annyira friss, hogy már be sem fért a Web-mester rovatunkban megírt freeweb-lehetőségek közé). A www.nexus.hu címen elérhető szolgáltatás tiszteletben tartja a személyiségi jogokat, a sajtótörvényt, a szerzői jogokat, s nem tolerálja az obszcén tartalom elhelyezését.

Vince Mátyás, a HVG online főszerkesztője és *Nyírő András,* az Internetto főszerkesztője úgy ítéli meg, hogy internetes ellátottság tekintetében Magyarország lemaradt a nemzetközi mezőnyhöz képest, s ennek oka főként a telefontarifákban keresendő. A két szerző által készített tanulmány konklúziója, hogy az Internet tömegessé tételéhez szükség van az állami kezdeményezésekre, a központilag támogatott programokra, hiszen pl. egy Sulinet projekt hónapok alatt nagyobb mértékben rendezi át a hozzáférési térképet, mint amekkora változást a szolgáltatói piac szereplői több év alatt el tudnak érni.

A Hannoverben március 19. és 25. között megrendezett CeBIT egyik igazi internetes csemegéje volt az IBM standjára kiállított Network Vehicle, vagyis az autó, amely műholdas kapcsolaton keresztül folyamatos Internet-kapcsolatra képes. Amerika egyes államaiban (pl. Arizonában) már ma van erre gyakorlati lehetőség, de az IBM inkább a jövő lehetőségeként mutatta be, hogy miként keresztezheti az információs szupersztráda a valódi autópályákat... Valahol baleset történik? A hír egyből felkerül egy hálószemre, folyamatosan bővülve a pillanatnyilag kialakult dugó mérföldben mért hosszával, s így az információs sztrádáról pillanatok alatt kiderülhet, hogy az autósztráda mely szakaszát kell nagy ívben elkerülni.

Az IBM elnöke, aki *Kohl* kancellár társaságában nyitotta meg a világ legnagyobb informatikai szakvásárát, jó néhány olyan adatot említett, amelyre mindenkinek, s nem csupán az informatikusoknak érdemes odafigyelnie. Csak néhány ezek közül:

- Tavaly ötször annyi levelet küldött a Föld lakossága elektronikus formában, mint ahányat hagyományosan, papíron; a számítógépek forgalma 1997-ben 2,7 trillió e-mail.

- A nyolcvanas évek elején 1 megabájtnyi tárolókapacitás a merevlemezeken 100 dollárba került. Ma ugyanezt megkapjuk 10 centért, és két éven belül még ennek is az ötödére süllyed az ár.

- Ma egy autóba már több számítási kapacitást – sokszor 20-30 mikroprocesszort – építenek be, mint amekkora az első Holdra lépő ember rendelkezésére állt.

- Ma több PC-t adnak el világszerte, mint akár televíziót, akár gépkocsit.

- Cirka 60 millió ember használja ma már az Internetet, és számuk rövid idő alatt el fogja érni a félmilliárdot, s az sem kizárt, hogy a növekedés meg se áll 1 milliárdig.

- Európa 1 milliárd dolláros forgalmat bonyolított tavaly az Interneten keresztül, de 2001-re már ennek a harmincszorosát jósolják a tanulmányok. A világ internetes eladásainak mennyisége az ezredfordulóra túl lesz az évi 200 milliárd dolláron.

Az IBM számait jól egészítik ki az Andersen Consulting által vezetett Consumer Direct Cooperative kutatásai, amelyek szerint az online módon vásárló háztartások száma a következő tíz évben a jelenlegi 200 ezerről százszorosára, 15-20 millióra nő. A szóban forgó háztartások a társadalom széles rétegét reprezentálják; ezek mintegy 85 milliárd dollárt költenek majd el élelmiszerre, háztartási cikkekre az Interneten keresztül. Ugyanakkor *Vic Orler,* a tanulmány szerzője arra is figyelmeztet, hogy ezeket az eredményeket a cégek nem várhatják ölbe tett kézzel. „Ezen az új piacon az irányítás különösen komplex feladat. Kutatásunk azt jelzi, hogy a vezetőknek már most döntéseket kell hozniuk arról, hogyan pozícionálják vállalatukat a siker érdekében."

Java-hetet tartottak a témában érdekelt cégek március-április fordulóján, Budapesten. Március utolsó napján az IQSoft, az IBM, a Sun, az Oracle és a Novell közös, kétszekciós (technikai, üzleti) szakmai szemináriumot rendezett, és aznap jelentették be a cégek a sajtó képviselőinek, hogy ez a csapat szövetséget alapított a Java technológiáért. A szövetség egyik tagja, az IBM viszont április elsejére invitálta magához a sajtó képviselőit, és itt külön is beszámolt arról, hogy stratégiailag milyen fontos számára a Java technológia.

Elég egy telefon az Internethez, legalábbis ha az Alcatelnek a CeBIT-en bemutatott „Internet Screenphone"-ját választjuk a böngészéshez. Az új telefonnak tasztatúrája is van, sőt egy kártyaolvasóval is ellátták, hogy a home-banking szolgáltatásokat vagy online bevásárlást is lebonyolíthassunk segítségével. Az új kommunikációs mindentudó segítségével természetesen telefonálni és faxolni is lehet, és természetesen az e-mail forgalom is kezelhető.

A Sun bemutatta a CeBIT-en új, átfogó intranetes szoftvercsomagját böngésző alapú telepítéssel és felügyelettel minden típusú klienshez. A Sun Solaris Server for Intranets olyan komponenseket tartalmaz, mint az integrált web-, e-mail-, biztonsági- és címtárszolgáltatások vagy a fájl- és nyomtatómegosztás. A szoftvercsomag része a SunLink PC-s szoftver is, amivel bármely hálózatba kötött eszköz (többek között Windows NT-t vagy Novell NetWare-t futtató számítógéppel, NC-vel, Macintosh-sal és más közkedvelt asztali géppel, illetve szerverrel) használni képes a Solaris szolgáltatásait.

Az amerikai GRIC Communications Inc. és az EuroWeb Rt. együttműködési megállapodásának eredményeképp új szolgáltatást indított az EuroWeb április 1-jén. A NetFax elnevezésű szolgáltatás lényege, hogy a telefaxok nemzetközi továbbítását a drága nemzetközi telefonvonalak használata helyett az Interneten bonyolítják le, s ezzel a nemzetközi faxköltségeket jelentősen csökkentik. Mindez a felhasználói oldalon semmilyen ráfordítást nem igényel, még internetes kapcsolatot sem, hiszen a szolgáltatást igénybe vevő ugyanúgy faxol, mint eddig, csak külföldi szám helyett a faxot az EuroWeb fax-szerverére küldi. Innen a Hálón keresztül megy tovább az üzenet, majd a külföldi partner ismét fax formájában, de most már egy helyi hívás díjáért „kézbesíti" a célállomásra.

Hamarabb elkészült az Office 98 Apple Macintosh-ra, mint PC-re, a két cég vezetői előbb a CeBIT-en, majd március végén már Budapesten is bemutatták a Mac-Office-t. A szakértők szerint az új Office nem egyszerűen a 97-es verzió picit új változata, hanem egy teljesen új, Macintosh-ra írt szoftver, mi több, ez a legradikálisabb változás, amin az Office eddigi verzióváltásai során keresztülment. Arra, hogy minderről a PC-sek is meggyőződjenek, a nyár végéig kell várni, állítólag majd a Windows 98-cal együtt jelenti be *Gates* az immár teljesen Internet-ábrázatúra szabott irodacsomagot.

A világ első MPEG-kameráját mutatta be a Hitachi a márciusi CeBIT-en. Az MPEG formátum önmagában jelzi, hogy a digitális fotó- és filmkamera között lassan eltűnik a különbség: szabadon dönthetünk, hogy egy húszperces, PC-vel lejátszható videofilmet rögzítünk vele, vagy 3000 darab JPEG formátumú fényképet, s mindegyikhez egy tíz másodperces audiofájlt, amelyben bemondjuk a kép címét... Mindezt azonnal áttölthetjük gépünkbe, s díszíthetjük vele web-oldalunkat, vagy elküldhetjük e-mailben a világ másik felére. Mondani sem kell, hogy az optika kicsinyít, nagyít (3-szoros optikai, 2-szeres digitális zoom), a masina távirányítható, könnyű kezelni, és mindössze fél kiló.

A havi lapoknak mostoha a sorsa: egy február végén, március elején megtartott nagyszabású rendezvény nemigen fér be a március elején megjelenő magazinba, s mire áprilisban a következő szám az olvasók kezébe kerül, addigra mindenki már az újabb nagyszabású eseményekről, teszem azt a CeBIT-ről beszél. Nem is akarjuk mi épp ezért visszatekerni az idő kerekét, inkább egy kicsit a szubjektív érzéseinket összegezzük, amikor tisztes időtávlatból rendezgetjük emlékeinket.

Szubjektív hétvége az Internet.galaxison

A szabályok állítólag azért vannak (egy sajátos „bölcsesség" szerint), hogy felrúgjuk azokat. Nos, az Internet.galaxis idején két szabályt bizonyára sokan megszegtek. A rendezvény helyszínén, az Iparművészeti Múzeum csodás, fantasztikus atmoszférát teremtő épületében több feliraton is ott állt a figyelmeztetés, kéretik a mobiltelefonokat nem használni, mert zavarja a riasztóberendezéseket. Nem tudom, mit tettek az „őrző-védő" masinákkal, de az Internet.galaxis alatt hol itt, hol ott folyvást csilingeltek a kisebb-nagyobb „marokfonok". Mivelhogy az informatika társadalmának ez is elengedhetetlen kelléke... Aztán ott voltak a feliratok a nem dohányzásra vonatkozóan – ezeket is folyton áthágták. Főleg a bejárattal szemközti kávézóban, ami afféle hangulatos szalonként funkcionált, több beszélgetésnek, rendezvénynek is helyszínt adva.

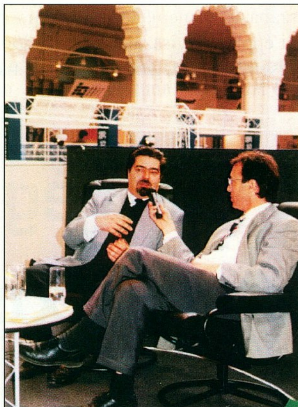
Nem írott, de azért mégiscsak szabály, hogy egy Internettel kapcsolatos rendezvény időben felkerüljön az Internetre. Nos, ez különösen számomra, a „vidéki kislány" számára tűnt volna nem csak természetesnek, hanem hasznosnak is... Hiába néztem meg azonban a szervező Adam Studio idevonatkozó honlapját (www.adam.hu/internet.galaxis) többször is, csak nem leltem rá a részletes programra. Ezután, még mindig az Internetben bízva, megpróbálkoztam az e-mail küldéssel... de hiába! Nem kaptam rá választ. Írtam újra, miközben egyre közeledett a rendezvény megnyitásának ideje. Újabb e-mailben próbáltam a dolgot megsürgetni – ezúttal sem jött felelet. Nocsak, hiszen van itt telefonszám is – néztem a nagy hirdetést –, úgy látszik, maradnom kell a hagyományos forma mellett. Igaz, ez többe kerül, hiszen nekem Budapest vidéki hívásnak számít... Nem részletezem, hányadikra és hogyan értem el az Adam Studiót. Mikor végre megtörtént, egy fiatal, de nagyon fáradt hölgyhang azt mondta kedvesen: most gépeli a programot, igyekeznek, s fél órán belül, de legkésőbb egy óra múlva a Neten lesz. Aznap éjjel hiába kerestem... Ugyanazt találtam, mint korábban. Közben megnyitotta az Internet.galaxis a kapuit a nagyérdemű előtt, s én tovább bombáztam Zalaegerszegről az Adam Studiót – ismét e-maillel. Hétvégére terveztem „felutazásomat" – oda-vissza 8 óra vonatozás, kb. 2700 forint –, és ennyi felvállalt „áldozatért" szerettem volna tudni, mit kapok, nehogy teljesen zsákbamacska legyen! Végül úgy tértem nyugovóra péntek este, hogy hála a Matáv-kedvezménynek, képtelen voltam feljutni a Hálózatra, és nem tudtam, utazom-e másnap reggel. Hajnali négykor – mit tesz isten – magamtól felébredtem. A Hálóról már lementek a népek, és végre olvashattam az aznapi galaxis-programot, s meg is született bennem a döntés: ha eddig nem tudtam, akkor most már tudom, megyek, utazom. Azaz utaznék csak szélsebesen, de még pakolni kell, tisztálkodás, kaja az útra... Az indulásig alig egy órám maradt.

Minden saját rekordomat megdöntöttem, és – amire még nem volt példa – az egész utat végigaludtam. Így persze frissen, kipihenten sétálhattam nemsokára a budapesti utcákon – verőfénnyel fogadott engem is székesfővárosunk, s benne az Internet.galaxis.

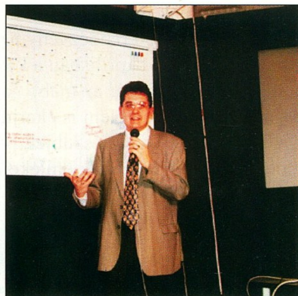
Március 7-e és 8-a hétvégéjén sok-sok érdekes rendezvény ígérkezett. Bájos fiatal hölgyek – maguk alatt egy óriási, kör alakú tükörrel – készségesen adtak felvilágosítást mindjárt a bejárattal szemben, s kétféle programfüzetet is átnyújtottak. Kinéztem, bekarikáztam az engem érdeklő dolgokat, s igyekeztem célszerűen beosztani az időm. A pauzákban pedig barátkoztam a rendezvény egészével, az ott kiállítókkal... Prospektusok, újságok tömkelegét gyűjtöttem be mindenhonnan, és próbáltam rájönni, melyik gépnél éppen mit csinálnak. Mivel nem akartam a gyerekektől elvenni a mikrofont, máig nem tudom, a Matáv standjánál a videoképernyőről fura gyerekhangon válaszolgató figurácska hogy is működött, s hogy valójában micsoda. A mosolyogós Matáv-férfiú ugyanis azzal tért ki nyilván nagyon laikus kérdésem megválaszolása elől, kérdezzem meg őt, azaz a szellemszerű figurácskát... A titok – egyelőre – tehát titok maradt számomra, de majd eljön ennek is az ideje, ahogy másnak is...

Az Internet.galaxis egyik kiemelt témája volt az államigazgatás, így természetesen a minisztériumok is képviseltették magukat. *Bethlen János,* az ismert riporter-személyiség

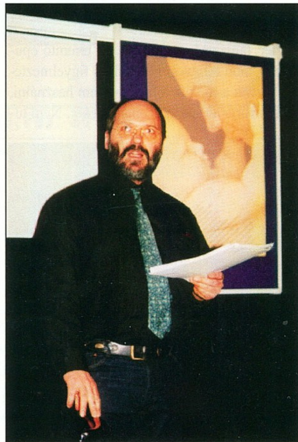

interjút készített *dr. Tóth Zoltánnal,* a Központi Nyilvántartó és Választási Hivatal igazgatójával. Ahogy ez a rendezvény, úgy az általam felkeresett összes többi sem kezdődött a meghirdetett időben. Kivártuk azért sorunkat, és nem csalódtunk – magam sem hittem volna, hogy a hamarosan aktuális országgyűlési választások kapcsán mi mindenről lehet a Hálón keresztül érdeklődni és választ kapni.

A kiírás szerint non-stop programnak ígérkezett a Bevezetés az Internetbe című kiselőadás. Kedves fiatal hölgy igyekezett túlbeszélni a szomszéd helyiségekből átszűrődő zajokat, a már említett Matáv-figurát és egy videofilm hangját is. Nem sok sikerrel. Végül mégiscsak kihúzták az egyik céget reklámozó vetítő dugóját, és bekapcsolták a mikrofont, de ez és a falra vetített, szépen megszerkesztett vázlat mit sem segített. Csalódásom tagadhatatlan volt – azt hittem, fogok újat is hallani az Internetről. Az információs szupersztráda világát azonban igencsak leegyszerűsítették 15-20 percben – meglehetősen sajátos szempontok alapján. Pedig nem hinném, hogy mindent tudnék erről a varázslatos, virtuális világról... még akkor sem, ha csupán bevezetést ígértek. Ebben a teremben történt meg az,

hogy *dr. Kóka János,* az Elender Imfromatikai Rt. vezérigazgatója meglehetősen gyér számú érdeklődő előtt beszélt a Sulinet program jelenlegi állásáról, *Csikós Magdolna* pedig elnézést volt kénytelen kérni a már nagyobb számú néző- és hallgatóseregtől, mert hogy nem tudja megmutatni az egyetlen női Internet-magazin, a Netzharisnya honlapját (www.irisz.hu/netzharisnya), ugyanis mindenféle technikai malőrök akadtak a felrakás-

nál. A csúcs az volt, amikor *Babits Antal* filozófiatörténész Komputer-kabbala címen megtartott előadása során igyekezett nem csak túl-

kiabálni a szomszéd standok már megszokott zaját, hanem megpróbálta el is mesélni azon illusztrációit, amiket képtelenek voltak a falra kivetíteni időben és megfelelő sorrendben.

A szalonban vasárnap a szokásos késéssel kezdődött a Dalok a kybertérről című irodalmi kávézó, amit *Bot Gabi* színesített énekével, Darvas Feri zongorakíséretében. A hosszan elnyúlt rendezvényen egymást váltották a felolvasások – s az ezzel párhuzamosan meghirdetett Ellenfórumot hiába keresték az emeleti díszteremben az érdeklődők: elmaradt. Hogy nem lenne érdemes az Internet „ellenfeleként" fellépni? Ezt már nem fogom megtudni, ahogy arra is hiába számítottam, részletesen megismerkedem azzal, miként hat a Világháló az egészségünkre. Mégis érdekes volt az az előadás, amelyben *dr. Zsolnai Gábor* minden redundancia nélkül, szinte a kivetített vázlatát felolvasva beszélt arról, miként és mire is használhatja az egészségügy az Internetet, majd *dr. Erős András* két témába vágó online újságot is bemutatott. A PreviNet voltaképpen szakembereknek szól (http://www.previnet.hu /previnet/index.html), a Lájf Szájt pedig a fiatalokat célozza meg. Ezekről lapunkban később részletesen szólunk. Addig sem lehet persze senkit megakadályozni abban, hogy e témában ne kezdjen eredményes szörfözésbe, ahogy jómagam is megtettem az Internet.galaxis idején – már ha találtam üres gépet. Erre többnyire az Országos Műszaki és Fejlesztési Bizottság saroktermében volt lehetőségem, ahol egy nagyon készséges, középkorú hölgytől még ajándék egérpadot is kaptam Internet.galaxis 98 felirattal, néhány link és logó feltüntetése mellett.

Ezeket a linkeket jövőre majd újra kipróbálom, s ha akkor időben megtudom a programot, akkor talán arra is lesz reményem, hogy mindez kevesebb malőrrel bonyolódjon... Mert mi tagadás, végül is jól éreztem magam, sok érdekes emberrel ismerkedtem meg, csak éppen az Internettel kapcsolatos információk terén maradt várakozás alatti ez a hétvége... Persze az elvárás is egy szubjektív kategória, objektíve lehet, hogy így van minden jól.

Csapó Ida
csapoida@mail.zalaszam.hu

Feje tetejéről a talpára – a bevásárlást

Lapunkban tavaly mutattuk be az úgynevezett „MegaBolt"-ot, egy vásárlást segítő információs rendszert. Azóta sokan érdeklődtek nálunk, hogy mikor nyílik meg valójában a hálószem, ám a kérdésre mi sem tudtunk válaszolni, magunk is kedvező hírekre vártunk az IQsoft fejlesztőműhelyéből. Végül is az Internet.galaxison bukkantunk rá a kész termékre, amely némi metamorfózison ment keresztül: a megából multi, a boltból stand lett, így immár multiStand néven kell keresni a végső soron másfél éves fejlesztési munkával elkészült, és még mindig fejlődő terméket.

A multiStand nem csupán egyszerű elektronikus üzlet vagy áruház, ahol esetleg e-mail segítségével rendelhetünk, hanem egy olyan szoftvercsomag, amelynek alapvető feladata, hogy információkat szolgáltasson az egyes termékekről. Az információszolgáltatók számára interfész áll rendelkezésre az adatbázis feltöltéséhez és karbantartásához. Az adatbázis, az egyes termékek alapadatain túl, fontos technológiai információkat, az egyes termékek összehasonlítására szolgáló paramétereket is tartalmaz. Ezek segítségével a felhasználók számára lehetőség adódik a termékek közvetlen összehasonlítására, lerövidítve és javítva a termékválasztás folyamatát.

Egyed László, a termék szellemi atyja úgy fogalmaz, hogy a multiStand a feje tetejéről a talpára állítja a vásárlást. Vagyis nem az árukészlet befolyásolja a vevőt abban, hogy mire költse a pénzt, miképp az lenni szokott, ha bemegyünk egy áruházba, hanem mi mondhatjuk meg, hogy mit szeretnénk, s azután a rendszer megválaszolja, hogy azt hol és mennyiért kapjuk meg. Persze mondjuk egy számítástechnikai berendezésnél mégiscsak jó az eladó, hiszen néha nem is olyan egyszerű megmondani, mit szeretnénk. Ebben is segít a rendszer, a háttérben fogalmi magyarázatok, ismertetők és kérdések vezetnek el addig a pontig, amíg kirajzolódik a keresett termék képe.

Mindez persze akkor működik jól, ha egy adott témakörben minden hozzáférhető termék bekerül az adatbázisba. A multiStand által alkalmazott koncepció lényege éppen ez, vagyis hogy – a széleskörű elérhetőség és nyilvánosság érdekében – az Interneten olyan gyűjtő adatbázisokat kell létrehozni, amelyekben egy-egy piaci szegmens szereplőinek hangsúlyos, esetleg döntő része megtalálható, és az általuk kínált teljes árukészletből választhatjuk ki a számunkra legmegfelelőbbet.

Egy ilyen adatbázis használata közben a keresés úgy történik, hogy egy meghatározott fastruktúra mentén juthatunk el a keresett árucsoporthoz, s ebben a kívánatos tulajdonságok (paraméterek) megadásával szűkíthetünk tovább, elérkezve a megfelelő termékekhez, szolgáltatásokhoz vagy információkhoz.

A kívánt áru kiválasztása után kapunk tájékoztatót arról, hogy a kérdéses termékeket hol, milyen feltételekkel vásárolhatjuk meg. Ha az adatbázis a forgalmazók valóban széles körét reprezentálja, akkor valószínűleg a kérdéses terméket több forrásból is beszerezhetjük, különböző feltételek mellett. Ebből a listából választhatjuk ki a számunkra legelőnyösebb ajánlatot, akár az ár, akár az egyéb járulékos szolgáltatások, a garancia, a földrajzi közelség stb. alapján. Egy adott termék több különböző irányból is megközelíthető, és közben a rendszer grafikus alkalmazói felülete egységes és könnyen kezelhető.

A multiStand tehát nem egy online bevásárlóközpont, hanem egy offline bevásárlást segítő internetes hálószem, persze ez elvben bármikor bővülhet online megrendelési lehetőséggel is. A „bolt", illetve immár „stand" pontos címe: www.multistand.com.

Tegn@p Tegn@p

Folytatjuk cikksorozatunkat, amelynek célja, hogy megpróbáljunk a „tegn@p" híreiből a „holn@pra" vonatkozó trendeket, előrejelzéseket összelapátolni. Ezúttal nem egy sejtést, hanem egy nagyon is konkrét jövőképet mutatunk be, mégpedig – táblázatunkban – évekre lebontva, hogy mi lesz „holn@p", és mi „holn@után"... Mielőtt azonban belemerülnénk, illő, hogy két „tegn@pi" idézettel vezessük be a jövőképet:

„Segítenünk kell, hogy az emberek világszerte megismerkedhessenek a kibertér mélységeivel. Gondolják csak el! Mikor először számoltam be Önöknek az Unió helyzetéről, a WordWide Webet csupán egy maroknyi fizikus használta. Szó szerint, csak egy maroknyi ember. Ma iskolákban, könyvtárakban, otthonokban és cégeknél nap mint nap amerikaiak milliói szörfölnek a Világhálón... Kérem a Kongresszust, adjon támogatást a következő generációs Internet kiépítéséhez. Tudják, [a mostani] kezd eldugulni. És a következő generációs Internet akár ezerszer gyorsabban működhet, mint a mai."

(Részlet Bill Clinton 1997. évi, az Unió helyzetéről számot adó beszédéből)

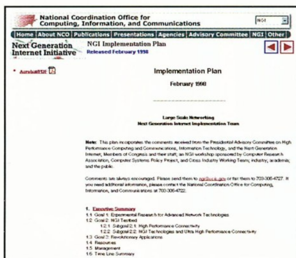
„Ki kell építenünk a második generációs Internetet, hogy vezető egyetemeink és kutatólaboratóriumaink a mainál ezerszer gyorsabban kommunikálhassanak egymással, hogy új gyógykezelési eljárásokat és energiaforrásokat fejleszthessenek ki, az együttműködés új módszereit dolgozhassák ki.

De nem állhatunk meg itt. Ahogy az Internet [fokozatosan társadalmunk] új fórumává, találkozóhelyévé válik, minden otthonban lesz számítógép: házitanító minden tantárgyhoz, kapcsolat valamennyi kultúrával. Mindez nem álom lesz, hanem szükségszerűség. A következő évtizedben ez kell, hogy legyen a célunk."

(Részlet Bill Clinton 1998. évi, az Unió helyzetéről számot adó beszédéből)

Egyről

Annak idején az amerikai kormánynak kulcsszerepe volt az Internet létrehozásában. Mint már annyiszor korábban, egy eredetileg katonai célú technológia polgári alkalmazása bombaüzletnek bizonyult. S ez a polgárosodás ezúttal annyira jól sikerült, hogy a Clinton-adminisztráció a produkció megismétlésére készül. Persze a hidegháború utáni kor szelleméhez illően, (feltehetőleg) kezdettől fogva több civil alkalmazással, s új technikai és sebességcsúcsok meghódításával. Beindult a Következő Generációs Internet (Next Generation Internet, NGI) program.

Februárban a projekt koordinálására létrehozott munkacsoport (NGI Implementation Team; http://www.ngi.gov) már részletes megvalósítási ütemtervet tett közzé – amely természetesen a weben is olvasható, a http://www.ccic.gov/ngi/implementation címen. Ezek szerint idéntől 2002-ig évről évre 100 millió dollár körüli összeget fordítanak a szövetségi költségvetésből a kutató-fejlesztő munkára.

Ám ez nem minden. Mint a megvalósítási ütemterv hangsúlyozza, számítanak a magánszektor pénzügyi támogatására, sőt arra is, hogy a kidolgozandó új alkalmazások rögtön számottevő bevételt forgatnak vissza a projekt kasszájába.

Mely szervek, intézmények vesznek részt a programban? A hadügyminisztérium és kutatóintézete, a DARPA (Defense Advanced Research Projects Agency) mellett a szövetségi Tu-

kettőre

domány Alapítvány (National Science Foundation, NSF), a NASA, az amerikai szabványügyi hivatal (National Institute of Standards and Technology, NIST), a Szövetségi Orvosi Könyvtár (National Library of Medicine, NLM), illetve az Amerikai Egészségügyi Intézet (National Institute of Health, NIH), továbbá 1999-től kezdve az energiaügyi minisztérium.

Szorosan kapcsolódik az új projekt az Internet2 kezdeményezéshez, amelynek keretében több mint száz amerikai egyetem együttműködésével hoznak létre egy, a mainál jóval fejlettebb hálózatot, a nagy sávszélességet követelő kutatási és oktatási alkalmazások kísérleti kiberterepét. A következő generációs Internettől azonban ennél többet várnak.

Három fő célkitűzést, munkafázist jelöltek meg a tervezők:

– kísérleteket és kutatást,

– a következő generációs Világháló afféle próbapadjának kialakítását,

– forradalmian új alkalmazások kidolgozását.

A kísérletező kutatás elsősorban rendkívül megbízható, a tranzakciók biztonságát garantáló hálózati rendszerek kidolgozására irányul. Ki kell munkálni azokat a tervezési és üzemeltetési eljárásokat is, amelyek lépést tudnak tartani a rendszer bővülésével, sebességének növekedésével.

Mit jelent a próbapad kifejezés?

Az új elveket, módszereket ki is kell próbálni, mégpedig a várható valós terhelést megközelítő viszonyok között. Legalább száz nagy csomópontot – egyetemet, szövetségi kutatóintézet és más közreműködő intézményt – kötnek tehát össze egy olyan hálózattal, amely a mai Világháló átlagsebességénél százszor gyorsabban működik majd. Körülbelül tíz kiemelt intézményt pedig olyan szálakkal kívánnak összefűzni, amelyeken ezerszer gyorsabban mozognak a bitek, mint ahogy azt megszoktuk.

Egyes gerinchálózatok már ma is 622 Mbps-sel futnak, s kísérleti összeköttetéseken az 1 Gbps-t is sikerült túllépni. Világhálónk végpontok közötti, ténylegesen kihasználható sebessége azonban – a szűk keresztmetszetek vagy az elemek inkompatibilitásának következtében – általában még a 10 Mbps-t sem éri el. Ennek a százszorosa, illetve ezerszerese a próbapad, azaz a teszt-rendszerek tervezőinek célja. De nem elégszenek meg ennyivel. Mint a tervezet fogalmaz, a munka megteremti az alapokat a másodpercenként trillió bitet továbbító, terabit/s-os (Tbps) szinten dolgozó hálózatok létrehozásához.

Ha két vagy három nagyságrenddel gyorsabban továbbítható az információ, nyilvánvalóan minőségileg más alkalmazások válnak lehetségessé. Hogy milyenek? Egyelőre csak találgatni lehet. A részt vevő szövetségi szervek gondosan megrostálják majd a beérkező javaslatokat, amelyek több kategóriában versenyezhetnek majd. Ezek: alaptudományok, digitális könyvtárak, szövetségi tájékoztató szolgáltatások, orvosi műszerek távvezérlése, környezetvédelmi felügyelet, válságkezelés, gyártástámogatás.

A Következő Generációs Internet projekt ütemezése

1999
- Kb. száz intézmény közötti összeköttetés 644 Mbps-re képes infrastruktúrán, egyelőre 155 Mbps sebességgel.
- Szövetségi, tudományos és vállalati résztvevőkből alakuló munkacsoportok alkalmazási és hálózati kutatásokat folytatnak a százszoros sebességű tesztrendszeren.

2000
- Kb. tíz intézmény közötti összeköttetés 2,5 Gbps sebességgel.
- Véget ér a következő generációs protokollok, hálózatfelügyeleti eszközök, megbízhatóságot és biztonságot garantáló eljárások, újszerű szolgáltatások modelljének tesztje.
- Száznál több újszerű alkalmazás próbaüzeme a százszoros sebességű tesztrendszeren (pl. egyes laboratóriumok távoli, valós idejű, több részt vevő szervezet együttes munkájával való vezérlése).

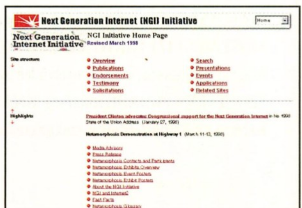
2001
- Alkalmazási és hálózati kutatások az ezerszeres sebességű tesztrendszeren.
- A megbízható szolgáltatást garantáló eljárások megvalósítása sokféle technológia és átviteli eszköz környezetében.

2002
- Tbps sebességű csomagkapcsolás kísérleti bemutatása.
- Tíznél több újszerű alkalmazás próbaüzeme az ezerszeres sebességű tesztrendszeren.

Vinton Cerf, a mai Internet egyik megteremtője (jelenleg az MCI egyik elnökhelyettese) így ír:

„Csakúgy, mint a közelmúltban, ez a program is csaknem bizonyosan váratlan felfedezésekhez vezet majd, és sok milliárd dolláros termék- és szolgáltatásfejlesztésre ösztönzi a vállalatokat."

Mikolás Zoltán
mlmackay@impsat1.com.ar

TVNET

ZENE BONA
AZ ELSŐ MAGYAR INTERNET CD-BOLT

Ügyfélszolgálat

Egy kis Unix – egy kis biztonság

Kezdetben az Internetet csak egy viszonylag szűk egyetemi szféra ismerte, használta, napjainkban azonban nehezen találnánk olyan embert, aki még ne hallott volna a Világhálóról. Ahogyan az Internet-hálózatba egyre többen és többen kapcsolódnak be, úgy kerül egyre nagyobb hangsúly a biztonság kérdésére. Az Elender Ügyfélszolgálata sajnos egyre többször kerül szembe olyan problémával, hogy a felhasználó jelszava illetéktelen kezekbe kerül, vagy pedig a rossz címzés miatt a titkos információkat tartalmazó levelet valaki más kapja meg. Sokan nem tudják, hogyan védekezhetnek ez ellen. Jelen cikkünk ebben a témában szeretne néhány hasznos tippet adni az olvasónak.

A Unix alapú rendszerekben minden egyes fájlhoz tartoznak bizonyos jogosultságok. De lássunk egy példát!

```
-rwxr-x—x   1 berci   users   6 Mar 10 12:09 pr1
-rwx———     1 berci   users   6 Mar 10 12:09 file1
-rw-rw-rw   1 berci   users   6 Mar 10 12:09 file2
drw-r——-    1 berci   users   6 Mar 10 12:09 konyvtar
```

Nézzük meg az első tömböt. A „d" azt jelenti, hogy a fájl egy könyvtár, az „r" olvasási, a „w" írási, az „x" futtatási jogot jelent. Az első bejegyzés mutatja meg egy fájl típusát (könyvtár, link stb.). Ezt követik a fájl tulajdonosára, a tulajdonossal egy csoportban levő, illetve az összes többi felhasználóra vonatkozó jogosultságok. (Esetünkben pl. a file1-et csak a tulajdonosa olvashatja, írhatja, futthathatja, rajta kívül senkinek nincs ehhez jogosultsága. A pr1-et viszont a tulajdonos olvashatja, írhatja, olvashatja, a tulajdonossal egy csoportban levő felhasználók olvashatják és futtathatják, de nem írhatják, mindenki más pedig csak futtathatja).

A második tömb a fájl tulajdonosát jelzi, ezt követi rendre a tulajdonos csoportja, a fájl létrehozásának (vagy módosításának) dátuma, majd a fájl neve. Valamely fájl hozzáférési jogait csak a fájl tulajdonosa vagy a superuser (root) változtathatja meg. Így oldható meg, hogy leveleinkhez és egyéb, a szerveren tárolt személyes adatainkhoz csak az férhessen hozzá, akinek jogot adunk ehhez.

Ezek alapján láthatjuk, milyen fontos, hogy jelszavunkat titkosan kezeljük. Ha ugyanis valaki megtudja a jelszavunkat, nem csak a levelezésünkhöz és a szerveren tárolt adatainkhoz férhet hozzá, hanem akár beleírhat web-oldalainkba, vagy küldhet a nevünkben bárkinek bármilyen (akár sértő hangvételű vagy valótlan információt tartalmazó) levelet, sőt legrosszabb esetben a jelszavunkat is megváltoztathatja.

Az Elender Rt. ügyfélszolgálatának tapasztalata szerint sok felhasználó választ egyszerű vagy a felhasználó nevéből egyértelműen adódó jelszót, pl. abc123, tomi stb. Ez egyrészt azért nem szerencsés, mert rosszindulatú felhasználók néhány próbálkozás után rájöhetnek a jelszóra, másrészt pedig a legtöbb jelszótörő program az értelmes szavak, illetve az egyértelmű kombinációk alapján dolgozik. Ügyfélszolgálatunk ezért minden felhasználónknak azt javasolja, hogy saját érdekében válasszon nehezen kitalálható jelszót, illetve azt minimum kéthavonta változtassa meg.

Az Internetet kezdetben egyetemek, illetve oktatási intézmények használták, ezért nem figyeltek kellőképpen a biztonságra. Azóta persze történtek ilyen irányú fejlesztések, de a Hálózaton a mai napig minden adat, beleértve a jelszót is, kódolatlanul áramlik. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy megfelelő felkészültséggel bárki szabadon leolvashatja azt. A Unix rendszereken ennek megoldására fejlesztették ki az **ssh (secure shell)** nevű programot. Az ssh az RSA algoritmus alapján működő titkosítási eljárás. Az RSA-val kódolt adat a tudomány jelenlegi állása szerint belátható időn belül nem fejthető meg (ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy ha a világ összes számítógépe ezer évig ezen dolgozna, akkor sem sikerülne a kód megfejtése). Az ssh minden olyan adatot kódol, ami átmegy a Hálózaton, tehát megoldást jelent a fenn vázolt problémára. (Ezenkívül az ssh-nak számos előnye van, pl. adattömörítés stb., ezt azonban jelen cikkünkben nem részletezzük.)

Főként adatok küldésére, elsősorban levelezésre használható a **PGP (Pretty Good Privacy)** nevű program, amely az ssh-hoz hasonlóan nyilvános kulcsú titkosításon alapul. Lényege, hogy minden felhasználó rendelkezik egy kulccsal, amit egyedül ő ismer, és egy másikkal, amit pedig széles körben terjeszt. A PGP-vel kétféleképpen kódolhatjuk a leveleinket: az egyik módszer az, hogy leveleinket „aláírjuk", tehát a címzett biztos lehet abban, hogy a levél valóban tőlünk származik. A másik módszerrel a levél egészét kódoljuk, tehát azt csak és kizárólag a címzett olvashatja el. (Zárójelben megemlítjük, hogy a PGP olyannyira biztonságos és feltörhetetlen, hogy az USA-ban nemzetbiztonsági okokból betiltották a használatát). A PGP-t a legtöbb unixos levelezőszoftverrel (hogy csak a legnépszerűbbet említsük: a Pine-nal) egyszerű módon tudjuk használni.

Az ssh-nak már létezik Windows rendszereken alkalmazható változata is, és egyre bővül azon windowsos levelezőszoftverek száma, amelyek a PGP-t támogatják. Ezek azonban még nem terjedtek el a köztudatban, és a legtöbb Windows alá írt szoftverhez hasonlóan nem ingyenesek. Ennek ellenére ügyfélszolgálatunk csak javasolni tudja használatukat. Amennyiben szolgáltatónk biztosít számunkra Unix-hozzáférést, érdemes azt kipróbálni, mielőtt az említett szoftverek megvásárlása mellett döntenénk.

Elender Internet Ügyfélszolgálat
support@elender.hu

tavaszi

Annyi árapályos hír után a nagyobb Internet-szolgáltatók behúzták a féket. Előbb a Matávnál, majd ezt követően az Elendernél és a Datanetnél is – a felhasználói szokásokat elemezve – az eddigi korlátlan hozzáférést egy nagyon is „korlátos" értékben, általában 50-60 órában állapították meg, s az ily módon korlátlanból korlátozottá vált kategória mellé bevezettek egy új, korlátlan hozzáférésű árkategóriát, amit egyéb többletszolgáltatással is megfejeltek. Ez az új felső osztály azonban a duplájába (vagy majd' a duplájába) kerül a tavaly kialakult és megszokott árnak, vagyis a tavalyi 5-6 ezer helyett 10 ezer lett a nagy szolgáltatóknál kapcsolt vonalon a felső árkategória.

Ugyanakkor érdekes módon nem mindenki érezte úgy, hogy ideje vagyon az emelésnek, például a Digitel 2002 éppen lapunk megjelenésének napjaiban megy le a korlátlan hozzáférés árával havi 2500 forintra, de egyes helyeken még ennél is olcsóbban

Cég neve	Címe	Telefon	E-mail	URL	URL árinformációkkal
Alarmix Kft.	1118 Budapest, Domboldal u. 4.	319-5065	sales@alarmix.net	www.alarmix.net	www.alarmix.net/kv.htm
Compuserve Hungary	1012 Budapest, Logodi u. 22-24.	214-9250	info@compuservehungary.com	www.compuservehungary.com	www.compuservehungary.com
Cory-Bt.	7100 Szekszárd, Rákóczi utca 70.	(74) 415-426	support@tolna.net	www.tolna.net	www.tolna.net/arak/
Datanet	1023 Budapest, Zsigmond tér 10.	458-5858	info@datanet.hu	www.datanet.hu	www.datanet.hu/datanet/info/iprice_hu.html
Datatrans	8000 Székesfehérvár, Budai u. 9-11.	(22) 348-192	info@datatrans.hu	www.datatrans.hu	www.datatrans.hu/ar_szolg.htm
Déltáv	6724 Szeged, Rókusi krt. 2-10.	(62) 400-333	internet@mail.deltav.hu	www.deltav.hu	www.deltav.hu/net/dijcsom.htm
Digitel 2002 Rt.	2151 Fót, Szent Benedek u. 13.	(27) 319-899/310-829	internet@digitel2002.hu	www.digitel2002.hu/	www.digitel2002.hu/internet.html
DrávaNet	Pécs, Őz u. 5.	(72) 504-000	info@dravanet.hu	www.dravanet.hu/	www.dravanet.hu/infopult_frame_arak.html
DunaNet	2400 Dunaújváros, Vasmű út 41. I. emelet 118.	(25) 404-444	webmaster@dunanet.hu	www.dunanet.hu/	www.dunanet.hu/arlista.html
DunaWeb	2600 Vác, Rozmaring u. 5.	(27) 300-072	web@dunaweb.hu	www.dunaweb.hu/	www.dunaweb.hu/docs/internet/artajek.htm
Elender	Budapest, Váci út 37.	465-7800	info@elender.hu	www.elender.hu	www.elender.hu
Emma Net Bt.	1095 Budapest, Mester utca 39.	(30) 606-946	center@emma.hu	www.elender.hu/~emma	www.elender.hu/~emma
Enternet	1144 Budapest, Fogarasi út 193.	267-2125	info@n-ter.net	www.n-ter.net/	www.n-ter.net/ajanlat/ar.html
EuroWeb	1122 Budapest, Városmajor u. 13.	224-4111	info@euroweb.hu	www.euroweb.hu/araink.html	www.euroweb.hu/ew/araink.html
Externet	5000 Szolnok, Szapáry út 9.	(56) 423-111	externet@externet.hu	www.externet.hu/	www.externet.hu/externet/arak.html
Holop International	Esztergom, Kiss J. u. 38.	(33) 413-013	holop@mail.holop.hu	www.holop.hu	www.holop.hu/htdox/info/dij.html
Hungarian Networks Bt.		204-7275	info@ahol.com	www.ahol.com	www.ahol.com/szolgaltatas.htm
Interware	1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.	344-2892	info@interware.hu	www.interware.hu	www.interware.hu
Irisz	1118 Budapest, Citadella	372-0050	irisz@irisz.hu	www.irisz.hu/	www.irisz.hu/szolg/phone.html
KiberNet	1122 Budapest, Városmajor u. 1/c	457-7777	info@kibernet.hu	www.kibernet.hu	www.kibernet.hu/araink.html
Kronos Trade	1054 Budapest, Alkotmány u. 20.	302-8888	info@kronos.hu	www.kronos.hu/	www.kronos.hu/
Matáv	1052 Budapest, Városház u.12.	(80) 420042	sales@mail.matav.hu	www.matav.hu	www.matav.hu:8080/matav-html/elofiz/index.html
Microsystem Kecskemét Kft.	6000 Kecskemét, Nagykőrösi u.12.	(76) 485-745	info@microsystem.hu	www.microsystem.hu	www.microsystem.hu/araink.html
Monor Telefon Társaság	Budapest, Mázsa tér 2-6.	262-8040			
Pannon GSM	2040 Budaörs, Baross u. 165.	270-4130	httpadm@panni.pgsm.hu	www.pgsm.hu	www.pgsm.hu/tarifak/szolgaltatasok.html#inte
Practicomp	5600 Békéscsaba, Kinizsi u. 4-6.	(66) 454-831	prakticomp@bekes.hungary.net	www.bekes.hungary.net	www.bekes.hungary.net/praktico/ar.htm
Pronet	1053 Bp., Magyar u. 11.	266-7039	info@pronet.hu	www.pronet.hu	www.pronet.hu/pronet/hu/services/strfees.htm
Qwerty	1111 Budapest, Bartók Béla út 14.	166-9377	qwerty@qwerty.hu	www.qwerty.hu	www.qwertynet.hu/service/default.htm
Savaria Internet	9700 Szombathely, Király u. 12.	(94) 318-955	info@savaria.hu	www.savaria.hu	www.savaria.hu/interszo.htm
SédNet	8200 Veszprém, Zrínyi u. 3.	(88) 404-246	sednet@sednet.hu	www.sednet.hu	www.sednet.hu/sednet/dijszabas.htm
SpiderWeb	Zalaegerszeg, Kossuth u. 7.	(30) 469-492	info@spiderweb.hu	www.spiderweb.hu	www.spiderweb.hu/services/arak.html
StarKing Óbuda	1036 Bp., Bécsi út 77-79.	436-1111	posta@starkingnet.hu	www.starkingnet.hu	www.starkingnet.hu/internet/info.nclk#modemarak
Tiszanet	6720 Szeged, Feketesas u. 28.	(62) 424-624	iroda@tiszanet.hu	www.tiszanet.hu	www.tiszanet.hu/prices.htm
TVNet	1056 Budapest, Molnár u.53.	118-1985	info@tvnet.hu	www.tvnet.hu	www.tvnet.hu/magyar/szolgaltatas.html
WebDesign Bt.	1083 Budapest, Leonardo Da Vinci u. 50.	303-7206	mailtous@webdesign.hu	www.webdesign.hu/	www.webdesign.hu/wd_arak.html
Westel 900	1107 Budapest, Kaposvár u. 5-7.	265-9210	ugyfelszolgalat@westel900.hu	www.westel900.hu	www.westel900.hu/dijazas/internet.html
Westel Rádiótefon Kft.	1033 Budapest, Huszti út 32.	265-8000		www.westel.hu	www.westel.hu/szolg4.htm
Zenon Kft.	Szeged, Szent-Györgyi Albert u. 2.	(62) 430-168	zenon@zenon.hu	www.zenon.hu/	www.zenon.hu/szolg_internet.htm

lehet internetezni! Sokan az olcsóktól az infrastruktúra hiánya miatt félnek, amire bizonyosan van példa, de nem mindig igaz, a Digitel 2002 mondjuk 56 Kbps-es modemekkel, ISDN, bérelt vonali elérési lehetőséggel áll az ügyfelek rendelkezésére.

A bővítéshez, a fejlesztéshez pénz kell, a fejlődésben élen járók talán épp ezért is emelnek, de szerencsére a piac mindig kordában tartja az emelések mértékét, s ha az áremelkedést valaki nem akceptálja, válthat szolgáltatót, mérlegelhet. Mi különösen az utóbbit tanácsoljuk, a mérlegelést, és – ha lehet – ehhez a mérlegeléshez minél több információ, tesztadat, netán gyakorlati tapasztalat begyűjtését.

Táblázatunk csak azt a szeletét mutatja a szolgáltatói körnek, amely nap mint nap látókörünkbe kerül. Ha a kimaradtak ambicionálják, hogy velük is bővítsük a kört, akkor kérjük, hívják föl figyelmünket létükre, időről időre (különösen árváltozáskor) tájékoztassanak bennünket a fontosabb tudnivalókról.

Korlátlan hozzáférés	10 óra (+óránként)	20 óra (+óránként)	50-60 óra	Egyéb ár	(Utolsó árváltozás ideje)
magán 3998, vállalkozói 7000	1900 (+200)	2900 (+200)		éjszakai, családi stb., ld. web-lap	(1998. március 1.)
		24,95 USD (+1,95)		5 óra(!): 9,95 USD (+2,95)	
20000 (Kábeltévés, telefondíj nélkül)				egyéb árak a web-lapon	(1998. február 1.)
8000 (előre fizetve az év végéig)			48 óra: 4800, 60 óra: 6000	ld. web-lap	(1998. március 1.)
magánszemélyeknek **2400(!)**, cégeknek 3000	1000				
2500 (!)	1800 (+300)			nyílt Internet-csomag: 3 Ft/perc	
2500(!)				alapdíj nélkül 3 Ft/perc, hétvégeken, nappal **1,42 Ft/perc(!)**	(1998. április 1.)
4000	2000 (+300)				
5000	2000 (+240)				
5000	2000 (tanároknak, rendőröknek: 1500)			400+9/perc	(1996. november)
10000	2000	3000	50 óra: 5000		(1998. február 15.)
				csak e-mail 500 Ft/hó postafiókbérlet plusz 120-280 Ft.	
5000					
60000/év, 33000/félév				3500/5Mb/hó + napszaktól függő forgalmi díj	(1998. április 1.)
magánszemélyeknek **2000(!)**, jogi személyeknek **3200(!)**					
4900	1800 (9 óra!)	2950			
magánszemélyeknek 4800;	magánszemélyeknek 2000, cégeknek 5000				(1998. márc. 1.)
5000				napszaktól függő korlátozással 2-4000	
60000				(este 7-től reggel 7-ig 4000)	
4500 (csak nappal: 1900!)	1500	2500		éjjel 3-tól 5-ig 1000	
10000 (évi:100000)	2000 (+300) (évi 12000)	3000 (+300) (évi 22500)	5000 (évi 30000)		(1998. febr. 26.)
10000	2250 (22500/év)		55 óra: 5500 (55000/év)	(5 órára: 1200 Ft-os csomag, ill. 12000/év)	(1998. febr. 1.)
				3500 egyéneknek, 6000 cégeknek, plusz napszaktól függő sávos forgalmi díj	
Datanet-árak				2Ft/perces (1,60+áfa!) telefontarifa mellett	
PannonData 1000 + e-mail 1200				plusz mobil percdíj napszaktól és tarifakedvezménytől függően	
3500 (10 Mb-vel), ill. 6000 (30 Mb-vel)					
2880-6000 (a fizetés ütemezésének függvényében)					
nincs				200 Ft/MB vagy 4000 (családi), illetve 6000 (üzleti) az első 30 MB felett 300/MB (300 MB felett 100/MB)	(1997. október)
nincs				3500/5MB + a további megabájtok forgalomtól és napszaktól függően 60-300/MB	
5000				2 óra: 2000 + 100/óra	
10000-16000 (tartalmaz egyéb web-szolgáltatást is)	4000 (12 óra!)	6000 (24 óra!)		5 óra: 2000	
6000				3 óra: 3000 (+300)	
2400(!)		2000		Start: havi 20 perc **ingyen(!)**+100 Ft/5óra	(1998. febr. 20.)
8000-80000 (kábeltévés hozzáférés telefondíj nélkül)				48000 Ft egyszeri induló díj Egyéb árak a web-lapon	
(tartalomszolgáltatás, bár azon belül van mondjuk csoportos e-mail szolgáltatás is. Az árak a web-lapon.)					
0	0	0		plusz 10-35 Ft mobil percdíj napszaktól függően	
0	0	0		nappal 8-tól 16-ig 9 Ft, egyébként **3 Ft mobil percdíj** 60-as telefonról	
4000, ill. 6000 (cégeknek)+forgalmi díj					

Nethead (hálófej): 1. aki folyton az Interneten lóg 2. aki internetezés közben rájött, hogy miért fontos ez az egész 3. akinek cekkerből van a feje.

sisso és iván

Sisso, azaz Szilágyi Szilvia (30) újságíró, s amióta Iván bedrótozta, életmód témájú cikkei az Internettel is foglalkoznak. Artner Iván (31) a kommunikációs technológiák bajnoka: a Mir űrállomás földi központnak küldött audio és videoadásai titokzatos kanyarral nála landolnak, felkerülnek a webre, s a gyűjtemény legjavából dokumentumfilm és CD-ROM is készült. Együtt élnek, többnyire.

SISSO

Az utóbbi három hónapban háromszor költöztünk szét.
Háromszor szétköltöztünk, de egyszer sem bontottuk a vonalat.
Igen, egyszer sem romboltuk le a szervert, szóval nem voltunk offline. IRC-n és levelezésben kezdődött a békülés. (IRC: az online csevegés alapeszköze)
Sőt, aztán volt egy időszak, amikor csináltunk egy „otthon" nevű csatornát, és ott mentek a veszekedések.

Min vesztetek össze legutóbb?

Egy pici lakásban lakunk, és a Mir-es cuccok, amik egészen jelentős mennyiséget tesznek ki, és eddig egy másik lakásban voltak... Igen, a gyerekszobám van nekik berendezve. ...szóval mire most hazajöttem külföldről, hazaköltöztek. Úgy nézett ki a lakásunk, mint egy aknamező, minden villogott meg csipogott. Így lakunk, időnként a hangfalamban megszólal valamilyen adás egy NATO-műholdról, de most már jó, vannak csapások, amiken lehet közlekedni, sőt időnként odajutok a szövegszerkesztőhöz is, úgyhogy béke van.
Voltak ennek különböző érdekes fázisai. Egyszer volt otthon egy QuickCam... igen, az egy híres eset... ami mindig be van kapcsolva, veszi a képeket a lakásról és nyomja ki a netre. Én dolgoztam... én meg elmentem valahová, és mindig azt mondom, hogy hazamegyek tizenegyre, aztán persze reggel kettőre sikerül, az Iván meg a kamerán keresztül nézte, hazaértem-e már... nyomtam egy Reload-ot az oldalra, de még mindig sötét van a lakásban. Jó, megyek, dolgozom tovább... és egyszer csak egy haverunk küldött egy mailt, hogy de jó volt az esti műsor... Aha, felnyomta ezt az URL-t, hogy ott milyen klassz műsor megy. Igen, mert hazamentem, eszembe sem jutott a kamera és levetköztem alváshoz, a QuickCam meg élőben közvetítette az egészet, az Internet nagy örömére. Nyilván ettől támadt az a paranoiám, hogy azért nem bírok otthon élni, mert még a telefonkagylóban is egy kamera van, vagy mondjuk a fürdőszobai történéseket is látják.

Veszekedésen kívül használjátok még valamire az Internetet?

Én alapvetően információszerzésre. Ráadásként sokat IRC-zek.

Újságíróként vagy mint magánember?

Is-is, nekem ez a kettő összefügg. Egyrészt, bár elég sok a szemét, de lehet úgy használni a híreket a neten, hogy legyen köze a tényekhez is a dolognak, hogy ne csak szubjektív legyen, amiről írok. Másrészt az IRC-t kommunikációs képességfejlesztésre sem találom egy utolsó dolognak. Ez egészen másfajta kommunikáció, és ezt élvezem benne igazán. Mostantól logolni szeretném az IRC-s beszélgetéseimet, naplószerűen, és később felhasználni.
Én pedig egy kommunikációs pszichopata vagyok, mániám volt a rövidhullámú rádió, meg minden efféle cucc. És amikor az IRC kiírja neked, hogy harmincezer felhasználó online, és bármelyikkel beszélhetsz, az elég jó dolog. Meg más a móka: írásban kell kifejezned magad – megvan a helyi szleng.

Ez nem akadály? Manapság az emberek nem szeretnek és nem is nagyon tudnak írni...

De pont ez az a műfaj, ahol röviden írhatsz, egy egyszerű, rombolt nyelven.

Ebben a nyelvben van lehetőség a metakommunikációra? Vannak gesztusok?

Persze: jelek, írásmódok... egy-egy csatornának már egészen kifejlett szlengje van.
Én például három éve nem tudok leírni úgy egy mondatot, hogy ne legyen benne pontpontpont három helyen. Aztán működnek a smiley-k ;)), azt is használhatod. Egyébként az IRC átvett egy jó nagy adagot a képregényektől is: wow, meg arghh, meg crash meg effélék.

Mi van azzal a közhellyel, amit mindig az Internet fejéhez vágnak, az IRC-hez meg különösen: hogy otthon ülsz a kis lakásodban, magadra húzod a kávéscészét és teljesen elveszted a kapcsolatot a valósággal?

Hát ez kemény dolog, ez egy gond. Ha egyedül vagyok, nagyon bele tudok csavarodni. Olyankor hajnali négyig húzom, hogy lemenjek egy hamburgerért, pedig két napja nem ettem, volt már ilyen.

És a kapcsolat a valósággal?

Az mindig nagyon megdöbbentő élmény, ha találkozol valakivel, akiről azt hiszed, hogy ismered már a netről.
Szerintem jó találkozni velük... én mindig megpróbálom rájuk erőszakolni azt a képet, amit elképzeltem róluk.

Hasonlítanak az elképzeléseidhez?

Nem, nem olyanok. Csak szeretném, ha olyanok lennének. Különben megvan ennek az intim része, ha ilyen fejekkel találkozol és beszélgetsz a valós életben. Ugyanazt a szlenget használod, és ettől élőben is másfajta ez a kommunikáció, mint ami körülötted megy. Egy csomó embert szereztem be így, akiket már régen ismertem hírből, vagy az írásaik alapján, aztán az IRC-n beszélgettünk először. Így könnyebb, bátrabban nyilatkozik meg az ember, arc nélkül. Időnként teljesen súlyos ösztönfesztiválok zajlanak.
Igen, egészen komoly irányokba el lehet vinni a vitát, de nincs igazán tétje a dolognak – nem vágsz szájon senkit, legfeljebb kitiltod a csatornáról.

IVÁN

Csak valós idejű dolgokat csináltok a Hálón, vagy maradnak utánatok statikus nyomok is? Van például homepage-etek?

Persze, van. Bár az enyém folyamatosan under construction.
Az enyém pedig tematikus, nem rólam szól.

A Mir?

Igen, de az nekem éppen elég megnyilvánulás. Ez egy olyan dolog, amiről azt hiszem, hogy sikerült valamit fölrakni a netre, ami hasznos mindenkinek – magamat nem akarom reklámozni.
Ez megint a kétféle személyiségünk: ha én egyszer nekiállnék megcsinálni az enyémet, az tiszta egotrip lenne. Szerinte meg arra való a net, hogy az információ jöjjön meg menjen.
A Mir-es site azért van, mert annyi mindent leszedtem már a netről – most már rakjak fel én is valamit. Amit meg mások szednek le.

■ cekkerfej

AZ INTERJÚ TELJES SZÖVEGE, VALAMINT TOVÁBBI MINDENFÉLÉK OLVASHATÓK A SOROZAT WEBOLDALÁN.

Buli van!

A tavaszi szünetben sem kell Internet nélkül átvészelni a középiskolásoknak a hetet: aki akar internetezni (no meg egy jót bulizni), azt várják a Bulinetre! A nagyszabású eseményt az Elender Rt. rendezi a Budapest Sportcsarnokban, április 8-án, és kettőtől este tízig megállás nélkül megy a műsor, s él a kapcsolat. Az Internettel 150 számítógépen keresztül lehet ismerkedni, emellett a középiskolások körében kedvelt, népszerű együttesek teszik emlékezetessé a rendezvényt. *Magyar Bálint* megnyitója után sorra jön a Hip-Hop Boyz, a Baby Sisters, az Animal Cannibals, a Bon-Bon, a Republic, az Irigy hónaljmirigy, az Erica C Dance Company és a Back II Black. Konferál *Csiszár Jenő,* fellép *Geszti Péter,* a Net-man. S ami a show sója: közvetlen műholdas kapcsolatot létesítenek *Bill Gatesszel,* a Microsoft elnökével.

Ingyenes belépőjegyek igényelhetők az iskolákban, illetve csoportosan a 270-6131-es telefonszámon és a bsc@mtesz.hu címen.

Az Internet Kalauz melléklete a középiskolai Internet-programhoz

Ablak a világra

Országos szakmai-módszertani konferenciát rendezett a Művelődési és Közoktatási Minisztérium március két utolsó napján. A konferencián, amelyet *Magyar Bálint* nyitott meg a „Sulinet – válasz egy kihívásra" című előadásával, a Sulinet programba bevont iskolák vezető szakemberei, a továbbképzőbázisok tanárai, a számítógépes oktatás szakértői és a távoktatás módszertani fejlesztői arra keresték a választ, hogy mit várhatnak az oktatás szereplői az Internet használatától, milyen anyagokat érdemes a Hálózatra felvinni, milyen módszertani elveket, eljárásokat célszerű követni. Az előadások részletesen foglalkoztak a Sulinet programhoz kapcsolódó központi fejlesztésekkel és forrásokkal, az eddig megvalósított és a megvalósításra váró tervekkel.

Azt a hét- meg a nyolcszázát...

Miképp a százból háromszáz lett, már megint valahol a hétszázadik felé jártak az Elender, a Matávcom és az Answer munkatársai, amikor Szombathelyen sor kerülhetett arra az ünnepségre, amelyen *Magyar Bálint* miniszter átadta a Sulinet program keretében bekötött 600. iskolai Internet-kabinetet.

A 600 bűvös szám, ugyanis hivatalosan ezzel veszi kezdetét a szolgáltatás, s mivel valójában a hatszázadik bekötésre február végén került sor, a szolgáltatási szerződés kezdete 1998. március 1-je, és 2003. március 1-jéig tart. Ugyancsak most, a félidőben adta át az Elender a minisztérium központi szerverének nagy sebességű, duplikált sávszélességű Internet-kapcsolatát, a szintén minisztériumi monitoring rendszert, valamint az automatikus iskolai fájltovábbítást szolgáló szoftverdisztribúciós alrendszert.

Tisztelt Szerkesztők!

Tapasztalatom szerint megindult az érdeklődés a tanár kollégák körében az Internet mint az információszerzés egyik forrása iránt. A Sulinethez kapcsolódó tanártovábbképzésen veszek jómagam is részt, s így a végéhez közeledve szakdolgozatot írok, amelynek témája az iskolai web-publikáció. Ennek kapcsán dolgoztam át iskolai oldalainkat, amelyek fontos része egy tanulást segítő linkgyűjtemény. Bátorításul ajánlom ama kollégáim figyelmébe, akik eddig idegenkedtek az ilyen munkától.
http://www.konyvtar.c3.hu/fjkisk

Üdvözlettel:
Boldog Ferenc
fboldog@fjkisk.c3.hu

sulinet MAGAZIN 1998. március

Bekönszöntő 3. oldal
Kezdődik a második félidő 4. oldal
Nekem nyolc 5. oldal
Szépek és gazdagok? 6. oldal
A csákitól az istenekig 9. oldal
Az Ígéret Földje nyomában 10. oldal
Lilliputban 12. oldal
Zeneiskola 14. oldal
A net hangjai 18. oldal
Tantárgyakra vadászva 20. oldal
William Shakespeare 24. oldal
Hírességek nyomában 26. oldal
Drágája Tatjána 27. oldal
Szörfológia 28. oldal

Megállók

Ahhoz, hogy a Sulinet-programba azok is beszállhassanak, akikhez a menetrend szerint még nem ért oda az iskolai Internet, nem kell más, csak egy autóbusz és egy kis felszerelés, amelynek révén fenn a buszon is lehet internetezni...

A Sulinet-busz

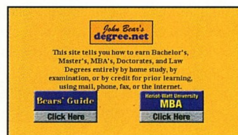
Március 31.– április 4. (keddtől szombatig): Kőszeg, Jurisics Miklós Gimnázium
Április 5-12. (vasárnaptól vasárnapig): Szombathely, MKM (Művelődési Ház)
Április 13-16. (hétfőtől csütörtökig): Celldömölk, Berzsenyi Dániel Gimnázium
Április 17-21. (péntektől keddig): Sárvár, Barabás György Műszaki Szakközépiskola
Április 22-25. (szerdától szombatig): Szentgotthárd, III. Béla Szakközépiskola
Április 26-30. (vasárnaptól csütörtökig): Körmend, Rázsó Imre Szakközépiskola kollégiuma

Sulinet magazin

Kinőttük a rovatot. Március utolsó hétfőjén 340 ezer példányban jelent meg az a magazin, amely – rovatunkhoz hasonlóan – a Sulinet címet viseli, s amelyet – rovatunkhoz hasonlóan – az Internet Kalauz munkatársai gondoznak. Mint azt előző számunkban hírül adtuk, az MKM tenderét a Sulinet című lap kiadására a Népszabadság Rt. nyerte, és a fantasztikusan magas példányszám is ennek köszönhető: a magazin a középiskolák mellett a Népszabadság olvasótáborához is eljut. A kiadó a lap tartalmi részét képező anyagokat szerkesztőségünktől rendeli meg, így azok a témakörök, amelyeket rovatunkban terjedelmi okok miatt nem tudunk körüljárni, átkerülnek a magazinba. Mindemellett tudomásul vesszük, hogy egy nagy példányszámú ifjúsági lap kevésbé lehet szakmai, mint az Internet Kalauz, úgyhogy a Sulinet magazin még populárisabban foglalkozik majd az Internettel, erősítve azt az itt is sokszor hangoztatott álláspontunkat, hogy az Internet nem számítástechnikai fogalom, hanem a szabadidő eltöltésének, az ismeretszerzésnek és a szórakozásnak egy új eszköze.

Tanulás határok

Amikor útjára indult a NetStart – a széles körben meghirdetett, ingyenes magyar online tanfolyam –, úgy éreztem, ebből nem szabad kimaradni! Egyrészt szerettem volna minél mélyebb tudást szerezni az Internet használatáról, hogy hatékonyabban ki tudjam aknázni lehetőségeit (és hiába a nagy gyakorlat a szörfözésben, a tanfolyam bizony tudott újat mondani!). Másrészt érdekelt, vajon hogyan működik a tanulásnak ez az újszerű módja, amikor egyéni időbeosztásban, itthon tanulok, és csak a számítógépem köt össze az oktatókkal és tanulótársaimmal. Nem voltam egyedül szándékommal, a NetStart tanfolyamára eddig több mint 7000-en jelentkeztek! Nálam a virtuális oktatás kitűnőre vizsgázott, a módszer remekül működött, és hamarosan el is gondolkodtam, vajon még mi mindent lehetne megtanulni a Világháló segítségével. A kínálat óriási, amit bárki letesztelhet, ha ellátogat a ***http://www.gnacademy.org*** *címre, ahol a távoktatást nyújtó intézmények és kurzusok legátfogóbb katalógusát találjuk. A katalógust létrehozó GNA Németországban élő titkárával,* Christian Frosch-*sal készítettem e-mail interjút.*

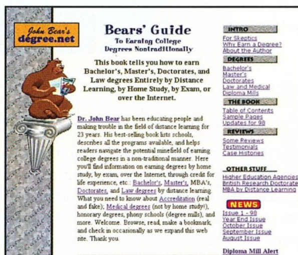
– Kérem, mondjon néhány szót a szervezet történetéről!

– A Globwide Network Academyt a legendás hírű intézmény, az MIT (Massachusetts Institute of Technology) néhány diákja alakította 1993-ban. Eredeti céljuk egy Usenet Egyetem létrehozása volt, de időközben a GNA az Egyesült Államokban bejegyzett nonprofit szervezetté vált. Érdekesség, hogy a GNA volt a világ első teljes mértékig virtuális szervezete, és a mai napig is minden tevékenységünket az Interneten keresztül végezzük. A GNA munkatársai a világ minden tájáról segítik munkánkat, és nagyon sok ország oktatóival kapcsolatban állunk. A szervezet fő célkitűzése az volt, hogy létrehozzuk azt a Távoktatási Katalógust (ODEC = Online Distance Education Catalog), amelyhez az Interneten keresztül a világon bárki hozzáférhet.

– A GNA honlapján olvastam azt a megdöbbentő adatot, miszerint ez a katalógus már több mint 15 000 távtanulás keretében elvégezhető tanfolyam és program adatait tartalmazza. Miként gyűjtik össze ezt a rengeteg ajánlatot, és hogyan ellenőrzik az adatbázist?

– A katalógust folyamatosan bővítjük a Világhálón fellelt újabb távtanulási programokkal, valamint nagyon sok intézmény és magánszemély regisztráltatja nálunk az általa kínált tanfolyamokat. Honlapunkon lehet azt az adatlapot kitölteni, melyen keresztül elvileg bárki (intézmény vagy magánszemély) közzéteheti saját oktatási ajánlatát. A regisztrációs lapok feldolgozása automatikusan történik, de egy munkatársunk ellenőrzi a megadott URL-eket, hogy azok valóban távoktatással kapcsolatos információt, nem pedig valamilyen reklámot tartalmaznak-e.

– Ellenőrzik valamilyen módon a bejegyzett programok színvonalát, az ígért diplomák valódiságát?

– A bejelentkezések nagy száma miatt ez nem lehetséges, de az adott képzést kínáló program honlapján bárki tájékozódhat a részletekről. Diplomát vagy tudományos fokozatot csak az erre kijelölt állami hivatal által akkreditált intézmények nyújthatnak. Ha az oktatási program költségtérítéses, a tandíjfizetéssel kapcsolatos részletes információkat is a vonatkozó web-lapról tudhatja meg az érdeklődő.

– Mennyibe kerülnek általában ezek a kurzusok?

– Lehetetlen átlagos tandíjat mondani, hiszen a tanfolyamok és programok szintje, időtartama és mélysége nagyon eltérő. Annyi azonban biztos, hogy a távoktatás keretében végezhető, azaz virtuális- vagy levelezőkurzusok olcsóbbak, mint a hagyományosak, hiszen itt jóval kisebb a szervezőt terhelő adminisztrációs költség.

– Vannak az adatbázisban ingyenes tanfolyamok is? Nem találtam a katalógusban a tandíjra vonatkozó keresési lehetőséget.

– Igen, nagyon sok ingyenes tanfolyam van. Jelenleg még nincs a költségre vonatkozó keresőablak, de hamarosan elkészítünk majd egy speciális alkatalógust, melyben a költségek szerint is lehet majd információt keresni, azaz a potenciális tanulók számára lehetővé válik, hogy könnyen megtalálják a saját pénztárcájukhoz mért programokat.

– Lehetséges-e ezeket a távtanfolyamokat pl. Magyarországról elvégezni?

– A katalógusban szereplő ajánlatok elvileg mindenki számára elérhetők, de azokat két csoportra kell osztani. Az

nélkül

első csoportba azok tartoznak, melyekhez szükséges – legalábbis a tanfolyam kezdetén – az adott helyszínen személyesen is megjelenni, tehát azok a képzések, melyek a régi, hagyományos értelemben vett levelezőoktatást ajánlanak, mint pl. az Open University az Egyesült Királyságban vagy a Fernuni Hagen Németországban. A második csoportba a virtuális egyetemek/iskolák tartoznak. Ez utóbbiak esetében nincs szükség arra, hogy a résztvevők megjelenjenek az oktatás helyszínén, így azokat teljes egészében otthonról végezhetik el. Ezek természetesen egyszerűen elérhetők a magyar tanulók számára is.

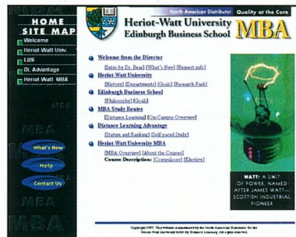
Hozzá kell tennem, hogy az utóbbi időben a hagyományos intézmények is egyre intenzívebben dolgoznak olyan virtuális kurzusok létrehozásán, melyeket az Internet segítségével tudnak az érdeklődőknek közvetíteni. Így tehát az ő tevékenységük is egyre inkább közelít a teljesen virtuális egyetemek működéséhez.

– Az nyilvánvalónak látszik, hogy sokak számára, akik nem tudnak elszakadni lakóhelyüktől vagy otthonuktól, nagyszerű lehetőségeket kínál a távoktatás, de mennyire tudnak a virtuális kurzusok hatékonyak lenni?

– Saját tapasztalatom szerint a virtuális tanfolyamok résztvevői sokat nyernek azáltal, hogy a programon színes nemzetközi közönség vesz részt, a világ legkülönbözőbb országaiból bekapcsolódó diákok egymással folyamatosan kommunikálva sok érdekes többlettapasztalatot is szereznek. Érdemes elolvasni azokat a beszámolókat, melyeket különböző online tanfolyamot végzett diákok és oktatók írtak arról, hogy ők miért tartották hasznosnak, hatékonynak ezt a fajta nem hagyományos képzést (pl. http://www.techfak.uni-bielfeld.de/bcd/Adm/summary96.htm).

– Folytat-e a GNA valamilyen tevékenységet Kelet-Európában, esetleg Magyarországon?

– Egyelőre nem folytatunk külön tevékenységet Kelet-Európában, de van néhány munkatársunk a térségben, akik önkéntesként segítik munkánkat. Mivel a GNA teljesen önkéntes alapon szerveződik, örülünk minden felajánlásnak. Nemrégiben két projektben is részt vettünk, ahol egy kis novoszibirszki oktatási intézménnyel, valamint egy ukrajnai oktatási program munkatársaival működtünk együtt.

Természetesen boldogok lennénk, ha sikerülne olyan magyar oktatási intézményekkel is kapcsolatban kerülnünk, melyek érdeklődést mutatnak online virtuális kurzusok fejlesztése iránt, hiszen a GNA az elmúlt három évben aktívan részt vett online tanfolyamok szervezésében, fejlesztésében és közönség elé tárásában. Virtuális egyetemek létrehozását szakmai tanácsadással segítjük.

– Az Interneten nagyon sokan foglalkoznak adatbázisok felállításával, információk rendszerezésével – ahogy Önök is. Van-e olyan szervezet, mellyel területükön versenyezniük kell?

– Jelenleg nem kell versenyeznünk senkivel, mivel katalógusunk (a GNA ODEC) jelenleg a létező legnagyobb adatbázis a távtanulás terén. Természetesen folyamatosan figyeljük az újabb fejlesztéseket a Hálón :-).

– Ezek szerint Ön nagyon jól ismeri a Világhálón található, távtanulással kapcsolatos web-helyeket. Melyeket emelné ki, ahol további megbízható információkat találhatnak az érdeklődők?

– Nos, e területen elismert személyiség *John Bear,* akivel mi is kapcsolatban állunk; egy nagyon értékes honlapot készített a nem hagyományos felsőfokú képzés iránt érdeklődők számára (http://www.degree.net). Ugyancsak hasznos információforrásnak tartom *Peterson* kikötőjét (http://petersons.com).

Ami megkülönböztet bennünket az említett web-helyektől az az, hogy mi nem csak felsoroljuk, rendszerezzük a létező programokat és tanfolyamokat, hanem adminisztratív és technikai segítséget is nyújtunk azoknak, akik tanfolyamokat vagy oktatási intézményt szeretnének létrehozni az Interneten.

Wesselényi Andrea
wesse@elender.hu

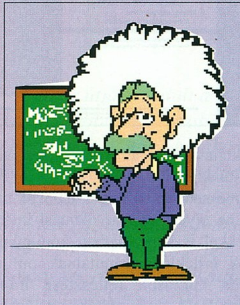
Világkongresszus a távtanulásról

Ritka lehetőséget kap hazánk ezen a nyáron: Bécs és Budapest együtt rendezheti meg a számítástechnikai világkongresszust, a nemzetközi informatikai tudományos társaság, az IFIP kétévenként sorra kerülő legnagyobb rendezvényét. A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság és az osztrák partnerszervezet – az Österreichische Computergesellschaft – által szervezett konferencia végső soron hét témakörnek önálló világkongresszusa, ezek közül az egyik a „teleteaching". Bizonyára nem véletlen, hogy a programbizottságokhoz éppen e témában érkezett be a legtöbb előadás-javaslat, másfélszer annyi, mint a második legnépszerűbbnek számító szakterületen (ez egyébként a biztonságtechnika).

Az augusztus 30-ától szeptember 5-éig tartó IFIP World Computer Congress '98 programfüzete májusban jelenik meg, de természetesen a Világhálón is lehet információkat találni a kongresszusról: www.ocg.or.at/ifip98.bt/.

IRODALOM

Érettségi tételek irodalomból
goliat.eik.bme.hu/~radam/tetelframes.html

Minden fiatal számára az érettségi egy fontos és izgalmakkal teli próbatétel. Ugyanakkor kihívás is, hiszen kiderül, hogy vajon képes-e megtanulni többévnyi tananyagot a hátralévő 4-5 nap alatt... A diákok tanulási stratégia szerint általában két részre oszthatók. Vannak, akik hónapokon keresztül készülnek a vizsgákra, és vannak olyanok is, akik kevesebb mint egy hét alatt készülnek fel, és ennek ellenére ötösre vizsgáznak. A második tábor titka egyszerű: valószínűleg már előre kidolgozott tételekkel rendelkeznek, például irodalomból. Egy fiatalember jóvoltából egy „egyetemes" hálószemen több mint 10 író életrajza, illetve munkássága olvasható. Jól használható érettségire való felkészüléshez, bár okosabb, ha tudásodat nem csak innen meríted, hanem utánanézel még máshol is.

J.D. Salinger: Zabhegyező
(Book Review: Catcher in the Rye)
www.tronco.com/~markus/books/catcher.html

Nemrégiben vetítették a mozikban az Összeesküvés-elmélet című filmet *Mel Gibson* főszereplésével, aki mint bolond, hatalmasat alakított – akárcsak *Brad Pitt* anno a Tizenkét majomban. Nos, a Halálos fegyver nagy öregje félidióta taxisofőrt játszik, akinek egyik dilije szerint mindig meg kell vennie egyet a Zabhegyező című könyvből, mert különben nem érzi jól magát – van is neki otthon egy csomó, szép piros bőrkötésben. Na de mi is ez a Zabhegyező dolog? Azt tudjuk, hogy kötelező olvasmány az USA-ban – azt viszont nem, hogy egyike azoknak a klasszikusoknak, amelyeket egyes szélsőségesen puritán, erkölcsös vagy egyszerűen csak bolond népek néha megfújnak a Texasi könyvtárakból, mert nem értenek egyet az üzenetével, és helytelenítik azok tanítását és a többi. Önkényes cenzúra a XX. században. De miért? Azt mondják, a világ legrövidebb könyvei között tartják számon az „Az amerikai kultúra" címet viselőt, ezzel jelezve, hogy a fent említett náció értékrendje hagy némi kívánnivalót maga után – Mekdonádc, totál üres ereszd-el-a-hajamat filmek, happy-endek, éljen az elnök (magyar megfelelője Mátyás király) sztorik és ki volt az a Robinson Crusoe-kérdések. Mégis, ez a Zabhegyező, ez mond valamit. Még most is, sőt, talán most *ismét.* Ha tanárt akarnék játszani, az mondanám: nézzétek, ez a Holden gyerek (ő a főszereplő) hogy bolyong a világban, aztán lám-lám, megtalálja a helyét, ismét iskolába jár, mert ez a helyes. Francokat. Ez a nyúlánk, ősz fiú, aki lenézi a „megjátszós" embereket, és a felnőttek dolgait ostobaságnak tekinti. Mindeközben egy helyét kereső kamaszt játszik. Holden olyan, mint egy apró kis szent. Az eredeti angol címnek megfelelően arra a kérdésre, hogy mivel foglalkozik, ha majd felnő, azt mondja, hogy – nem szó szerint idézek – elkapná a gyerekeket, akik a szikla tetején játszva véletlenül a szakadékba zuhannak. Kerüli az iskolát (már szimpatikus...), elkölti a szülei pénzét, megszeg minden szabályt – mégis mélységesen jó, gyémántként ragyog az érzéketlen és egyszerű, sorsukkal kérdés nélkül elégedett emberek között. Ez az, amiről mindenkinek el kell gondolkodnia: még ha nem is tudom, mit miért csinálok, ha nem is lelem a helyem, keresnem, azt kell – és nem kell nyálas strébernek lennem ahhoz, hogy jó legyek. Olvassátok el! Nektek is biztosan mond majd valamit.

NÉPRAJZ

Népviseletbe öltöztetett babák gyűjteménye
(National Costume Dolls Collection)
huizen.dds.nl/~j-buijs/

Azok, akik sokat utaznak, valószínűleg gyakran látnak olyan babákat, amelyek az adott ország népviseletében pompáznak. Persze nem is kell olyan sokat utazni, hiszen itt, Magyarországon is találkozhatunk ilyen babákkal a „külföldiek által preferált helyeken", például Hegyeshalom közelében, Szentendrén vagy a sétálóutcákban. Turisták sokasága méri végig őket, és e szemrevételezés közben talán néhányan azon is eltöprengenek, hogy milyen csodálatosan nézhettek ki azok az asszonyok és férfiemberek, akik ilyen ruhákban jártak és ünnepeltek. Mellesleg a népviseletbe öltöztetett babák nem csak díszként, hanem néha oktatási célra is használhatók, hiszen régmúlt időkre, szokásokra, eseményekre emlékeztetnek. Akinek sikerült felkelteni az érdeklődését, az látogasson el egy nagy holland utazó kikötőjébe, ahol minden hónapban más-más népviseletbe öltöztetett babákat mutatnak be; március elején például az ázsiai gyűjteményt tekinthették meg a kalandvágyó szörfösök.

FÖLDRAJZ

Ásványgyűjtemény
(The Mineral Gallery)
mineral.galleries.com

Sajnos Magyarország nem túl gazdag ásványokban, bár ennek ellenére nagyon sok olyan bolt van szerte az országban, ahol csodás ásványokat, féldrágaköveket lehet kapni, természetesen nem csak gyűjtők, hanem „ékesedni vágyó" hölgyek számára is... Ezen a hálószemen ábécésorrendbe szedve szinte minden ásványfajtát megtalálsz, leírásokkal és képekkel együtt. A felépítés szerinti csoportosításból pedig kiderül, hogy ami

ránézésre nem igazán hasonlít, az még szerkezetileg mennyire hasonló lehet. Azok, akik a keresett ásványt nem tudják azonosítani, megpróbálkozhatnak kulcsszavas kereséssel. Aki pedig mindezt élőben szeretné látni, és az ásványkitermelésről is többet szeretne tudni, az látogasson el a Pécsi Bányászati Múzeumba.

BIOLÓGIA

Utazás a koponyám körül... (Neuroscience For Kids) weber.u.washington.edu/ ~chudler/neurok.html

„Egy virág illata, a kellemes séták emléke, a fájdalom, amikor egy szögbe lépsz. Ezeket az élményeket mind-mind az a másfél kilós szövetmassza teszi lehetővé, amely fejünkben lakozik... az Agy!" Az emberi agy csodálatos és titkokkal teli világát tárja elénk a fenti hálószem, ahol játékos formában mutatják be mindazt, ami feltehetően már Téged is régóta érdekel. Kedvcsinálóként néhány szalagcím: Az idegrendszer modellezése, Észjáték, Agytorna, Érzések és érzékek, Alvás és álom, Tanulás és memória, Bioritmus.

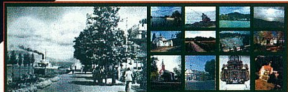

Lakóhelyismeret

Somogy megye

Ismét két megyével folytatjuk sorozatunkat. A véletlen úgy hozta, hogy a két egymás melletti betű ezúttal az ország szinte két legtávolabbi csücskét fedi: egy szegény megye északkeleten és egy nem túl gazdag délnyugaton.

Nincs nehéz dolga az újságírónak, ha ezt a megyét akarja bemutatni. Somogy egyike Magyarország legértékesebb idegenforgalmi területeinek, Budapest után a második helyen áll képzeletbeli ranglistánkon. Ennek oka természetesen a Balaton: a „magyar tenger" vonzza a turistákat, mellette könnyen eltörpülnek az egyéb nevezetességek. Területe, melyet északról a Balaton, délről a Dráva határol, a Dunántúl legnagyobb megyéjévé teszi „Somogyországot". Két jól elkülöníthető tájegysége az északi fekvésű Külső-Somogy és a déli Belső-Somogy, melynek jelentős részét – különösen az utóbbiét – erdőségek fedik.

Gazdasága leginkább a mezőgazdaságra, illetve az élelmiszeriparra épül, de a turizmus miatt legtöbben a szolgáltatások területén dolgoznak. Az árak, a felkapott strandok alapján könnyen juthatnánk arra a következtetésre, hogy Somogy semmiféle problémával nem küzd – ám ez sajnos nincs így. Különösen a kutatások és egyéb fejlesztések területén figyelhető meg jelentős lemaradás, de úthálózata és járműparkja is eléggé korszerűtlen. Ezeket a negatívumokat leszámítva Somogy előtt ott a lehetőség, hogy előrelépjen. Jelen pillanatban helyzetét a kétarcúság jellemzi, hiszen számtalan visszafogó és előrevivő tényező egyszerre van jelen mindennapjaiban – erről részletesebben olvashatunk internetes kikötőiben.

A megye egyik legismertebb városa Siófok. Hivatalos honlapja kiemelkedik az ország többi, városokat bemutató oldalai közül, elsősorban a szépen kidolgozott grafikák miatt. Történetét a legrégibb időktől kezdve egészen napjainkig, 1997-ig követi nyomon az ide vonatkozó oldal. Nevezetességeinek felsorolása a kikötővel indul, amely a hajóforgalom legjelentősebb pontja. A mellette fekvő parkban található rózsakert a helyiek és a turisták által egyaránt kedvelt pihenőhely. Nyugati mólójánál található a város jellegzetes épülete, a Meteorológiai Obszervatórium, ahonnan a viharjelzéseket indítják. Ha egy kis sétára vágyunk, menjünk ki a Jókai parkba, melynek árnyas fái alatt szintén kellemes a pihenés.

A híres Aranypartot senkinek sem kell bemutatnunk: a „régi szép kommunista időkben" jelentett valamit, ha valaki itt, és nem az északi parton nyaralt. (Ma már lassan mindkettő státusszimbólummá válik...) A ligetes sétányokat, szabad strandokat végigjárva mindenképpen vessünk egy pillantást a tájra is, beleértve a túlparti hegyeket.

A főoldalra visszatérve ajánljuk megtekintésre a 98-as programokat. A készítők dicséretére legyen mondva, hogy már most napra pontosan megkaphatjuk akár a nyár végi rendezvények pontos időpontjait is: a szezonnyitótól egészen a július-augusztusi orgona-mesterkurzusig.

A megyeszékhely, Kaposvár a Kapos völgyében fekszik. Műemlékekben nem túl gazdag, de a város képe, valamint építészete mindenképpen említésre méltó. Magának a névadó várnak (a XV. században még „Kaposwywar") már csak a helyét ismerik. Itt található az 1904-ben alapított Berzsenyi Társaság, amely máig működik, csak éppen felköltözött a Hálózatra. Feladata persze mit sem változott a századforduló óta: megőrizni Berzsenyi Dániel emlékét, és támogatni a megye egyéb szülötteinek „kultuszát", valamint az irodalmat, a magyar nyelvet is.

Balatonszárszó neve sokaknak ismerősen cseng. Ennek a Budapesttől 120 km-re fekvő településnek a lakossága nem éri el a 2500-at, de vendégeinek száma nyáron ennek több mint hatszorosa is lehet. Fő vonzereje hat kilométer hosszú partszakasza és a „magyaros vendégszeretet". (Ami, ahogyan mondani szokás, kb. így néz ki: „nesze komám, igyá' bort!")

Véletlenül bukkantunk Nagyatádnak, a „parkok, szobrok és fürdők városának" honlapjára. A város egyedülálló, világhírű látványossága a Szoborpark, mely 1975-óta működik, és 64 monumentális alkotással várja az idelátogatókat. A pihenni és gyógyulni vágyók közkedvelt helye a termálvizű gyógyfürdő, melynek alkáli-hidrogénkarbonátos vizét 1906-tól használják.

Végezetül Somogy megye idegenforgalmi hitvallásáról olvashatunk pár szót, mely minden bizonnyal jelentősen befolyásolja majd az ottaniak életét. 1999 a gasztronómia és a borturizmus éve lesz, idén az ország marketingcélja pedig Németország. Ez rendkívül kedvez a Balatonnak, ezen keresztül a falusi, a vadász - és lovasturizmusnak is. A különféle termál- és gyógyfürdőket sem szabad elfelejtenünk, hiszen nem mindenki vágyik a Balaton huszon-egynéhány fokos vizére, ahol bemászik a béka a fürdőruha alá.

Fagyal Csongor
Inyl@impulzus.sch.bme.hu

http://www.siofok.com
Siófok

http://www.igm.hu/somogy/
Somogy megye

http://www.nagyatad.hu/
Nagyatád homepage

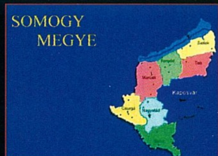
http://www.multijob.hu/somogy.htm
Somogy

http://www.somogy-hvk.hu/
Somogy megyei vállalkozói központ

http://www.gyaloglo.hu/telep/k/kaposvar/
Kaposvár

http://www.balaton.net/bn/0abn003h.htm
Somogy megye idegenforgalmi koncepciója

http://testver.sednet.hu/somogym/h_telep.html
Somogy megye települései

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

http://testver.sednet.hu/szabolm/telep/csaroda/e_tel.html
Csaroda

http://www.fsz.bme.hu/mtsz/utleiras/alfkek1.htm
Alföldi Kéktúra, Szabolcs

http://www.bgytf.hu/nyiregy/docs/nyiregyh.html
Nyíregyháza

http://origo.hnm.hu/szabolcs.html
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye múzeumai

http://www.ksh.hu/hun/megyecim/sza_b.html
KSH-megyeleírások

http://wall.szabinet.hu/
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

http://www.szabinet.hu
Szab-I-Net

A Magyar Nemzeti Múzeum Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei ágán a térkép is múzeumi: itt még keleti szomszédunk a nagy Szovjetunió

A Szab-I-Net nyitóoldalának rendkívül meggyőző design-járól indítjuk rövid barangolásunkat ebben a hosszú nevű megyében. A folytatás sajnos kicsit visszafogottabb, a START linkre kattintva olyan érzésünk támad, mintha a microsoft.com-on lennénk, csak éppen kicsit gyorsabb és áttekinthetőbb a lépkedés. Így hamar meg is találjuk a megyeszékhely, Nyíregyháza nyitólapját. Ez már nem olyan hipermodern kinézetű, úgy tűnik, mintha modemesekre lenne kiélezve – s emellett nagyon tartalmas. A Nyíregyházi képek oldalon találunk egy várostérképet – ez egyből megcáfolni látszik előbbi állításunkat, ugyanis 200 kilobájt feletti a mérete –, melyen összesen 30 megtekintésre érdemes nevezetesség és városkép helyét jelölik. Ezekre vagy feljebb felsorolt nevükre kattintva részletes leírásokat, képeket kapunk – nagyon korrekt megoldás. Továbbléphetünk még Sóstófürdőre is, amely a várostól 6 kilométerre fekszik, és – mint ahogyan nevéből is következtethetünk – hangulatos gyógyfürdőjéről nevezetes. Itt is van egy kisebb térkép, ahol a fontosabb pontok, mint például a turistaház, a múzeumfalu, a kádfürdő stb. leírásait nézhetjük meg.

Nohát, hiszen magáról a megyéről még nem is beszéltünk! A népek találkozóhelyének is nevezett Szabolcs-Szatmár-Bereg két nagyobb tájegységgel rendelkezik, a Felső-Tisza-vidék nevű, folyóvizekben gazdag területtel, valamint a Nyírséggel. Más, részletesebb bontás esetén ez a szám ötre bővül, ekkor a Nyírséget, Szatmárt, Bereget, a Rétközt és a Nyíri mezőséget különböztethetjük meg. A felosztástól függetlenül a szóban forgó terület az ország északkeleti csücskében helyezkedik el, Ukrajnával, Szlovákiával és Romániával határos. Földrajzi fekvése miatt éghajlata kicsit hűvösebb az országos átlagnál, viszont a napfényes órák száma magasabb. Ásványkincsekben szegény, s bár elhelyezkedése kedvező, gazdasági helyzete mégis igen elkeserítő. Itt a legmagasabb a munkanélküliség aránya, kevés a beáramló tőke, alig teremtődnek új munkahelyek. Telefonellátottságban is az utolsó helyen áll hazánkban, legalábbis a KSH adatai szerint. A keleti piacok beszűkülését a mezőgazdaság igen megsínylette, a munkaerő átlagos képzettségi szintje alacsony. Ezek miatt igen magas a kivándorlási arány, bár még így is hazánk harmadik legnagyobb lélekszámú megyéje.

A negatívumok után mondjunk valami biztatót is róla! Természeti környezetének állapota például országos szinten kiemelkedő. A koncentrált iparosítás hiánya miatt a levegő szennyezettsége minimális, egyedül a porszennyeződés okoz gondot. Az 1982-ben kialakított, a Szatmár-Beregi síkságon található tájvédelmi körzet területe meghaladja a 22 000 hektárt, ezzel Magyarország természetvédelmi területének jelentős részét képezi. Műemlékekben is gazdag, külön kiemelendő a nyíregyházi Jósa András Múzeum, a Sóstói Falumúzeum és még sok más táj -, valamint emlékmúzeum.

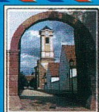
A Felső-Tisza-vidék a turisták számára jelent nagy vonzerőt, mivel alkalmas a vízi túrázásra, fürdésre, és vonzza a horgászokat is. Ez utóbbiaknak ajánljuk a császárszállási horgásztavat, amely Nyíregyházától 13 kilométerre, a 4-es úttól jobbra található.

A már említett KSH-összefoglaló sötét képet festő oldalai után (egyedül a sáskajárást nem említi, de a szélvészt, azt igen) felüdülés valamelyik vállalkozási, befektetési tanácsokkal, ajánlatokkal foglalkozó oldalon körülnézni. Mit tudhatunk meg? Hát például azt, hogy milyen fontos Záhony kelet-nyugati tranzitforgalomban játszott szerepe. A Budapestig vezető, forgalmas vasútvonal jó minőségű, és számtalan utast szállít a fővárosba. Csaknem minden településen kiépítették már a gázvezetéket. A vízi szállítás könnyen megoldható, a Tisza lehetőségei, illetve a kis gépek fogadására alkalmas reptér kiaknázásra vár. Gyümölcstermesztése országszerte híres, hazánk termelésének egyharmadát adja. Terem itt alma, szilva, meggy és dió. A befektetőknek vonzó lehet, hogy a munkabérek alacsonyak (mindez nem biztos, hogy a munkavállalóknak is ugyanolyan szívderítő), valamint a munkanélkülieket foglalkoztatók adókedvezményben részesülhetnek.

Nem véletlenül írtunk ilyen sokat a megyeszékhelyről és az általánosságokról. Kisebb falvakról nem nagyon találtunk bemutatkozó hálószemeket, egyedül a sedneten találtuk meg a beregi Tiszahát egy kis települését, Csarodát, valamint Fehérgyarmatot, Csengert, Tiszalököt és Mátészalkát. Ez utóbbiról egyébként szép képeket is találunk itt, valamint egy rövid történelmi és idegenforgalmi leírást. Fontos felsorolással találkozhatunk még a Nemzeti Múzeum ide vonatkozó oldalán is, amely a megye kulturális örökségének őrzését szolgáló számos múzeum listáját is tartalmazza.

Fagyal Csongor
Inyl@impulzus.sch.bme.hu

Kedves Ikalauz!
Nagyon tetszik a megyékről szóló cikksorozatuk. A februári számban végre Komárom-Esztergom megyéről is jelent meg egy cikk. A cikkben hiányolták a megyében levő kisvárosok oldalait. Figyelmükbe ajánlanék egy oldalt Oroszlányról (itt lakom, és ezért is írok): www.c3.hu/~oroszlany/, ill. ha valakit a képek érdekelnek: www.c3.hu/~oroszlany/majk.htm.
Remélem, mindenkinek tetszeni fog:

Körtvélyesi Zsolt
KZSOLT@DRAGON.KLTE.HU
http://dragon.klte.hu/~kzsolt

Tocsik Márta

Mielőtt a cím kapcsán valaki ijedten tárcsázná a KBI számát, emlékeztetnünk kell arra, hogy az Interneten megjelenő nevek, információk korántsem számítanak szentírásnak. Ha tehát egy tőzsdejáték résztvevői között azt a nevet olvassuk, hogy Tocsik Márta, akkor az csupán egy tréfás kedvű játékos álneve, mikét az se valószínű, hogy a Tőzsdecápák című film főcápája, Gecco (vagy ezer más helyesírással: Gekko, Gecko stb.) harcba indulna a Dunaholding Brókerház 200 ezer forintos fődíjáért… A játék indulásakor ez ment a tévében, hát sokan lettek Geccók… S mivel egy álnevet egyszer lehet használni, a későn érkezetteknek torzítani kellett. Márpedig sokan érkeztek, amikor jelen sorokat írjuk, a résztvevők száma már közelít a hatezerhez, amikor pedig a lap eljut olvasóinkhoz, talán már meg is haladta azt… (Vagy ha nem, majd most, a cikk hatására!)

Miről is van szó?

Nem kevesebbről, mint hogy a tőzsdei folyamatok kiismerésére ezúttal más pénzén nyílik lehetőség. Ha Ön úgy gondolja, hogy kipróbálná tőzsdei intuícióit, mondjuk 3 millió forinttal, ám ehhez az eljátszani való 3 millió hiányzik, akkor nem kell mást tennie, mint bekapcsolódni a Dunaholding Brókerház Rt. és a Hungary Network Kft. közös tőzsdejátékába, s ott 16 héten keresztül (most már csak cca. 9) forgatni a pénzt…

A játék pillanatok alatt Magyarország legnézettebb honlapjává tette a www.dhbroker.hu címen található oldalt, az első napokban 45–47 ezren, s azóta is folyamatosan közel napi 40 ezren töltik le a tartalmát, az úgynevezett „hit-rate” napi 150–200 ezer körül mozog, ami abszolút magyar rekord.

A 3500 induló, s azóta folyamatosan szaporodó számú regisztrált játékos közül a legjobbak már az első két hét alatt 55 százalékkal növelték meg portfoliójukat. Tekintve, hogy a játék 16 héten kereszt-

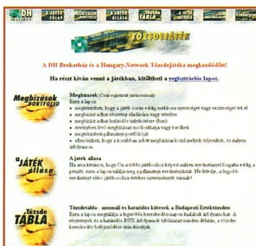
tőzsdézik…

Gecco	3000000	622500	2373207	0	2995707	100
Gecko	3000000	0	251800	3000000	3251800	108
Gedeon	3000000	106200	245865	2880000	3232065	108
gedeon	3000000	1170000	1871571	0	3041571	101
gedeon bacsi	3000000	1054500	2001776	0	3056276	102
Gedeon bacsi	3000000	2055000	920212	0	2975212	99
Gedran	3000000	0	3000000	0	3000000	100
Gega	3000000	2035850	204361	720000	2960211	99
gege	3000000	0	3000000	0	3000000	100
Gege	3000000	0	3000000	0	3000000	100
gege98	3000000	0	3000000	0	3000000	100
geib	3000000	2967310	1627	0	2968937	99
Gejza	3000000	1962950	991976	0	2954926	98
gekko	3000000	0	3000000	0	3000000	100
Gekko	3000000	0	3057600	480000	3537600	118
Geko	3000000	3013655	-4181	0	3009474	100
Gekol	3000000	2338000	555632	0	2893632	96
Geko2	3000000	1054500	490167	1200000	2744667	91
Geko3	3000000	0	3000000	0	3000000	100

tül egészen június 12-éig tart, tulajdonképpen még most sem késő benevezni, hiszen részvények adás-vételével, de még inkább a szabványosított határidős tőzsdei BUX-ügyletek hullámainak ügyes meglovaglásával még behozható az élmezőny. A győztesek egyébként valódi pénzt kapnak, igaz, ez független lesz a fiktív hárommillió megsokszorozásának mértékétől: a győztes 200 ezer, a 2. helyezett 100 ezer, a 3. helyezett 50 ezer forintot kap, és az idén bizonyos öszszeghatárokig jutalékmentesen tőzsdézhet a DH Brókerháznál.

A játék lehetőséget teremt arra, hogy az Internet is vizsgázzon: alkalmas-e megbízások leadására, fogadására a Világháló. Minden folyamat a valódit szimulálja, így a megbízásokért jutalékot is kell „fizetni", ezeket a szoftver automatikusan vonja le a portfolióból. A játékban részt nem vevő, de a játék menetére kíváncsi közönség is megtekintheti azokat a Hungary Network által készített web-oldalakat, amelyek tájékoztatnak a legjobb ötven játékos eredményéről.

Ha már persze itt járunk, akkor érdemes szemügyre vennünk a DH Brókerház egyéb információit is. Tanulságos lehet, hogy miképp épül fel egy pénzembereknek szóló web-

oldal: semmi lassan letöltődő cicoma, gyors szöveges információk, plusz fényújság tőzsdeinformációkkal, befektetési hírekkel.

Törd fel a páncélszekrényt!

Nem csak a „tőzsdére" juthatunk el internetes játék segítségével, hanem az egyik legsikeresebb befektetési alapkezelőhöz is. A Budapest Bank alapjai immár évek óta sikeresek, és – bár előre soha nincs garancia arra, hogy most is sikerül a tavalyi vagy azelőtti „truváj" – a jegyek ma is igen népszerűek a befektetők körében. A Budapest Alapkezelő mindezt gazdag web-háttérrel is támogatja: a www.bpalap.hu címen grafikonokon elemezhetjük a különböző alapok hozamát, a portfolió összetételét, s ha nem vigyázunk, az elemzések pillanatok alatt pénzügyi zsenit faragnak belőlünk.

Annak érdekében, hogy ezeket a tájékoztató oldalakat minél többen megismerjék, a Budapest Alapkezelő most egy játékot is indított a hálószemén. Első megközelítésben ugyan arra gondoltunk, hogy a tőzsdejátékhoz hasonlóan itt majd különféle befektetési jegyek fiktív megvételével forgathatjuk a pénzt, de ennél „vadabb" dolgot találtunk: fel kell törni egy páncélszekrényt!

A páncélszekrényt egy nyolc számjegyű kód nyitja, s hétről hétre egy-egy kérdés helyes megválaszolásával (a válasz egy egyjegyű szám) lehet egyre közelebb jutni a „mackó" kódjának megfejtéséhez. Ha a nyolcadik forduló után kinyitjuk a trezort, akkor abban egy újabb kérdést találunk, s azt kell megválaszolni. A helyes válaszadók sorsoláson vesznek részt, s így egy kis szerencse is kell a 100000, 50000 és 20000 forintos fődíjak megnyeréséhez.

A fődíjak mellett természetesen mellékdíjak is vannak, hétről hétre lehet a helyes számértékkel malacperselyt vagy pólót nyerni, természetesen ugyancsak Fortuna kegyeltjeinek. Azok ellen, akik a „hagyományos" betörőmódszerrel egy szoftver segítségével inkább végigpörgetnék a százmillió variációt, és így próbálnák feltörni a mackót, egy időzár véd. Azelőtt, hogy a nyolcadik forduló kérdését kiakasztanák a Hálóra, nem is érdemes próbálkozni, a trezor zárva marad…

Mi egy sajtótájékoztató nyomán határoztuk el, hogy most itthon, a „city" bankvilágában tallózunk, olvasónk viszont véletlenül, pályázatunkra küldte be a „dhbroker" oldalt bemutató írását, épp a lapzárta utolsó pillanataiban. Ezért is, meg mert ide való, erre az oldalra tördeltük.

IRÁNY A TŐZSDE!

Bizonyára sokan látták a „Tőzsde-cápák" című filmet, vagy láttak már élő közvetítéseket a New York-i tőzsdéről. Sok nyakkendős ember lökdösődik, kiabál és mutogat. Ki érti ezt? Az értékpapír-kereskedelem rejtelmeibe vezet be minket a DH Brókerház web-lapja. Itt minden hasznos információt megkaphatunk az aktuális tőzsdei árfolyamokról és történésekről. Akinek az itt olvasható szöveg kicsit nehezen érthető, vagy a BUX-indexről azt hiszi, hogy a helyi járat oldalán villog kanyarodáskor, a Dow Jonesról pedig azt, hogy egy szőrös mellkasú énekes, az utánanézhet a tőzsdeszótárban, hogy mit is jelent valójában. Ha kellőképpen áttekintést nyertünk a tőzsdézésről, ki is próbálhatjuk szerencsénket. Rövid regisztráció után kapunk 3 millió (sajnos csak virtuális) forintot, amit aztán saját belátásunk alapján fektethetünk be. Döntésünket segíti a naprakész információ az aktuális árfolyamokról, de visszamenőleg is megnézhetjük azok alakulását.

Pontos információkat kaphatunk magukról a cégekről is, mielőtt vásárolnánk részvényeikből. Nyomon követhetjük, hogy pár nap vagy hónap alatt mi lett a 3 milliónkból. De ha meg is duplázzuk, mit kezdhetünk 6 millió virtuális forinttal? Nos, álmunkban elköltjük. De a játék legsikeresebb résztvevőjének akár 200 000 igazi forint is ütheti a markát! A tőzsdejáték egy remek ötlet, s ugyanolyan professzionális a lap kivitelezése is. Gratulálok az alkotóknak.

Zsolnay Miklós
mzsolnay@sopron.hu

Canon

Teret kapnak a n

Mi értelme a nagy ötleteknek, ha nem tudja teljes méretükben kinyom-tatni őket? Semmi az égvilágon. A Canon BJC-4650 színes nyomtató segít-ségével szabadjára engedheti fantáziáját A3-as méretig. A Canon forradalmian új cseppmodulációs technológiája hihetet-lenül finom színfelbontást garantál, vagyis a szemcsés képek világa már a múlté. A Canon BJC-4650 azoknak ajánlott, akik csúcsminőségű, borot-vaéles képeket szeretnének látni – le-gyenek PC- vagy Macintosh-felhaszná-lók. Mindez igaz a szkennelésre is. Ilyenkor elég a gép festékpatronját ki-

FaxBank: 2-333-666/1030
CANON Hungária Kft.: 1134 Budapest XIII., Váci út 37. Tel.: (1) 465 8020 Fax: (1) 270 4080

SCHOLZ & FRIENDS

CANON BJC-4650

NAGYMÉRETŰ NYOMATOK

NAGYSZABÁSÚ ÖTLETEKHEZ

agy ötletek.

cserélni az opcionális IS 22 szkennerfejre, és Ön máris egy olyan eszközzel dolgozhat, amely 360 x 360 dpi felbontásban képes minden dokumentumot beszkennelni. Amikor pedig ismét arra kerül sor, nyomtathat normál vagy különleges vízálló papírra, fóliára vagy akár pólóra. Ez az igazán fotorealisztikus nyomtató…

CANON BJC-4650

NAGY FORMÁTUMÚ SZÍNES NYOMTATÓ

A **Microsoft Magyarország Kft.** pályázatot hirdet **Marketingkommunikációs** munkakör betöltésére.

Feladat:

marketingkommunikációs feladatok végzése a szoftver jogvédelem, valamint a vállalati külső kommunikáció területén.

Követelmények:

- felsőfokú végettség
- legalább 2 éves, marketing területen szerzett gyakorlat
- kiváló kommunikációs és prezentációs képesség, valamint
- angolnyelv-tudás.

Az ideális jelentkező:

- dinamikus, kiváló szervezőkészséggel rendelkező, az Internet és az újságírás iránt érdeklődő csapatjátékos
- a szoftver jogvédelem iránt elkötelezettséget érző személyiség
- informatikai cégnél szerzett gyakorlatot.

Amit kínálunk:

- szakmai fejlődési lehetőséget,
- kreativitást és önállóságot igénylő munkakört,
- versenyképes jövetelmet.

Amennyiben a kínált munkakör felkeltette az érdeklődését, kérjük juttassa el hozzánk fényképpel ellátott angol és magyar nyelvű önéletrajzát, ez utóbbit kézzel írva az alábbi címre:

Microsoft Magyarország Kft.
Fülöp Ágnes részére, 1075 Budapest,
Madách Imre út 13-14. Fax: 327-2899
E-mail: agnesf@microsoft.com

Microsoft®

Multimédiás rázókeverékek

Ha már meguntuk a kis kezünkkel írogatni a HTML-fájlokba az onmouseover és onblur szavacskákat, s ismét felbosszantottuk magunkat azon, hogy a szomszéd webszerkesztő site-ja megint valami csillogó multimédia-csodával büszkélkedik, akkor itt az ideje egy rövid pillantást vetni az aktuális web-multimédia készítő trendekre.

Az offline multimédia szakmában etalonnak számító Macromedia Director vagy akár az Authorware segítségével készült shockwave-es oldalak megtekintésének csak nagy jelszélességgel és elég operatív memóriával álljunk neki: a tetemes méretű fájlok letöltéséhez bizony idő kell, no és érdemes vigyázó szemeinket a rendszer terheltségére vetni, amikor a plugin elindul, és mondjuk hirtelen felindulásból 8 megát allokál egy szösszenetnyi alkalmazáshoz... Senkit sem akarok lebeszélni a Shockwave-ről, de kellemetlen tapasztalataim nem csak nekem lehettek, hisz a cég kirukkolt valami olyasmivel, ami igazán webre termett. (Friss információ: elkészült a Shockwave streamtechnológiás mutánsa.)

30 napos kipróbálásra bárki letöltheti a Macromedia Flash 2 szerkesztőprogramját, amely gyakorlatilag a nagy testvér szerkezetével és filozófiájával rendelkezik, de a fejlesztők azokra a funkciókra helyezték a hangsúlyt, amelyek látványosak, és a végeredmény fájlmérete kilobájtban is éppen csak kétjegyű. Vektororientált grafikák, animációk és egyszerűbb multimédia-alkalmazások készítésére ajánlják az applikációt, s ezekre a célokra tökéletesen meg is felel.

A programhoz stílszerűen Flash formátumban mellékelt oktatóanyag részletesen kifejti, hogyan készíthetünk objektumokat, gombokat, hogyan vezéreljünk hangeseményeket, sőt, ha valaki nem tud elszakadni a bitmap-képek világától, arról is információt kaphat, hogyan használhatja kedvenc bitmapjét kitöltő mintaként a vektorok világában. Browser-oldalról szemlélve is tökéletes, és nem utolsósorban gyors az eredmény: a multiplatform plugin segítségével akár ki is nagyíthatjuk objektumunkat, s a tökéletes antialiasing technika jóvoltából élvezhető képet kapunk. Vektoranimációk készítésére talán ez a leghasznosabb segédeszköz. Lehet, hogy a timeline jellegű szerkesztő teszi, ki tudja? Az oktatóanyag részletes, olykor túlzottan is: elég nehéz áttekinteni, minden eshetőségre kiterjedő, aprólékos leírást kapunk hozzá.

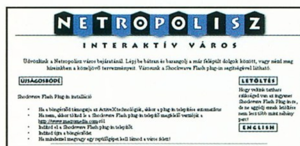
Nem nevezhetjük igazából új formátumnak a Real Flash-t, amely megtévesztő neve ellenére a Real Audio, Real Video és Real Media formátumok közül igazából ezek bármelyikét takarhatja. Valójában arról van szó, hogy a Progressive Networks és a Macromedia közös ajánlása szerint érdemes Flash animációinkat, hanghatásainkat vagy mindkettőt a Real Media Encoder által értelmezhető formátumba (.avi, .wav) konvertálni, s Real Media fájlként kezelve, streamelt objektumként HTML-oldalainkba helyezni. Jelenleg úgy tűnik, hogy ez nem igazából jön be a fejlesztőknek, éppen ezért hirdettek a közelmúltban, a fejlesztési kedvet gerjesztendő, Real Flash animációs fesztivált értékes díjakkal. Hosszas tanakodás után végül sikerült kideríteni, hogy a Real Audio 5.0 Servere mégiscsak képes .swf formátumú Flash animációk streamelésére anélkül, hogy azokat valamilyen klasszikus animációs formátumba konvertálnánk. (Frissítés: elkészült a Java alapú Flash Player, illetve hozzáférhető már az Aftershock for Flash nevű segédprogram, mely képes kész Flash fájlokat HTML-oldalakba ágyazni, illetve Flash-ből gifet és animált gifet generálni.)

Homlokegyenest más koncepcióval s egy picit a plugin technológia ellen dolgozik az mBED Software mBED Interactorja. A szintén 30 napig ingyen használható szerkesztő készítői megelégelhették azt, hogy minden héten újabb plugint kell letöltenie, és browserére installálnia az átlagos web-szörfösnek, ha lépést szeretne tartani az applikációfejlesztők hadával. Az objektumorientált szerkesztő három szinten közelíti meg az oldalba ágyazott multimédia-prezentációk megvalósítását: a dinamikus HTML eszközeivel (a Netscape Communicator és a Microsoft Explorer 4.0 már ismeri ezeket), Java nyelven (Netscape Navigator 2.0, illetve MS Explorer 3.0 szükséges) vagy a saját pluginjével értelmezhető formában menthetjük el

munkánkat. A program összes szolgáltatását csak a plugin segítségével vehetjük igénybe, de a javás implementáció egyedül a smoothing text funkciót nem ismeri. A leginkább korlátozott képességekkel a dinamikus HTML-változat rendelkezik: sem a maszkolást, sem az objektumok méretének utólagos állítását, sem Real Audio fájlok használatát nem tudjuk megoldani ily módon.

Ha figyelembe vesszük, hogy a Java majdnem platformfüggetlen, illetve azt, hogy a plugin PowerMacen, Macen és PC-n fut, akkor gyakorlatilag optimálisan lefedhetjük a multimédia futtatására képes számítógépeket – ha a Java nyűglődne, ott a plugin. Kevésbé animációorientált a szerkesztő, sokkal inkább interaktív kezelőfelületek megvalósítására alkalmas, s nagyon kézenfekvő, áttekinthető a kezelése – ez jobbára az objektumorientáltságnak köszönhető –, és bár az oktatóanyag egyszerűbb, hamarabb okoz sikerélményt, illetve átláthatóbb.

Macromedia Free Downloads
http://www.macromedia.com/software/downloads/

Real Player 5.0 Download Page
http://www5.real.com/products/player/realplayer_download.html

Real Flash Animation Festival
http://www9.real.com/festival/

Aftershock for Flash and Flash Player Java Edition
http://www.macromedia.com/software/flash/download/main.cgi

mBED Software
http://www.mbed.com/

mBED Interactor (30 Day Trial)
http://www.mbed.com/trialbranch.html

M/B Interactive Junglematic (Shockwave)
http://38.248.229.6/ss7x7/jungle.htm

Netropolisz Interaktív Város (Flash)
http://www.netropolisz.net/netropolisz/default.stm

Life Club, New York (Flash)
http://www.life-nyc.com/flashframe.htm

Érdekesség még, hogy ha a 30 napos próbaidőn belül megvásároljuk a szoftvert, a regisztrációs kód begépelése után az azonnal szabadon használhatóvá válik.

Molnár Dániel (b2men)

Ingyen megák

Az Internet Kalauz olvasói hetente kérdezik tőlünk, hogy hol lehet ingyenesen kiakasztani egy plakátot a Hálóra, s mi általában havonta válaszolunk is, legalább egy új lehetőséget megadva. Most egy kicsit összeszedettebben próbálunk megadni néhány olyan web-címet, ahol ingyenesen helyezhetjük el honlapunkat.

Angelfire: http://www.angelfire.com
2 MB-os limittel rendelkező amerikai szerver. Előnye: nem reklámozza magát az oldalunkon, gyors, és rövid az URL címe!

Geocities: http://www.geocities.com.
Szintén amerikai, 3 MB-os limittel rendelkezik... Előnye: gyors az oldal letöltési ideje, és a feltöltési szintén. Hátránya: elég hosszú az URL címe!

Megaram: http://www.megaram.hu
Előnye: nagyon gyors, hiszen magyar (helyi). Hátránya: túl kicsi a rendelkezésünkre álló lemezterület, mindössze 1-2 MB.

Prohost: http://www.freeprohosting.com.
Előnye: hatalmas a rendelkezésünkre álló terület: 50 MB. Hátránya: lassan megy a feltöltés.

Kiskapu: http://www.kiskapu.hu.
Szintén magyar, szintén kicsi a tárterület.

Netstúdió: http://www.netstudio.hu
A limit 1-2 MB.

Fortune City: http://www.fortunecity.com
Előnye: lehet rá rendesen pakolni, 10 MB-os lemezterületet kínál. Hátránya: elég lassú…

Naz Inc.: http://www.naz.com.
Itt 2 MB-ig pakolhatunk.

Trailpark: http://www.trailerpark.com/hpmaker/. 3 MB-os kvóta.

Tripod: http://homepager.tripod.com/
Itt 2 MB a pakolási terület.

XooM: http://xoom.com/xoom/homepage/
Ez már tisztességes: 5 MB.

És akkor még nem soroltuk azokat az oldalakat, ahol a limit 1 MB alatt van, esetleg jóval alatta, 100 kB-on ugyanis csak szerény web-birodalom építhető ki... Ha valaki mégis úgy gondolja, hogy egy szöveges üzenet kedvéért megéri, íme néhány kisebb ingyenes kirakat:

Infolank: http://infolanka.com/homepage/
Freetown: http://www.freetown.com
MarketNET: http://mkn.co.uk/freepages
Express page: http://www.expage.com/
USA online: http://www.usaol.com/freeHomepage.html
Europe@home: http://www.yi.com/home/
(Ennek az oldalnak az az érdekessége, hogy csak európaiak vehetik igénybe!)

Szende Csaba
szendecs@elender.hu
http://www.thepentagon.com/szende

Mint azt a múlt havi web-mester megírta, a hazai ingyenes web-szolgáltatók száma március közepén ismét szaporodott eggyel, üzembe állította web-szerverét az Extra 7 Bt. is. Itt 2 MB RAM-ot kaphat bárki, de egy kis szerencsével akár négyet is! Azok között ugyanis, akik helyesen válaszolják meg az alábbi kérdést, sorsolnak, és négyen nyernek: ketten az év végéig ingyen kapják az Internet Kalauzt, ketten pedig 2 megabájt helyett négyet teríthetnek be ingyenes web-oldalukkal.

A kérdés:
Mennyi a regisztrációs idő az Extránál?

A lehetséges feleletek:

a.) 1-2 nap.
b.) azonnali, mert automatikusan történik a regisztráció
c.) néhány óra

A helyes választ minél hamarabb, de legkésőbb május 1-jéig kell megadni a www.extra.hu címen található űrlapon.

Mit érdemes tudni a Javáról?

(második rész)

Kávéház

Márciusi számunktól kezdődően megpróbáljuk 20 pontban összefoglalni a kilencvenes évek legnagyobb durranását, amely alapján betekintést nyerhet eme új technológiába. Ebbe a számba újabb hat „fejezet" fért be, de esküszünk, folytatjuk, úgyhogy lesz miről beszélgetnie ebéd közben, és végre az Ön számára is értelmet nyer ez az egyszerű szó, mely angolul kávét jelent: Java.

4. Biztonságos a Java?

Nehéz meghatározni a biztonságos kifejezést.

A Javát arra találták ki, hogy megosztott, hálózati környezetben használják, emiatt a Sun fő követelményként kezelte a biztonságot. Ennek megfelelően úgy vezették be a piacra, mint egy biztonságos programozási nyelvet.

Ennek ellenére a Princeton University és a University of Washington kutatóinak sikerült kijátszaniuk a Java beépített védelmét. Habár a Sun ezek nyilvánvalóvá válása után hamar betömte a lyukakat, az incidens kétségtelenné tette, hogy a nyelv sebezhető.

Fontos az olvasónak észrevennie, hogy ezeket a biztonsági réseket kutatók találták meg, és a mai napig nem érkezett olyan esetről jelentés, hogy a valós életben bűnügyi visszaélés történt volna a Java hiányosságait kihasználva. Ez nem jelenti azt, hogy nem történhet meg, csak azt, hogy ha olyan egyszerű volna, akkor már minden bizonnyal hallottunk volna ilyen esetről.

Még akkor is, ha a Java nem legyőzhetetlen, a biztonsági szakemberek szemében sokkal biztonságosabb, mint más futtatható kódok, elsősorban a Microsoft ActiveX technológiája.

A Java appletek – ellentétben az ActiveX komponensekkel – a „homokláda" elnevezésű biztonsági modellt alkalmazzák. Ez azt jelenti, hogy a programocskák egy jól behatárolt környezetben futnak, így semmiképpen nem képesek elérni a merevlemez állományait vagy a memória azon részeit, amit nem szabad használniuk. Ez biztosítja, hogy ne lehessen olyan alkalmazást készíteni, amely adatot rongál, állományt töröl, vagy például megformázza a merevlemezt.

A Sun elismeri, hogy ez a „homokláda-eljárás" csökkenti a Java képességeit. A cég tett már lépéseket a biztonsági modell megváltoztatására, hogy így a programoknak lehetőségük nyíljon a „homokládán" kívülre merészkedni, például adatot írni a merevlemezre.

Habár a homokláda-eljárást nem szüntetik meg teljesen, a Sun inkább a bizalomra alapozza jövőbeni modelljét, ezt már ismerhetjük az ActiveX technológiából. A programocskákat meg lehet bélyegezni digitális bizonyítvánnyal, mely képes az alkotót azonosítani. Ha a program kárt tesz számítógépünkben, így módunk lesz utolérni a fejlesztőt. A böngésző pedig figyelmeztetni fogja a felhasználókat, mielőtt olyan programot töltenének le, melynek forrása ismeretlen. Ha a látogatók csak ismert forrású appleteket töltenek le, nagyban csökkenthető a kockázat.

Persze a biztonságos számítástechnika egy oximoron. Mivel a Hálózaton bárki publikálhat programokat, ebbe a „bárki" kategóriába könnyen kerülhetnek rosszindulatú fejlesztők is. Csakúgy mint a biztonsági öv a vezetésben, a homokláda-eljárás sem nyújt tökéletes biztonságot a Java modellnél. Mindent összevetve, a Java mégis biztonságosnak bizonyult az eddigi használat során. Ettől ne legyenek álmatlan éjszakái.

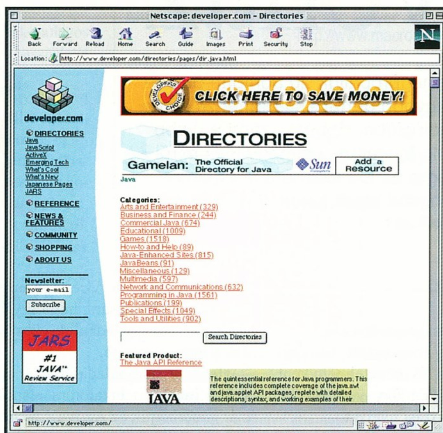
5. Nem túl lassú a Java?

Kétségtelen, hogy a Java alkalmazások lassúak a legtöbb személyi számítógépen használt alkalmazáshoz viszonyítva (szövegszerkesztők, web-böngészők). Ezt az árat kell fizetnünk azért cserébe, hogy bárhol fut. Létezik viszont eljárás, amivel növelhető a Java teljesítménye.

A legtöbb PC-s alkalmazást C vagy C++ nyelven írják, és egy compiler eszköz segítségével fordítják le az adott gép

nyelvére, amit a processzor megért. Az alkalmazást ezután ebben a formában terjesztik. Mivel minden processzortípus „más nyelven beszél”, ez azt jelenti, hogy a lefordított programot csak egy géptípuson tudjuk használni.

Ez nem így van a Java alkalmazásokkal. Ezeket ugyanis egy köztes formában, úgynevezett bájtkódban terjesztik. Ahelyett, hogy a compilerre bíznák a munkát, a bájtkódot a Java Virtuális Gép fordítja le abban a pillanatban, amikor azt a felhasználó kéri, és ezután fut le a program. Emiatt csak egyszer kell megírni ezeket az alkalmazásokat, és képesek lesznek bárhol futni. Persze ez a fordítás időigényes: tovább tart, mintha olyan programot futtatnánk, amit már előtte lefordítottak a gép nyelvére.

És akkor ott van a különbség a lassú és a nagyon lassú között. Számos tényező befolyásolhatja egy Java alkalmazás teljesítményét az adott számítógépen. A legnagyobb hangsúly a Java Virtuális Gépen van. Ha egy olyan operációs rendszert vagy böngészőprogramot használunk, melyben fejlettebb, hatékonyabb virtuális gép van, a Java alkalmazások észrevehetően gyorsabban fognak futni.

A Sun kidolgozott egy HotSpot nevű technológiát is, mely a jelentések szerint nagyban javítja a virtuális gép teljesítményét, de erről még személyesen nem tudtunk megbizonyosodni.

Néhány más vállalat is előrukkolt már saját JIT (just-in-time: csak éppen akkor) compilerrel, melynek célja, hogy felgyorsítsa a fordítási mechanizmust. Ezek a JIT compilerek (különböző vállalatok különböző verziókat fejlesztettek ki) úgy működnek együtt a virtuális géppel, hogy megvizsgálják a Java alkalmazásokat, amelyeket aztán kisebb, egyszerűbb és hatékonyabb részekre bontanak, így azok gyorsabban futnak.

Azért hívják őket just-in-time compilereknek, mert ez az egyszerűsítési eljárás szintén abban a pillanatban megy végre, amikor a felhasználó kérése alapján a kiszolgálóról megérkezik a program. Ezzel a módszerrel vissza lehet nyerni egy kicsit a sebességből anélkül, hogy a hordozhatóságot feláldoznánk.

Habár ennek a hordozhatóságnak az ára valójában a sebesség visszaesése, fontos megjegyezni, hogy ezek a programok azért időről időre gyorsabbak lesznek. A jó programozók gyorsabb programokat tudnak írni, mint a gyengébbek, a Javát pedig a legtöbben még csak tanulják.

6. Javával csak a weben találkozhatok?

Manapság az emberek nagy része csak akkor fut össze egy Java alkalmazással, amikor a weben böngészik. Ez persze nem azt jelenti, hogy a nyelv lehetőségei a kirakós játékoknál és a látogatószámlálóknál véget érnek.

A Sun már régóta azt híreszteli, hogy ezt az objektumorientált nyelvet a fejlesztők a népszerű C és C++ nyelv helyett használhatják majd. A cég állítása szerint a Java otthonra fog lelni a kiszolgáló alapú pénzügyi szolgáltatások, a bankkártyák és a pénzkiadó automaták területén is.

Persze ez eddig inkább felhajtás volt, mint valóság, de nem tagadhatjuk, hogy a Java jó eséllyel indul a programozási nyelvek csatájában. A Sun egy olyan nyelvet tervezett, amely megfelel a kilencvenes évek igényeinek. Objektumorientált, hálózatbarát, és viszonylag könnyű vele a kliens-szerver alkalmazások fejlesztése. Beépített biztonsági mechanizmusa is sokat ígérő.

A Sun természetesen kihangsúlyozza ezeket a tulajdonságokat, amikor a vállalati fejlesztőket próbálja meggyőzni, hogy a Javát használják egyéni fejlesztéseikhez. A kereskedelmi alkalmazások területén pedig a Java-hírverő Netscape ígéretéről hallhattunk, miszerint az év folyamán megjelenteti a Communicator tisztán Javában írt változatát. A Corel és a Lotus pedig már rendelkezik működő Java alapú irodai alkalmazásokkal.

A Sun ambíciói még ennél is tovább mutatnak. A cég egy egész sorozatnyi hálózati számítógépet (NC) fejleszt, melyeknek neve JavaStation lesz, és Java alapú operációs rendszer fog rajtuk futni.

De a Sun nem kreálhat történelmet a Javának, a fejlesztők pedig inkább kiváró álláspontra helyezkednek egy új fejlesztőeszköz esetében egészen addig, amíg a kezdeti hibák kijavításra nem kerülnek. A Javának még mindig vannak hibái.

A Microsoft, a Borland, a Sybase és a Symantec mind előrukkolt már Java alkalmazást fejlesztő eszközökkel, melyeket a vállalati fejlesztőknek szán. Elemzők szerint, ha ezek az eszközök elterjednek, a Java a legnagyobb sikerű programozási nyelv lehet a Basic óta.

Ha pedig nem, akkor a Java valóban csak egy webes dolog marad.

7. Honnan származik a Java?

A Java szerény körülmények között született. Még 1990-ben egy csoportnyi programozó a Sunnál kifejlesztett egy Oak nevű programozási nyelvet, a névadó állítólag az ablakuk alatt álló tölgyfa volt (az oak tölgyet jelent).

Az Oakot háztartási elektronikai eszközök – például tévék, videók – kezelésére szánták. Az interaktív televízió viszont nem terjedt el olyan mértékben, ahogyan azt a Sun és még sok más vállalat is remélte.

1994-ben a Sun programozói még egyszer leemelték a polcról az Oakot, hogy egy kezdetleges web-böngészőt készítsenek vele: ez volt a WebRunner. Az év folyamán aztán a fejlesztők megalkották a mai appletek előfutárait, olyan ani-

mált minialkalmazásokat, melyek kizárólag a WebRunner alatt működtek.

1994 végére az Oak egy kifinomult nyelvvé fejlődött, segítségével programocskákat lehetett írni: olyan programocskákat, amik aztán egy virtuális gép segítségével bárhol képesek futni, így legfőképp a web-oldalakra varázsoltak életet.

Az Oak és a WebRunner névvel csak egy baj volt: már regisztrált védjegyek voltak.

Sok ember nevéhez kötik a Java név kitalálását, ideértve például *Kim Poleset,* egy régebbi Sun-termékmenedzsert (ma a Marimba vezetője), az igazság viszont az, hogy egy tanács döntött a névről, miközben a tárgyalóasztalnál kávéját itta.

8. Ki birtokolja a Javát?

A Java mindenestül a Sun Microsystems tulajdonában van.

Míg a HTML-szabványokat független szabványalkotó szervezetek felügyelik (W3 vagy IETF), a Java minden aspektusát a Sun szabályozza. Ők határozzák meg a nyelvet, a védjegyet, a szerzői jogokat, a platformot, az API-kat (application programming interface), a környezetet, a logókat és a Java jövőjét is. Fejlesztőként vagy programozóként bárki ingyen készíthet és terjeszthet Java alkalmazásokat, de amennyiben a Sun tulajdonában álló forráskódot használ fel (pl.: Java Virtuális Gép), akkor fizetnie kell. A Java nem csak egy ügy a Sun berkeiben, hanem üzlet.

Java
Native Code
HotJava Browser, HotJava Views, or other Java Main Application
Java API
AWT
Io
net
JavaOS Net/NFS
JavaOS Window System
JavaOS Drivers
JavaOS Graphics System
Java Virtual Machine
JavaOS Microkernel
JavaOS Booter
JavaOS

Habár a Java fejlesztését illetően a végső szót a Sun mondja ki, ők azt állítják, hogy szívesen fogadnak minden véleményt és hozzájárulást. Például az új Java programozási felület fejlesztése során, melynek neve PersonalJava, a specifikációt közzéteszi web-kikötőjén, és várja az érdeklődő fejlesztők véleményét.

Annak ellenére, hogy a Sun azt állítja, nyílt szabványt fejleszt, sokan csak álnokságnak tartják ezt a tervet.

A Sun már be is terjesztett egy nyílt Java-szabványt az ISO (International Standards Organization) és az IEC (International Electrotechnical Comission) elé. Ezek után több mint féltucat vállalat és szervezet lépett fel a Sun terve ellen, azzal érvelve, hogy a cég nem hagy elég mozgásteret a külső fejlesztéseknek. A szabványt egyébként el is utasította a két szervezet közös technikai bizottsága.

A Sun viszont ennek ellenére nem szándékozik szabadabb mozgásteret biztosítani a külső Java-fejlesztések terén, és az esetleges szabvány védjegyét is ő akarja bitorolni.

International Standards Organization http://www.iso.ch/

International Electrotechnical Comission http://www.iec.ch/

9. Miképp juthatok én a Javához?

„Hozzájutni" a Javához mindössze annyit jelent, hogy le kell töltenünk egy naprakész web-böngészőt. A Microsoft Internet Explorer 3.0 és a Netscape Navigator 2.0 vagy az újabb verziók mind támogatják a Javát. Ha ezen böngészők valamelyikét használja, és egy olyan oldalra ér, amely Java programocskát tartalmaz, a böngésző azt automatikusan letölti, majd pedig futtatja.

Ennyi az összes tudnivaló a Java programocskák futtatásáról. Mindkét böngészőn engedélyezve van a Java alapértelmezésként, de a felhasználónak lehetősége van rá, hogy ezt kikapcsolja.

Ha meg akar bizonyosodni róla, hogy a Java engedélyezve van, tegye a következőket:

Navigator 3.0: Options menü, Network Preferences, Language fül alatt a Javának kipipálva kell lennie.

Communicator: Edit/Preferences, az Advanced kategóriában kell engedélyezni a Javát (Enable Java).

Explorer: a View menüben Options, majd ezen belül a Security alatt található a Java.

A Sun rendelkezik egy másik eszközzel is azok számára, akik úgy akarnak Java alkalmazásokat futtatni, hogy közben nem használnak böngészőt. Az ingyenes Java Runtime Environment mindent tartalmaz, amire Java alkalmazások futtatásához szükségünk lehet Windows vagy Solaris alatt. Ez egy remek eszköz azok számára, akik saját maguk szeretnének egy Java alapú gépet kifejleszteni, de a minimális felhasználói felület és a meglehetősen bonyolult útmutató miatt a kezdők nagy részének csak fejfájást okozhat.

A felhasználók és a fejlesztők, akiknek a Javára programfejlesztéshez van szükségük, több lehetőség közül választhatnak. A nem programozók egyszerű Java eszköze lehet a Jamba, a Coda vagy a BeanMachine. Ezek a vizuális programok egyáltalán nem komplikáltak, és percek alatt ügyes kis Java animációkat készíthetünk velük.

Az „igazi" programozók is választhatnak jó néhány eszköz közül, a Microsoft vagy a Symantec is árul ilyet. És akit esetleg az alapjaitól érdekel a dolog, vagy akinek érzékeny a pénztárcája, még mindig ingyenesen letöltheti a Java Development Kitet, ami ingyenes.

Java Runtime Environment http://www.javasoft.com/products/jdk/1.1/jre/index.html

Jamba http://www.jamba.com/index.html

Coda http://www.randomnoise.com/

BeanMachine http://www.lotus.com/home.nsf/welcome/beanmachine

(folytatjuk)

Balogh Attila Balázs

A mi MACI-nk (12

```
Tisztelt Szerkesztőség!
A MACI 11. pótkötetébe bekerült néhány e-mail
cím is.
Czakó & Czakó    czako@mail.holop.hu
Csókási Zsuzsanna    mouse@mail.matav.hu
Enciklopédia Kiadó    encipubl@c3.hu
Etnoregionális Kutatóközpont
agergely@mtapti.hu
Határőr Sorkatonák Érdekképviseleti Egyesülete
horseke@freemail.c3.hu
Kodály Zoltán Általános Iskola
cantemus@mail.matav.hu
Kovács Orsolya    Maci252211@email.msn.com
LBEKE    beke.laszlo@mail.datanet.hu
SMS007    gms007@mail.matav.hu
                              Üdvözlettel: Nagy Imre
```

Hát igen, van néhány dolog, amire hiába kérjük olvasóinkat. Kovács Orsolyára igazán nem haragudhatunk, hiszen ő a MACI-ba Macit küldött :-), mindenesetre a többiek kedvéért újra „fellapátoljuk a falra a borsót"! Tehát a MACI a **MA**gyar Internet-kikötők **CÍ**mtára, ahová szívesen várjuk a magánszemélyeket is, de **csak URL-címmel**! A www.ikalauz.hu hálószemre tavaly tavasszal felkerült mintegy 1000 magyar URL cím, s azóta ezt a címtárat bővítgetjük minden számban 150-200 új címmel, ezért kérjük, hogy **csak az ÚJ hálószemeket regisztráltassák** olvasóink a MACI-ba! A lapba bekerülő címeket általában a hónap közepén szerkesztjük, ami ezután érkezik, az a következő havi összeállításba kerül bele. A www.ikalauz.hu a papíron megjelenő Internet Kalauz virtuális tükre, vagyis az online címtár az **offline magazin megjelenése után** bővül a pótkötetekkel. És végül, amit még el szoktunk mondani: a MACI-nál rendezettebb, tematikus link-listákkal tele a háló. (Akit a teljes magyar hálószemállományban akar keresni, annak figyelmébe ajánljuk a MACI-ba most bekerült „Magyar Internet-címek keresője" címet: www.covysoft.com/search). Mi azt kívánjuk illusztrálni, hogy mennyiféle hálószem szövődik idehaza is hónapról hónapra, vagyis hogy van itt minden: az MTK-tól a Postabankig, a Modern Üzleti Tudományok Főiskolájától a vízi sportokig, a hangyákkal játszható stratégiai játéktól a herendi porcelánokig!

A Business Online magazin online információs háttere www.bonline.hu
A Fővárosi Pedagógiai Intézet www.kih.c3.hu/fovpi/
A Magyarországi Krisna-tudatú Hívők Közösségének hivatalos honlapja! www.krisna.hu
A Postabank és Takarékpénztár Rt. hivatalos honlapja www.postabank.hu
A Tétova Teve Club (TTC) új címe www.napfolt.hu/ttc
aDaM.web www.adam.hu/
Aero Club Hajdúszoboszló Vitorlázórepülő Szakosztálya www.klte.hu/~juhaszbe/achsz/
Agyhalál casanova.netchicken.hu
Aktuá gipsz Kft. www.megaram.hu/~aktual
Alex www.elender.hu/~benitel/index.html
Alphavet Kft. www.alba.hu/AlphaVet
Alt-F1 Kft. www.alt-f1.hu
Antik Galéria www.interdnet.hu/antik
Art'húr Alapítvány www.netstudio.hu/arthur
Avasi Gábor (műrepülés, természetfotók, életrajz) www.geocities.com/CapeCanaveral/Hangar/7147
Axion BBS honlapja members.tripod.com/~axionbbs
Az MTK hivatalos honlapja www.mtk.hu
Baki minden mennyiségben! baki.home.ml.org
Baranyanet www.baranyanet.hu
Béres Rt. www.beres.hu
Berze Nagy János Gimnázium www.berze.c3.hu
Bitumenszerviz Kft. members.tripod.com/~bitumenszerviz
Blood Makes Noise www.geocities.com/TelevisionCity/2018/
Bmotel - BroadcastMotel - Közép Európa első internetes rádiója bmotel.elender.hu
BNI Szoftverstudió www.bni.hu
Bobby Seale és a Black Panther Party members.tripod.com/~arm97/bseale.htm
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány www.rvk.hu
BS-Kontabilitás Kft. alag3.atki.kfki.hu/vendeg/bs/bs.html
Bulldog Electronic Kft. pop.tvnet.hu/~bulldog
Cerasus Budapest Bútorépítész Kft. www.cerasus.hu
Cool www.port.hu/vendeg/cool/
Corvin Budapest Filmpalota www.corvin.hu
Csáth Géza (1887-1919) outsider.base.org/Csath
DataSoft - ingyenes honlaptervezés! w3.to/datasoft
Defi világa www.hpconline.com/defi
DJ TAHÓ - zenei lapok www.port.hu/vendeg/cool/freetime/djtaho/index.htm
Drótháló www.drothalo.com/buli
Dunakeszi Városi Könyvtár www.dkvk.c3.hu
Dunameat Kft. www.tolna.hungary.net/~dunameat
Dunaújvárosi Hokillák Amatőr Jégkorongcsapat honlapja www.dunanet.hu/~snoopy/jégkorong.html
Dunaújvárosi Vegyeskar fules.c3.hu/dvk
ELTE Szerves Kémiai Tanszék szerves.chem.elte.hu
ELTE Trefort Ágoston Gyakorlóiskola www.trefort.elte.hu/
ELTŰNT SCHUMICZKY LILLA! www.geocities.com/Baja/Dunes/9498
EMG Ipari park www.emg.hu
ÉRÁK Miskolc www.erak.hu
Észak-magyarországi Regionális Munkaerő-fejlesztési és Átképző Központ www.erak.hu
Fejér Megyei Ügyvédi Kamara www.datatrans.hu/ugyvedi_kamara.htm/
Felkínálom Marketing Center /FMMC/ www.datanet.hu/fmmc
First Hungarian Vampire Page www.vampire.sch.bme.hu
Fodor Gabriella zongoraművész www.stardust.hu/gfodor
Four vízi sport www.four-waterword.com
Frankie's World www.geocities.com/TimesSquare/Realm/9400
Funnily Magazin www.tiszanet.hu/funnily
Geological Institute of Hungary www.mafi.hu/hunindex.html
Gergely's home page members.xoom.com/spers
Grátis Kft. www.zalaszam.hu/~gratis
G'smo Spellfire Oldalai www.geocities.com/TimesSquare/Dungeon/2863
HaFe web-lapja members.tripod.com/~hafe/
Hanga László Csaba honlapja hanga.netchicken.hu
Hangyákkal játszható stratégiai játék magyar fejlesztőktől! www.elender.hu/~benitel/antwars/index.html
Hardi Balázs Hóm Pázsitja ond.vein.hu/~hardib
Harmónia Gyógyító Zenei Klub members.tripod.com/~harmonia
Haszprasoft - dilis programok www.port.hu/vendeg/cool/hsoft/index.htm
Herendi Porcelánmanufaktúra Rt. www.herend.com
Hetek (politikai hetilap) hetek.hu
HIETE EFIT Diákcentrum dc.hiete.isk.tvnet.hu
Horváth Mihály Gimnázium Honlapja www.horvathm-szentes.sulinet.hu
HR-COMP Hungarorent Rt. www.hrcomp.hu
Hubertus Kft. www.hubertus.com
Humbug Homepage smalltalk.inf.elte.hu/~peters
HUNGIS Alapítvány w3.datanet.hu/~hungis
Idegen Nyelvi Továbbképző Központ www.itk.hu
IMPerial Quake Klán www.pserve.hu/~creative/imp
Indián motorok www.kiskapu.hu/users/indian/
InfoCenter by Chris www.hszk.bme.hu/~kk215/infocenter
Internet.Galaxis. 98 www.adam.hu/internet.galaxis
Internyet Expóker www.port.hu/vendeg/cool/hsoft/ie.htm
Juhász „Bubu" Bertalan honlapja www.klte.hu/~juhaszbe/
Kajak-Kenu Magazin kajakkenu.home.pages.de
Kajata - Keresztelő Sz.János Közössége www.kiskapu.hu/users/kajata
Kála Panzió www.webtime.net/kalapanzio/
Kalandos utazások busszal, sátorral www.jobbkezek.hu/utak.htm
Kanizsay Dorottya Egészségügyi Szakközépiskola,Szakiskola és Gimnázium www.kanizsay.sulinet.hu
Kánya Krisztián Honlapja www.netchicken.hu/kanyaweb/INDEX.HTML
Kapitány József www.westel.hu/~kapitany
Kazincbarcikai Közélet Magazin el-net.elender.hu/kozelet/
Kékség Búvárklub angelfire.com/ks/kekseg/
Ko music ko.savaria.hu/index.html
Kolibri Színház - Budapest www.c3.hu/~kolibri/
Komáromi Dolphin Software hoompejdzse members.tripod.com/~dolpsoft/
Korai Öröm www.korai.hu

pótkötet)

Közélet Kazincbarcikai Regionális Magazin www.el-net.elender.hu/kozelet
Krónika www.kronika.matav.hu
Krúdy Gyula Gimnázium, Nyíregyháza server.krudy-nyh.sulinet.hu
Krusó Krisztián web-lapja www.ektf.hu/~chborn1
Lemonet Kft. www.lemonet.hu
Leslie & Tsa Hungary Bt. pop.tvnet.hu/~leslie
Letizia Íjász Sportclub Debrecen alt.date.hu/letiziasc
Liliom www.tiszanet.hu/totaldesign/liliom
Lurdy-Ház Bevásárló és Irodaközpont Kft. www.rwh.lurdy-haz.hu
Mad.hu - The Madest Channel! members.tripod.com/~puspoki/madirc.html
Maffy Arts www.schwar.hu
Magyar Internet-címek keresője www.covysoft.com/search
Magyar Közúti Fuvarozók Egyesülete (MKFE) www.mkfe.hu
Magyar lányok honlapjai (adatbázis) tan4.mvkkvar.hu/~kelemen/girls.htm
Magyar Zsidó Honlap www.interdnet.hu/zsido
Magyarország legnagyobb ingyenes hirdetési oldala w3.datanet.hu/~vargaj/ingatlan/index.htm
Magyarországi BARABÚ termékek és üzletek www.barabu.hu/
Máté Ferenc www.schwar.hu
Mc H/ProPeller www.geocities.com/siliconvalley/horizon/4039
MCS Management & Controlling Service Kft. www.elender.hu/~mcskft
Mecseki Bányavagyon-hasznosító Rt. www.baranyanet.hu/bvhrt
Men Against Racism & Sexism (MARS) www.ccsi.com/~mars
Menhaus Kft. Könnyűszerkezetes családi házak www.menhaus.hu
Méretek Adó, Adószakértő, Könyvelő Kft. 194.149.35.92/mertekado
Mezőkövesdi Bútoripari Kft. Home Page www.netchicken.hu/butoripar
Mi a fene az a Cool?! www.port.hu/vendeg/cool/fejlodes.htm
Miklo Testvér Home Page www.angelfire.com/ma/fixxxer1
Mikromérleg Rt. www.mikromg.hu
Mirai Animáció, Internet, Szoftver, Grafika www.mirai.hu
Miskolci Internet és GSM Studió www.miskolc.guards.hu
Mobilstar honlap www.mobilstar.hu/
Modern Üzleti Tudományok Főiskolája www.mutf.hu
Moles honlapja www.extra.hu/moles
Mosonyi Szabolcs nagyon nemzetközi honlapja www.karinthy.hu/~william/
M-pack csomagolástechnikai vállalkozás www.digitel2002.hu/m-pack
Muzsik Zoltán members.tripod.com/~muzsikz/
Németh Attila Homepage www.geocities.com/Athens/Academy/9243
Nemzetközi Bankárképző Központ Rt. www.itcb.hu
Net'94 Bt. Vác www.westel.hu/~netbt
Neumann Balázs www.geocities.com/Eureka/Gold/2908/
Nitrogénművek Rt. nitrogenmuvek.hu
Nivelco www.nivelco.hu
Nyári nyelvi és számítástechnikai tábor Kőszegen www.stardust.hu/tabor
Omega Sector Security www.oss.hu
Orosháza Honlapja www.oroshaza.com
Papin's Pages www.falcon.pmmf.hu/~papin
Pedál www.isys.hu/c/bike/pedal.htm
Poénvilág www.port.hu/vendeg/cool/others/vicc/vicc.htm
Pogácsa honlapja users.fullnet.hu/~pogi/
PoM Honlapja (dalszövegek, gitárakkordok) www.geocities.com/sunsetstrip/underground/8168
Power Dance Hall www.power.hu/
Powerit Computer www.powerit.hu
PROTEC Magyarország Kft. w3.datanet.hu/~protec
Repeta Super műszaki áruházlánc www.datanet.hu/repetasuper/
ReSourCe c64.rulez.org/resource
Sághy Zoltán Honlapja www.angelfire.com/sc/saca
Scene www.pganet.com/scene
Schmuck's Home Page schmuck.home.ml.org
SchwAr Rendszerfejlesztési és Szervezési Kft. www.schwar.hu
SEIKO-TMC www.seiko.hu
Selyemút - Ázsiai kultúrák folyóirata www.eastinfo.hu/selyemut/
SIMI`s Home Page www.angelfire.com/sd/simi/simi.html
Skontroaudit Könyvvizsgáló Kft. 194.149.35.92/skontroaudit
Snoopy Videotéka honlapja www.dunanet.hu/~snnopy
Soong Ching Ling Magyar Gyermekbarátság Alapítvány www.eastinfo.hu/soongchingling/
Steven Spielberg Honlap www.nyitok.hu/relax/kultura/steven/
Szaki www.cryogen.com/Szaki
Szaki-geo www.geocities.com/TimesSquare/Arena/3972/
Számítástechnika a Coolban www.port.hu/vendeg/cool/pc/index.htm
Szegedi Spice Girls Honlap www.zenon.hu/home/websajto/sg
Székesfehérvári Egyházmegye www.geocoties.com/Athens/Academy/9243/megye.html
Szerencsi Középiskolai Kollégium www.ektf.hu/~chborn1/koli/koli.htm
Szinvavölgyi Táncegyüttes www.miskolc.guards.hu/szinva/index.htm
Szolamil Rt. www.szolamil.hu
Szubjektív diáklap www.akg.hu/szub
Szűcs Máté www.wu-wien.ac.at/usr/h97c/h9750954/
Táborfalvi MOZAIK www.konyvtar.c3.hu/mozaik
TataBot, IRC robot orange.ngkszki.hu/~uncle/
Telemeló www.nepszava.hu/plusz/telemelo/telemelo.html
TELEVIDEÓ Kiadó honlapja és katalógusa www.televideo.mtv.hu/
Tengerszem-Sport www.net23.hu/tengerszem
The Official Byteam HomePage eotvos.battanet.hu/byteam
The Official Robymus HomePage ludens.elte.hu/~robymus
TIT Jurányi Centrum www.TITonline.hu
TITANIC - The movie www.angelfire.com/ms/csab
Tocke - személyes honlap users.fullnet.hu/~tocke/
Tolcsvay László Honlap www.tvnet.hu/tolcsvay/
TONIK - televíziós magazin Internet-oldala freemail.hu/tonik
Tozso Trade Kft. www.tozso.matav.hu
Trebb oldala www.westel.hu/~trebb
Tuboly Vince www.kiskapu.hu/users/tuboly
TV.TVNET.HU - műhold, televízió tv.tvnet.hu
Új IRC szerver a láthatáron! www.elender.hu/~benitel/ircserv/index.html
Újpesti Polgármesteri Hivatal www.ujpest.hu
Üveghegy-Online www.net23.hu/tengerszem/veghegy.html
Varko's Home Page members.tripod.com/~varko
Világörökségek és magyar világörökségek www.eruroastra.com/heritage
Vylyan Szőlészeti és Borászati Rt. www.directinfo.hu/vylyan/; www.vylyan.hu
W.h.y. Soft Co.1994–98. 195.199.18.65/whysoft
Wood & Company Build Trust www.wood-co.hu
Zempléni Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány gold.uni-miskolc.hu:8080/Zemplen
Zoly (Ormandi Zoltán) smalltalk.inf.elte.hu/~zoly
Zsámbéki Római Katolikus Tanárképző Főiskola zsktf.hu

roxen Challenger
Steven Sp ielberg honlap
OMEGA SECTOR SECURITY
HETEK
Repeta Super

BŐRÖND

Srí Lanka bemutatkozik
(Sri Lanka Web Window)

www.lk

Igazán nem panaszkodhatunk, hiszen lapunk egyre szélesebb körben terjed, ráadásul olvasóink némelyike kedvenc hálószeménének címét is elküldi, amit – ha valóban érdekes helyről van szó – szívesen bemutatunk. A fenti ki-

kötőt például *dr. Padma Gannoruwa*, Srí Lanka tiszteletbeli konzulja ajánlotta a figyelmünkbe azzal a nem titkolt szándékkal, hogy a magyar internetezők első kézből – Srí Lanka Idegenforgalmi és Külügyi Minisztériumának honlapjáról – szerezzenek be minél több érdekes és hasznos információt (lehet, hogy nemsokára *Bill Clinton* ír majd hasonló levelet?). Az India déli csücskétől mintegy 80 kilométerre elhelyezkedő szigeten akad látnivaló bőven. A földi paradicsom azonban nem csak külsejében, hanem például sportjában is egzotikusnak számít. A hosszan tartó brit befolyásnak köszönhetően a krikett olyannyira elterjedt, hogy az ország függetlenné válása után több mint ötven évvel még mindig az egyik legnépszerűbb sportok egyike. A Srí Lankát bemutató oldalról egyébként az is kiderül, hogy a trópusi sziget lakói – amellett, hogy hagyományőrzők – nyitottak az újdonságok, illetve a technika vívmányai irányában. 1998-at például az információtechnológia éveként emlegetik.

Brunei
(Brunei Darussalam Homepage)

www.brunet.bn

Brunei egyike a világ leggazdagabb országainak. Gazdaságának óriási védőbástyája a kőolaj, amelyből 150 ezer hordónyi tör fel naponta – és ez egyáltalán nem a maximális, hanem inkább csak az átlagos hozam. A GDP 7,6 milliárd dollár fölött volt 1996-ban, ami egy főre elosztva 25 ezer dolcsi körül lehet. Az uralkodó sokáig a világ leggazdagabb embere volt, bár állítólag *Bill Gates* megelőzte – ez furcsa, hiszen Windows-zal nem megy az autó, kipróbáltuk. (Igaz, olajért sem jár torta az arcba...) Az ország honlapján kikötve azonnal szembetűnhet, hogy Borneónak ezen a részén nem szoktak takarékoskodni: élő számláló (folyamatosan jelzi a látogatók számát), helyi idő, hullámzó víztükör, MIDI zene a kezdőoldalon. Akinek nem bírja a gépe vagy a modemje, vegyen jobbat... No de ne legyünk ilyen rosszmájúak! A végén még idehat a szultán, és belefullaszt minket az aranyba. Inkább látogassunk el mondjuk a Jerudong Parkba, amely tipikusan egy fényűző komplexum, tengerparttal, pólópályával, sokmilliós játszótérrel és még sok minden mással, amit a nagy halom félrefordítás miatt nem igazán tudtunk kibogozni. Természetesen megtekinthető a palota is – méretei miatt nem sok esélyünk van rá, hogy összefussunk az uralkodóval, de így legalább nem fejeztet le minket tolakodó kíváncsiskodásunkért. (Viszont lemaradunk maláj nyelvű beszédeiről is, amivel az oldalon – írásos formában – szintén gyakran találkozhatunk.)

Egy Costa Rica-i esőerdő képei
(Sandy Wiseman's Photo-Journey through a Costa Rican Rainforest)

www.realtime.net/~waynep/pkar9512.htm

A Rara Avis rezervátum és társaság, vagy ahogyan gazdái nevezik, „projekt" Costa Ricán található. A maroknyi csapat feladatául tűzte ki, hogy bebizonyítsa: meg lehet tartani egy trópusi őserdő vadságát úgy, hogy kiszolgálja a helyi lakosok, földművesek és a kormány igényeit is. Tartalmas és pihentető sétára indulhatunk ezen az oldalon. Hogy miket láthatunk? Elbűvölő dolgokat. A szerkesztés kellemes, főleg ha valaki szereti az útleírásokat. Kinagyítható képek mellett rövid magyarázat mondja el, hogy a törpeexpedíció merre járt. Ennek során az író, környezetvédő, valamint fotográfus *Sandy Wiseman* feltárja előttünk a dzsungel szépségeit, igazán megkapó módon. Több turistával együtt, kellemes hangulatban tesz a szerző rövid kirándulást a fák között. Amire figyelni érdemes, az a hangulat, amely az egyes állatok, a vad zöldből előtűnő színpompás virágok és az azokat lélegzetvisszafojtva figyelő emberek között kialakul.

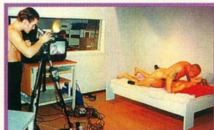

ÉJSZAKA

Amszterdami kívánságműsor

(XXX Photos)

www.awesomeadult.com

Mi a különleges ezen a szexoldalon? Nos, első pillantásra talán elsiklanánk felette, hiszen külsőre épp olyan, mint a legtöbb hasonló .com-os marhaság. A szolgáltatás azonban mégis más. Bár léteznek olyan helyek, ahol mozgóképeket nézhetünk, és néha olyanok, ahol élőben beleshetünk valami forró jelenetbe. Ami viszont itt van, az még ennél is több. Először is nem kell előre fizetnünk: a regisztráció ingyenes, aztán annyi pénzt szurkolhatunk le, amennyi időt a nézelődéssel töltünk. És mi az, amit láthatunk? Hát ennek csak a fantáziánk szab határt. Először is egy hölgy fogadja „hívásunkat”, akinek megmondhatjuk, hogy éppen mi érdekel minket. Ezt követően máris kapcsolja a megfelelő helyiséget, ahol az operatőr megkéri a szereplőket, hogy hajtsák végre a kívánságot. Na, ez aztán kiberszex, az már tuti. A site helye pedig hol máshol is lehetne, mint Amszterdamban – ahol semmi sem lehetetlen.

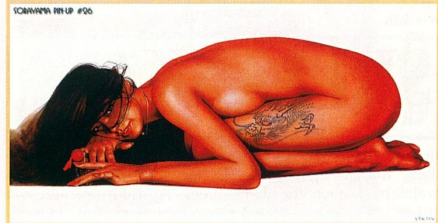
KÉPzelet

(ImageNETion)

www.webagora.com.br/imagenetion/

Néha meglepő, hogy a pornóképek áradatában mennyire kiemelkedően erotikus tud lenni egy-egy rajz vagy festmény. Ez a kikötő számos ilyen alkotást tartalmaz, közöttük talán a legismertebb a *Boris Vallejo*-féle tárlat. Mi azonban most *Hajime Sorayama* képeit ajánljuk, amelyekből itt található talán a legnagyobb gyűjtemény. Mi az, amivel a mester megfogja művészetének élvezőit? A megfejtés valószínűleg a különleges beállításokban, valamint a nyílt, tökéletes szexuális kisugárzásban keresendő. Sorayama festményei azt ábrázolják, amiről a férfiak többnyire csak álmodnak. Modelljei legtöbbször valamilyen ritkán látott szexi cuccot – harisnyatartót, bőrruhát, kötelet stb. – viselnek. A különféle felszerelések között aztán szinte biztos, hogy mindenki megleli azt, ami éppen a legnagyobb hatással van rá. (Hát igen, mi, férfiak soha nem titkoltuk, hogy a csomagolás nálunk milyen sokat számít.) A fantasy világát súroló galériát mindenkinek ajánljuk, még akkor is, ha a téma esetleg nem éppen túl „erkölcsös”. Mindenképp érdemes ugyanis megcsodálni azt, ahogyan Sorayama az ecsettel bánik: még a harisnyán lefutó szemet is precízen megfesti, így még ez a „kellemetlen” és a hétköznapi életben zavaró látvány is művészetté válik.

Káma Szútra 3D-ben

(Web Master Entertainment – Kama Sutra)

singnet.com.sg/~raymonde/kama.html

Nemrégiben nagy népszerűségnek örvendett a különböző autosztereogramok nézegetése, készítése. Akik nem tudnák, ezek a képek úgy működnek, hogy egy speciális számítógépes eljárással olyan mintázatot generálnak, illetve alakítanak ki, amely – szemünkkel megfelelően fókuszálva – háromdimenziós hatást kelt. Jó, jó, mondhatnánk, de mi köze ennek az Éjszakához? Nos, ez a kikötő, amelyet figyelmükbe ajánlunk, a Káma Szútra képeit (vagy inkább eszméjét?) is felhasználta ilyen képek generálásához. Az előtérben lévő alakok nem sokat számítanak, ellenben a sziluettek érdekes dolgokat rejtenek. Akiknek nehézségeik vannak a 3D meglátásával, azoknak a következő módszert javasoljuk. Először is üljenek sokat a gép előtt, hogy elfáradjon a szemük. (Ez könnyen teljesíthető.) Utána nézzenek rá a képre, majd bambuljanak el! Ez hülyén hangzik, de működik: a szemünk nem fókuszál élesen, a kép elmosódik. Most próbáljunk meg átnézni a monitoron, mintha a képcsőn belül mindenféle huncutságok történnének! Rövidesen megjelennek a körvonalak, minden próbálkozás után egyre könnyebben. A „réveteg tekintet” előállítására azonban más lehetőségek is kínálkoznak...

ÉTLAP

Nagy szódáskönyv

(The SodaFountain WebSite)

www.sodafountain.com

„A milliomosok valószínűleg pezsgővel enyhítik szomjukat, a szegény ember sört iszik, de van valami, amit mindkét réteg gyakran fogyaszt..." (És persze van, aki bort iszik, és vizet prédikál, de ez most nem ide tartozik...) Igen, a szódáról van szó, amelynek története hosszú évszázadokra nyúlik vissza. A középkor idején – amikor az emberek a pestisnek, a kolerának és más „egzotikus" betegségeknek köszönhetően úgy hullottak, mint a legyek – egyre több gyógyfürdő épült világszerte. Az odalátogatók hamar rájöttek arra, hogy a föld mélyéről előtörő tiszta ásványvíz nem csak kellemes pancsikolásra használható, hanem fogyasztása igen jó gyógymódnak bizonyul számos betegségre. Nem beszélve arról, hogy akkoriban az orvostudomány még elég kezdetleges volt. Az orvosok (vagy talán inkább kuruzslók) például a fejfájással küszködő betegek fején lyukat vágtak abban a hitben, hogy így csökken a koponyában lévő nyomás, ennek következtében pedig a fejfájás is megszűnik (néha meg is szűnt, örökre...). Ilyen körülmények között nem csoda, hogy az ásványvízkúrák igen népszerűvé váltak az emberek körében, így hamarosan beindult a szódavízipar. Már csak egyetlen probléma várt megoldásra: hogyan lehetne a szódavizet mesterségesen, nagy mennyiségben előállítani. Az ilyen irányú kísérletek még az 1500-as években elkezdődtek, azonban az első iható szódavíz csak 1767-ben készült el egy angol doktor „műhelyében". Azóta a szóda népszerűsége töretlen, amit mi sem bizonyít jobban, mint az, hogy számos szódavíz alapú „recept" forog közkézen. A SodaFountain kikötőjében többek között ezekről találhatunk gazdag leírást.

The Soda Fountain Website

GÉPÜNK TÁPLÁLÉKA

Világútlevél a Hálón

(Verisign – Electronic Credentials)

www.verisign.com

Minden külföldre utazó turista legfontosabb „kelléke" az útlevél. Ezzel azonosítja magát a nagyvilágban, és ezzel vehet igénybe egyéb szolgáltatásokat. Azok, akik még nem találkoztak vele, talán meglepve értesülnek arról, hogy nem csak a valós, hanem a virtuális világban is előfordulnak úti okmányok. Ezeket külföldiesen digital ID-nek, magyarul pedig elektronikus azonosítónak hívják. Ha valaki ilyet igényel a megfelelő hivatalban, akkor a böngészője kiegészül egy kóddal, ami a Hálón azonosítja az embert, persze csak akkor, ha azt a látogatott lapok igénylik és támogatják. Bizonyos körülmények között a logint és a jelszót spórolhatjuk meg vele, ily módon kevésbé terheljük amúgy is túlzsúfolt memóriánkat. A kulcs tartalmazza megadott adatainkat, illetve gépünk bizonyos paramétereit. Ezáltal elvileg lehetetlenné teszi az illetéktelen használatot (elvileg, hiszen a kriptográfia alaptétele kimondja, hogy feltörhetetlen kód nem létezik...). Persze kérdés az is, hogy ki szereti, ha minden hálózatos akcióját nyomon lehet követni. Még valami: bár az útlevél mindenhol pénzbe kerül, itt az ideiglenes, 60 napig érvényes változat ingyen van.

VeriSign OnSite

VeriSign™ Electronic Credentials for the Internet℠

Meghajtók Windowshoz

(Windows Device Drivers)

www.windrivers.com

A legtöbb operációs rendszer (főképp a grafikus felülettel rendelkezők) „stabil" működésének feltétele a hardverhez és a szoftverhez is teljes mértékben igazodó illesztőprogramok, az ún. driverek megléte és pontos beállítása. Ha az ember vásárol egy szoftvert (jelen esetben a Windows különböző verzióiról van szó), akkor azt várja, hogy az valamennyi hardverelemet ismerjen fel, és tartalmazza a kezelőprogramokat. Hát azt várhatja... Ezekből ugyanis csak a nagyobb gyártók alkotásait veszik bele a szoftvercsomagba, a kisebbek pedig adjanak lemezen drivereket. Ez így mind szép és jó lenne, csakhogy szerencsére/sajnos (bárki választhat) a technika olyan rohamosan fejlődik, hogy a változásokat ily módon nem lehet követni. Ilyenkor mindig csak egy megoldás marad, a Világháló. A cégek általában honlapjukon teszik elérhetővé a drivereket, ahonnan aztán bárki letöltheti magának. Mivel azonban a gyártókat néha nagyon nehezen lehet megtalálni, szükség lett egy helyre, ahol „mindent egy helyen lehet kapni", és még technikai tanácsokkal is ellátják az idelátogatókat. Ezt a „hihetetlen, de mégis van" helyet találhatjuk meg a fenti címen.

WinDrivers.Com
The World Wide Web's #1 Resource For Windows 3.x, 95, 98 & NT Drivers!

A Netscape még mindig él!

(Welcome to Netscape)

www.netscape.com

A Microsoft régi riválisa a böngészők terén még nem adta fel a küzdelmet (amit nagyon helyesen tett). De csak azzal a stratégiai húzással maradhat a ringben, hogy ingyenessé teszi a nem kommerciális felhasználást, például úgy, hogy 30 napos próbaverziókat bocsát ki, ami ugyan átmeneti bevételkiesést jelent, de hosszabb távon legalább a vevőkör megmarad (a legfrissebb hírek szerint már a böngésző kódja is bárki számára szabadon letölthető, és bizonyos korlátozások betartása mellett fel is használható). Ezenkívül létrehozták a NetCentert, ami bizonyos tekintetben közelít az NC-k világához, például távoli irodát üzemeltethetünk, leveleket és újságokat olvashatunk. Valószínűleg az is javuló marketingjük javára írandó, hogy ezekből a szolgáltatásokból is felkínálnak próbaidőt, ami csábító célponttá teszi honlapjukat a szörfösök számára. Ha ehhez még az oldalukon megnyerhető utazást is hozzávesszük, akkor egyértelmű, hogy hova kell ellátogatnunk legközelebb.

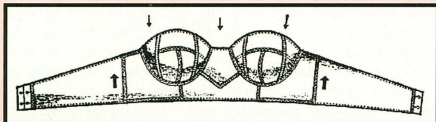
N Netscape® Netcenter™

HIÚSÁG VÁSÁRA

A „cicifix" rejtelmei

(Bandeau Boudoir)

members.aol.com/aster314/index.html

Ki gondolta volna, hogy a melltartókészítésnek köze lehet a hídépítéshez? Pedig akár hiszik, akár nem, a függőhíd adta a melltartótervezőknek az ötletet (mintha csak a Lánchíd adta volna a formát). A drótból, illetve csontból készült függőleges támaszok kísértetiesen hasonlítanak a hidak pillléreihez, a melltartókelyhekhez használt drótketrecek pedig a hidat tartó fémhuzalokra emlékeztetnek. Ez egyébként is egy külön tudományág, hiszen már a melltartókehely térfogatának meghatározásához is több bonyolult matematikai formula vezet el (de a pontatlan számítások „kézrátétellel" is elvégezhetők...). Nem kell megijedni, hiszen nem csak azok élvezhetik ezeket az oldalakat, akik a melltarató készítésének rejtelmeibe szeretnének betekintést nyerni, hanem azok is, akik régi stílusú és természetesen modern női fehérneműkre kíváncsiak. Fűzők, csipkék, szép hölgyek nagy választékban tekinthetők meg, de sajnos meg nem rendelhetők...

Csináld meg magad!

(MakeUp One's Mind)

www.makeup1.com

Íme, még egy olyan kikötő, ahol két nyelven (franciául és angolul) tudhatunk meg többet a szépítőszerekről és arról, hogy milyen személyiséghez mi illik leginkább. Mindezekről természetesen nem csak hölgyek, hanem férfiak is olvashatnak. Lépésről lépésre, részletes útmutatók és felnagyítható fotók segítségével tanulhatjuk meg a jó sminkelés apró trükkjeit, fogásait. Egy hiú egyéniségnek az ilyen oldalakból sosem elég. Viccesen hangzik, és talán igaz is, miszerint az Egyesült Államokban a legújabb őrület az, hogy a rocksztárok és színészek körömlakkot viselnek (hát igen, Hollywoodban minden megtörténhet). Méghozzá sötét vagy inkább metál színekben. Csak el ne nőiesedjen a társadalom, mert akkor úgy járunk, mint ahogy Albániában szokás: a hölgyek veszik át a családfő szerepét...

Névadó

(Parent Soup, Baby Name Finder)

bnf.parentsoup.com

Evezzünk csöndesebb vizekre, bár a sztárság az alábbiakban is szerepet játszik majd. Remélve azt, hogy a Hiúság Vására rovatot leendő szülők is olvassák, az alábbiakban a névválasztáshoz adunk tanácsokat. Emlékeznek arra, mikor gyermekük lehetséges nevein rágódtak? Viktória mint győzelem vagy inkább Viktor, ha fiúról volt szó. Hol vannak már azok az idők, amikor az újszülöttet egy védőszent után, vagy egyszerűen csak valaki iránt érzett mélységes tisztelet, hála kifejezéseként keresztelték el. Ez az oldal nem ér fel egy névértelmező kézikönyvvel, mégis elég sok ötletet ad azoknak, akik keresztnevek közül válogatnak éppen. Van itt keresztnév-értelmező segédprogramocska, illetve egy keresztneveket tartalmazó „slágerlista" is, ahol a Brandon név (ami sokaknak ismerősen csenghet a Beverly Hills sorozatból) a 17. helyen áll. Akik már túl vannak ezen a sorsdöntő kérdésen, azok se keseredjenek el, hiszen a gondok javarésze csak ezután kezdődik... Itt megoszthatják gondolataikat, és sok hasznos tanácsot kaphatnak gyermekük neveléséről, megfelelő táplálkozásáról és még sok más fontos témával kapcsolatban, akár totyogó, bölcsődés, óvodás, tinédzser korban járnak gyermekeink.

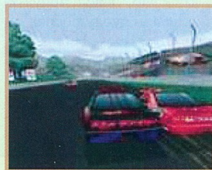
JÁTSZÓHÁZ

Játékváros

(The Gamers City)

www.gamerscity.com

„Komoly játékokról komoly játékosoknak" – kacsint ránk a nyitólapról a sokakat talán elriasztó mondat, mert ugye, milyen játék az, amelyik komoly? Persze, ha az iménti idézetet az eredeti angolból némi alakítgatás után lefordítjuk ékes magyar nyelvre, akkor kiderül, hogy a „serious" szó itt elsősorban a színvonalra és némely játék korhatáros voltára utal. Egyébként ez utóbbiról tanúskodik az is, hogy a Gamers City leírásai között olyan játékokról olvashatunk, mint például a Doom, a Duke és más „vérfürdő-szimulátorok". Azért felelőtlenség lenne azt állítani, hogy kizárólag ilyenek szerepelnek. Csak néhány példa: Worms 2, Test Drive 4 (ez aztán a csudijó...), NBA Live '98. Ezt a helyet egyszerűen komolyan kell venni!

Virtuális Kaszinó

(Online Virtual Casino)

www.starluck.com/index.html

Egyik napról a másikra viharos gyorsasággal jelentek meg a webes kaszinók. A siker titka egyszerű: bárki, aki szereti a szerencsejátékokat, de túl elfoglalt vagy éppen

szemérmes ahhoz, hogy egy valódi játékbarlangban próbálja ki tehetségét, az most otthon ülve is megteheti. A fenti címet választottuk bemutatásul; azt hiszem, senkinek sem lesz haszontalan, ha leírjuk, hogyan működik a legtöbb helyen az ilyesmi. Először is valamilyen módon regisztráltatjuk magunkat, tipikusan egy webes jelentkezési lap (form) kitöltésével. Kapunk jelszót, login nevet, passwordöt. Majd egy tényleges (nem elektronikus) levélváltás következik, amiben ellenőrzik a játékos kilétét, valamint Visa/Master kártyájának számát és érvényességét (általában csak ezeket fogadják el). Ezután a Neten keresztül vásárolhatunk krediteket, amelyek valamekkora értékkel bírnak, esetünkben 100 egység egy dollár. Ha nyerünk, kérhetjük az összeg átutalását a számlánkra – fontos, hogy ez a művelet csak dollárban történhet. A különféle programhibákért, továbbá a rendszer feltöréséért a cégek sohasem vállalnak felelősséget, úgyhogy aki nagyon fél a komputer-kalózoktól, az ne játsszon. Igaz, a statisztikák szerint ma éjjel végigmenni Budapesten sokkal nagyobb valószínűséggel vezethet pénztárcánk elveszítéséhez, mint az, hogy elektronikus úton fosztanak ki bennünket (ráadásul ez utóbbi esetben testi sértéstől sem kell tartani...).

Vega – PC és PSX játék-site

www.vegaonline.com/index.html

A szoftverfejlesztő cégek egyre több és több játékot dobnak piacra, ami egy idő után olyan dömpinget eredményez, hogy gyakran a profi játékosok sem tudják, hogy mi az, ami tényleg nem hiányozhat a polcról. Tulajdonképpen itt jön be a képbe az Internet, ahol ugye naprakészen kapjuk az információt. A legjobb az egészben az, hogy olyan dolgokat is megtudunk, amiket egyébként a játékgyártók hétpecsétes titokként őriznek. Az már más kérdés, hogy igazán kell-e nekünk tudnunk ezekről a dolgokról. A Neten sok olyan web-site van, amely csak a játékoknak szenteli magát, és természetesen már Magyarországon is vannak ilyenek. Talán az egyik legjobb a VEGA honlapja, amely kimondottan PC-s stuffokról szól. Bár a „title" mezőben még fel-felbukkan a PlayStation neve, de sajnos már nemigen foglalkoznak vele a magyarországi érdeklődés hiányára hivatkozva. Szerény véleményem szerint ezzel elég nagy baklövést követnek el, mert nagyon leszűkítik a játékok körét, de hát ez mégiscsak az ő dolguk. Mindenesetre PC-s környezetben szinte teljes a körkép. Ezt bizonyítandó elég azt megjegyeznünk, hogy az év végére a VEGA-é hazánk egyik leglátogatottabb web-site-ja lett (legalábbis ők ezt állítják magukról). Naponta ezernél többen látogatják meg, a letöltések tekintetében pedig minden várakozást felülmúlóan „gigantikusak" az eredményeik. A site fenntartói szerint sokaknak sikerült a játékdemók, frissítések, illetve segédprogramok terén segítséget nyújtaniuk. Ha a kedves játékos elakad valahol, és sürgős segítségre van szüksége, akkor érdemes egy gyors pillantást vetnie a cheatek menüre, a megfelelő játék kiválasztásában pedig a leírások segítenek.

VEGA
PC+PSX JÁTÉKSITE

LAPSZEMLE

Élet és Tudomány

www.eletestudomany.irisz.hu

Az Élet és Tudománnyal, amely immár 50 éves, bizonyára találkozott már a kedves olvasó, és valószínűleg az sem ismeretlen előtte, hogy a lap igazán színvonalas és szórakoztató. A hazai lapkiadásban egyedülállóan szívósan tartanak ki céljaik mellett, és ez szinte példátlan. A téma (általános ismeretterjesztő, kultúraközvetítő, tudományos és kulturális fórum) sajnos nem mindig tud versenyre kelni mondjuk a pletykalapok harsány cikkeivel. Az írások 40:40 százaléka a társadalom-, illetőleg a természettudományokkal foglalkozik, 20 százalékán pedig a művészetek és a műszaki tudományok osztoznak. Szerzőik a tudományok jeles művelői, műszaki, tudományos és kulturális közéletünk ismert személyiségei. A hetilap a hazai és a nemzetközi tudomány legújabb eredményeit közérthetően és szemléletesen tárja olvasói elé. Ezzel jól kiegészíti mind a természet-, mind pedig a társadalomtudományi tankönyveket, és hasznosítható tanári segédeszközként is. Az Élet és Tudomány tankönyv-kiegészítő szerepét erősíti, egyszersmind a tehetséges fiatalok kibontakozását szolgálja a lap évente húsz héten át megjelenő, nyolcoldalas Diák-oldal-melléklete. A lapot 1948-ig kéthetenként vehette kezébe az olvasó, azóta hetilapként jelenik meg. Most egy újabb lehetőséget ajánl, hogy még többen tudják olvasni az értékes beszámolókat. Elektronikus változata egyelőre három csomagot kínál. Az elsőben a lappal kapcsolatos információk találhatók meg, míg a másodikban helyezik el a legújabb lapszám címlapját, tartalomjegyzékét, valamint egy cikket teljes terjedelemben, a többiről pedig rövid, érdekes összefoglalókat olvashatunk. Végül az utolsó szekció az ÉT-archívum, amely az idő múlásával válik igazán értékessé: ebben tárolják mindazokat az írásokat, képeket és információkat, amelyek az aktuális rovatokban megjelennek. A kinézetre és a designra semmi panaszunk nem lehet, mert egyszerű, de igazán ízléses és szép. Mindent könnyű megtalálni. Az egész hálószemre jellemző az áttekinthetőség. Amit viszont kifejezetten sajnálunk, hogy a kibertéri kiadás egyelőre inkább csak kedvcsinálóként szolgálhat.

ÉLET és TUDOMÁNY
LIII. évfolyam 8. szám február 19.
GONDOLKODÁS ISKOLÁJA

LÉLEK

Oroszországi vallások

(Russian Religions)

russia.uthscsa.edu/Religion/

Sok szociológust foglalkoztatott már, hogy a kommunizmus „leváltásával" hogyan keltek életre, avagy hogyan váltak ismét nyilvánossá a különböző hitek és vallások. Itt, Magyarországon valószínűleg már elég sokan felfigyeltek arra, hogy milyen sok ezoterikus kiadvány, illetve folyóirat jelent meg a rendszerváltás óta. Nem beszélve az utcai hittérítőkről és a sok egyházról. Ahogy nálunk a római katolikus, úgy Oroszországban az ortodox egyház viszi a stafétabotot. A volt Szovjetunió

területén is sokféle hívő akad: baptisták, római katolikusok, evangélikusok, muszlimok, buddhisták és még ki tudja, hány vallás képviselteti magát. Azok, akik szeretnék jobban megismerni Oroszország történelmi egyházát, azok nézzenek szét ezen a hálószemen. Van egy pár szó az ikonfestészetről, a főbb ünnepekről, a templomépítészetről, a történelemről és ami minden vallás lelke: a szentségekről.

SZÓKÉP

Web-múzeum

(WebMuseum, Paris)

sunsite. unc.edu/wm/

Ha hihetünk a kibertéri tárlatvezetőknek, akkor a Webmúzeumot minden héten 200 ezer ember látogatja meg, abban a hitben, hogy itt majd különleges élményben lesz része. Tapasztalataink alapján a festészet szerelmesei nem is csalódnak, hiszen olyan nevekkel találkozhatunk, mint *Sandro Botticelli, Diego Velázquez, Vincent van Gogh, Peter Paul Rubens, Rembrandt, Michelangelo, Matisse, Leonardo da Vinci, Francisco de Goya, El Greco* és még napestig sorolhatnánk. A tárlatok közül most a *Paul Cezánne* alkotásait bemutatót ajánljuk figyelmükbe, amelyen több mint 100 mestermű kapott helyet. A mendemondák szerint az 1839-es születésű Cezánne nem volt túl népszerű embertársai körében, legalábbis úgy tartják, hogy személyisége leginkább egy tüskéit felborzoló sündisznóhoz volt hasonlítható. Kortársainak és a festészet iránt vonzódó rétegeknek köszönhetően mégis nagy tisztelet övezte. „A kor legfogékonyabb szerzője", „a XIX. század legnagyobb művésze", „a modern művészetek atyja"; ilyen és ehhez hasonló jelzőkkel illették Cezánne-t, aki fittyet hányva mindennek és mindenkinek, legtöbbször Provence-i birtokán dolgozott szerzetesi magányban. A mellékelt illusztráción Cezánne édesapja látható, akinek a festő sok mindent köszönhetett, de legfőképp anyagi függetlenségét.

TÁNCHÁZ

Táncház a kibertérben

(Dance Online)

www.danceonline.com

A Dance Online nevéhez méltóan táncra hívja az érdeklődőket. Sajnálatos módon a technika egyelőre szűk korlátok közé szorítja a virtuális tánc műfaját. Kár is lenne hát hosszasan ecsetelni a valódi és a kibertéri tánciskolák közötti különbségeket, ezért inkább csak arról ejtenénk pár szót, hogy mi az, amiért mégis érdemes ide ellátogatni. Leendő tanáraink például az elit táncosok közül kerülnek ki, és itt olyan felvételeket nézhetünk meg, amelyek egytől egyig róluk készültek. Természetesen arra is lehetőségünk nyílik, hogy egy-egy mozdulatot lassítva vagy akár kockánként tekintsünk meg. És ha már eleget táncoltunk, pihenésképpen csemegézhetünk a Dance Online aktuális hírei között: nem éppen unalmas olvasmány...

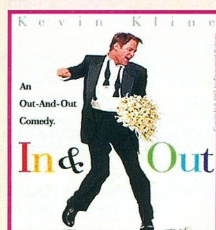
dance online — new dance from around the world

VETÍTŐVÁSZON

Boldogító nem

(In & Out)

www.inandout.com/movie.html

A másfél évvel ezelőtt vetített, nagy sikerű „Madárfészek" a társadalmi prüdéria vastag falait ostromolta azzal, hogy a film középpontjába egy homoszexuális „házaspárt" állított. A nagy sikeren felbuzdulva ismét elkészült egy hamisítatlan hollywoodi film, amely szintén a homoszexualitás kérdésével foglalkozik. A Boldogító nem – a Madárfészekhez hasonlóan – humoros oldaláról közelíti meg a problémát. A szereplőgárda természetesen elsőrangú, olyan sztárok alkotják, mint *Kevin Kline* (Dave), *Matt Dillon* (Facérok) vagy *Tom Selleck* (Magnum). Nagyszerű érzés, hogy az uralkodó irányzathoz képest itt egyetlen pisztolylövés sem hangzik el, egyetlen autó sem robban fel, maximum a nevetőizmaink fognak enyhe károsodást szenvedni. A meglepetéseknek azonban itt még nincs vége. Egészen megdöbbentő például a nőcsábászként elkönyvelt Tom Sellecket felnyírt hajjal és bajusz nélkül látni, ahogy egy homoszexuális riportert játszik, aki végül is rádöbbenti a főhőst, kisvárosi tanárunkat (Kevin Kline), hogy tervbe vett esküvője nem élete legjobb döntése, merthogy ő is inkább a fiúkat kedveli...

VILÁG WEB - WEB VILÁG

Világvége 2000-ben?

(The Year 2000 Information Center)

www.year2000.com

(Department of the Navy Chief Information Officer)
www.doncio.navy.mil/y2k/year2000.htm

(US Army Year 2000 Home Page)
www.army.mil/army-y2k/

(US Air Force Year 2000 Home Page)
infosphere.safb.af.mil/~jwid/fadl/world/y2k.htm

(Survive 2000 – The PC Compliance Kit)
www.survive-2000.com

(Year 2000 Software Products)
www.rightime.com

WESTERGAARD year 2000

strategic analysis of the y2k problem

A misztikus jelentéssel bíró 2000. év már több száz éve foglalkoztatja az embereket. A különböző vallások képviselői, botcsinálta mágusok és híres jövendőmondók egybehangzóan állítják, hogy az ezredforduló idején eljön a világvége. A kétértelmű jövendöléseiről ismert Nostradamus szintén valami hasonlóról írt rímbe szedett verseiben. Úgy tűnik, a középkorban néhányan tényleg látnoki képességgel rendelkeztek, hiszen már mi is tudjuk, hogy az ezredforduló az informatikai rendszerek hibás működésével jár majd együtt, az pedig katasztrófához vezethet (igaz, a boszorkányégetés idején a számítástechnika még gyerekcipőben járt...). A probléma dióhéjban a következő: a régebben gyártott számítógépek, valamint szoftverek jelentős része képtelen kezelni az 1999-ről 2000-re történő átállást, ilyenkor ugyanis a dátum 2000 helyett általában 1900-ra ugrik. Ez pedig számítógépekkel telezsúfolt világunkban igen komoly következményekkel járhat (gondoljunk csak arra, hogy a bankban tartott pénzünk után mennyi kamatot fizetnek majd...). Mindezek ellenére az érintettek jelentős része még a füle botját sem mozdította. Egy nemrégiben végzett (Egyesült Államok-beli) felmérésből kiderül, hogy a megkérdezettek 15 százaléka a problémát egyáltalán nem tartja fontosnak, a válaszadóknak pedig mindössze 45 százaléka nyilatkozott úgy, hogy a jövőben tenni kíván valamit a „millennium bug" megelőzése érdekében (persze lehet, hogy akkor már késő lesz...). Egyébként azt, hogy számítógépünk kiérdemelné-e „Az Ön gépe 2000-ben is megbízhatóan fog működni!" emblémát, akár mi magunk is eldönthetjük, hiszen egyre több szoftver jelenik meg az ilyen vizsgálódások elvégzéséhez (persze így maximum a probléma valódiságáról bizonyosodhatunk meg, arról nem is beszélve, hogy a kritikus üzleti alkalmazások és más, nagy teljesítményt igénylő rendszerek általában nem PC-n futnak...). Letölthetünk például olyan ingyenes programot, amely a hardver, a szoftver és végül az operációs rendszer átfésülését követően jelzi a „millenniumi hibák" jelenlétét. E termék különlegessége, hogy a tesztek futtatása után javaslatot is tesz a probléma kiküszöbölésére, sőt még arra is képes, hogy megbecsülje annak várható költségét.

VOLÁN

Jaguárok minden mennyiségben!

(Jaguar OnLine, Jaguar Club)

www.jaguarcars.com
www.jags.org

A Jaguar-sztori egy igazi „szegény emberből lett királyfi" történet, ami most már több mint ötven év óta töretlenül folytatódik. Ez az autómárka, amelynek neve tulajdonképpen mindig összefonódott a pompával és csillogással, a stílusteremtők kategóriájába tartozik. Mint tudjuk, a divatot lehet követni, és lehet diktálni. A Jaguar fél évszázada csak diktál, és nagyon úgy néz ki, hogy ez a jövőben sem lesz másképp. A céget a 21 éves *Bill Lyons* alapította *William Walmsley*-vel karöltve az észak-i-tengeri Blackpool városkában. Az idők folyamán szépen lassan felépítették birodalmukat, és eközben olyan híres típusokat dobtak piacra, mint az SS100 a harmincas években, az XK120 1948-ban, 1958-ban az XK150 vagy 1961-ben az E-type széria! Persze a mai napig minőségi luxusautókat nyújtanak a vevőknek, akik nagyon ritkán panaszkodnak. Lyonst időközben lovaggá ütötték, és egészen 1985-ben bekövetkezett haláláig közel maradt cégéhez. Igazán nagyszerű ezekben az autócsodákban, hogy gyakorlatilag minden konzervativizmus mellett beépítik a legújabb hi-tech újdonságokat, így őrizve meg a cég frissességét. Úgy tűnik, ezt az elvet követték a márka homepage-ének megkreálásakor is. Gyakorlatilag minden oldal egy kis web-gyöngyszem. A néhány számmal ezelőtt bemutatott Lamborghini site mutatott fel hasonlóan elegáns külsőt. A teljes körű szolgáltatáshoz hozzátartozik az is, hogy minden olyan országnak, amelyben van Jaguar-képviselet, külön belépő scriptje van. Ezáltal minden információ, amit külön kell lehívni, már arra az országra érvényes. Természetesen a magyar zászló is megtalálható a többi között. A www.jags.org a Jaguar Associates Group honlapja, amely nem más, mint a legrégebben fennálló Jaguar-klub, egyenesen a San Franciscó-i Bay Areából! Itt aztán minden van, ami egy igazi Jaguar-tulajdonost érdekelhet, de persze azok is csemegézhetnek, akik egyébként Trabantban vagy más kelet-európai csodában zötyögnek az utakon (na, köszönöm szépen...). Havi lap, eseménykalendárium és még sok minden más. A lényeg ezeknél a honlapoknál, hogy nagyon figyeljünk a szívünkre, mert az alapos tanulmányozás során, kellemetlen mellékhatásként, erőteljes ritmusváltások jelentkezhetnek...

JAGUAR ON-LINE JAGUAR

ZÖLDPONT

A természet lágy ölén

(GORP – Great Outdoor Recreation Page)

www.gorp.com

Ez egy nagyon jó site! A természetjárók itt szinte tuti, hogy megtalálják a nekik valót. Kellemes, frame- és appletmentes övezet ez, hagyományos stílusban „megdesignolva". Folyamatos frissítés, mindig valami új... Mazsolázgassunk egy kicsit! Először is vannak itt 8000 méter fölötti csúcsok. Mount Everest, K2 – Önök tudnának másikat mondani? Én őszintén megvallva nem, pedig itt van egy csomó. Manaslu, Lhotse, Cho Oyo és még sok égre törő óriás képét csodálhatjuk meg. Még a képernyő előtt ülve is szinte beleszédül az ember, ahogy meglátja ezeket a felhők fölé nyúló csúcsokat, sőt talán még a hideget is érezzük, ha meglátjuk a kietlen, de háborítatlansága miatt mégis nyugalmat árasztó hegyeket (persze lehet, hogy megint kikapcsolták a fűtést...). Aztán itt van a Yosemite park is, amivel legszívesebben teleírnánk az egész Internet Kalauzt, olyan szép. Néha az az érzése támad az embernek, hogy a sziklák közt lezúduló vízesések, eszméletlenül zöld rétek és az állandó szivárványok ott sincsenek, csak az amerikaiak rajzolják oda, hogy irigykedjünk rájuk. Szó ami szó, ezt a fotógalériát senkinek sem szabad kihagynia.

Nincs új a Net alatt – Fejezetek az Internet előtörténetéből (4.)

„Nincs új a Net alatt" sorozatunk azt kívánja bemutatni, hogy az Internet jellegzetes alapfunkcióinak történeti előképeit nem harminc évvel ezelőtt, az arpanetes kezdet időszakában, hanem annál jóval – esetenként több ezer évvel – korábban kell keresnünk. A „régi" és az „internetes" megoldások közötti feltűnő hasonlatosságokkal, analógiákkal, áthallásokkal, keresztkapcsolatokkal talán sikerül a technológia felől ismét a társadalomra irányítani a figyelmet, hogy annál jobban kezdjük csodálni az Internet által biztosított határtalan lehetőségeket.

A cikkek címét megpróbáljuk úgy felsorolni, ahogy a hálószemeken; amire éppen „ráklikkeltünk", azt kiemeljük pirossal, amit már „olvastunk", azt kicsit elhalványítjuk, ami pedig majd jön, azt láthatjuk kékkel aláhúzva, úgy, ahogy a web-oldalakon általában az előttünk álló lehetőségeket feltüntetik.

MUNDANEUM: A „MÁSKÉPP VIRTUÁLIS VILÁGKÖNYVTÁR"

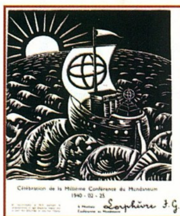
Konrad Gesner *Bibliotheca Universalisa* a 16. sz. közepének kétségbeesett kísérlete volt arra, hogy az emberiség szövegkincsét egyetlen átfogó korpuszban gyűjtse össze, és rendszerezze. A könyvnyomtatás második századától a kiadványok számának ugrásszerű növekedésével az „átfoghatóság" és „áttekinthetőség" e hősies illúziója végképp szertefoszlott. Míg korábban egy könyv megléte elég volt a benne őrzött információk lassú újratermeléséhez, a könyvek és az olvasók számának tömegesedésével a meglévő könyvek (vissza)kereshetősége vált fontossá. Hozzáférés híján a könyv vagy bármely más információhordozó „holt anyag". A hozzáféréshez pedig két dolog kell: egyfelől olyan bibliográfiai apparátus és módszer, ami a közvetlenül elérhető anyagokat megfelelő keresési algoritmusokkal megtalálhatóvá teszi, másrészt a hozzáférés legkeményebb fizikai korlátja, a térbeli távolság leküzdése. Egyik a másik nélkül olyan, mintha egyik sem létezne. A Mundaneum bemutatásra váró története tankönyvbe illően illusztrálja ezt az összefüggést.

Két belga–francia férfiú, *Paul Otlet* és a később (1913-ban) Nobel-békedíjig jutó *Henri La Fontaine* kezdeményezésére 1885-ben ült össze az első bibliográfiai konferencia. A résztvevők elhatározták, hogy *Nemzetközi Bibliográfiai Intézetet* hoznak létre, amely képes lehet majd az egyetemes bibliográfia (*Repertoire Bibliographique Universel*) összeállítására. Az intézet elfogadta Dewey Egyetemes Tizedes Osztályozását, az ETO-t és a szabvány (12,5x7,5 cm-es) katalóguscédulát, amelyből 1910-re már 7 millió állt rendelkezésre. A növekvő tekintélyű intézet különgyűjtemények sorát hozta létre, s 1920-ban a belga kormány bőkezű támogatása lehetővé tette a szakosított gyűjtőintézmény, „az emberiség műszaki és tudományos múzeuma", a *Mundaneum* létrehozását.

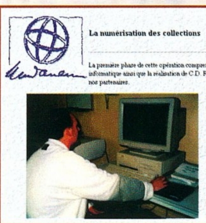
Otlet és La Fontaine számára sohasem volt puszta könyv-

szakmai kérdés a bibliográfiai munka: az utópista szocialisták késői utódaiként azt remélték, hogy a „világ intellektuális termésének inventáriuma minden ország dolgozóinak rendelkezésére állhat". Sőt még átfogóbb jövőképben gondolkodtak: a formálódófélben lévő globális közösség számára kívántak „a gondolatok és a történések nemzetközi nyilvántartásával", valamint az információk cseréje és a szabad hozzáférés révén „szellemi infrastruktúrát" biztosítani.

Csakhogy az időközben 15 millióra (kb. 6 km hosszúságúra) nőtt cédulaállomány képtelen volt lépést tartani az új kiadványok számának hatalmas mértékű növekedésével, s a második világháborúból – több költözés után – már jelentőségét vesztett, a szó valódi értelmében muzeális gyűjteményként került ki. A Mundaneum túlélte a háborút, Otlet és La Fontaine viszont 1943-ban, ill. 1944-ben meghalt, azzal a tudattal, hogy meg kellett érnie nagy álma kudarcát. Ha fájó pont is volt korábban, hogy a frissen megalakult Népszövetség nem ruházta fel a Mundaneumot „a szellemi élet nemzetközi koordinálásával", még elkeserítőbb volt szembenézni azzal a ténnyel, hogy a milliók okulására felépített intézmény valójában végtelenül kis számú felhasználót mondhatott magáénak.

Ahogy azonban az lenni szokott, a torzóban maradt világkönyvtár kísérlete korszakos felismerések forrásává vált, és egy gondolati forradalom útját egyengette. Paul Otletnek ugyanis már a harmincas évek elején szembe kellett néznie a kettős kihívással, az óriásira nőtt állomány kezelését lehetővé tévő korszerű könyvtártechnikai megoldások égető szükségességével, és a Belgiumba való utazás híján megoldhatatlan hozzáférés biztosításával. Otlet az előbbi feladatra mozgósíthatta az addig felhalmozott bibliográfiai tudást, de a cédulákon rögzített ismeretek továbbíthatóságához technológiai megoldásokat kellett keresnie. Ha az olvasó nem tud a szöveghez utazni, utazzon a szöveg az olvasóhoz – kínálkozott a pofonegyszerű megoldás. De hogyan? Ott van ugye 1907 óta *MacAdam* fénymásoló készüléke vagy a fotomásolat, 1890 óta ismeretes a nagy tömegű adatfeldolgozáshoz a *(Hollerith-)* lyukkártya, s már zajlanak a televíziós kísérletek – és Otlet fejében kezd alakot ölteni a *képernyő révén megjelenő távmásolás* gondolata.

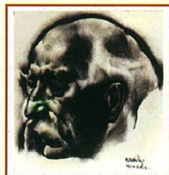
Igaz ugyan, hogy *Elisha Gray* 1890-ben kifejlesztette az elektromos képtovábbításra használható ún. „teleautográfot", hogy *Artur Korn* 1904-ben feltalálta a távmásoló készüléket, de mivel Graynél az átvitel a rajzoló ceruza mozgásával analóg „fogadó ceruza" rajzának képében jelentkezett – tehát alkalmatlan volt tömeges adatátviteli igények kielégítésére –, Korn gépe pedig nem terjedt el, korántsem volt kézenfekvő, hogy Otlet ennyire előreszaladjon. A Xerox első távmásolói (faxai) csupán 1971-ben jelentek meg, és mindössze a nyolcvanas évek legelejére lett üzemszerű az írásos közlemények, képek, ábrák, iratok (sőt szövegek és képek együttes) továbbítása telefon- vagy tv-kábeleken keresztül.

De nem is a technika az igazán érdekes mozzanat. Mivel Otlet alapvetően egy társadalmi térbe ágyazza be az ismerettovábbítás technológiáját, s mivel a konkrét ismeretek hordozói cédulaegységek (*file*-ok!), illetve ezek tetszés szerint összeállítható (és „lehívható") csoportjai, többen Otletben vélik felfedezni a hypertext-gondolat valódi előfutárát, pontosan 11 évvel előzve meg *Vannevar Bush* legendás 1945-ös cikkét (lásd majd e sorozat 7. részét).

Otlet 1934-ben jelentette meg alapművét, gondolkodói pályafutásának csúcsát *„Traité de Documentation. Le livre sur le livre. Theorie et pratique"* címmel. Talán nem véletlenül fedezték fel a tudományterület „klasszikusaként", s adták ki újra 1989-ben, amikorra a technikai feltételek kezdtek megérni a könyvtár szolgáltató funkcióinak „virtualizálásához". Mindenestre a Mundaneum létrehozóinak álmát, az emberiség minden tagja számára hozzáférhetővé tett tudás eszményét technológiailag a legújabb hálózati fejlesztések, tartalmilag a mindinkább alakot öltő hálózati Corpus Digitalis látszik megvalósítani. A Mundaneum dokumentációs anyaga 1993 óta Mons városában pihen, a nemzetközi Bibliográfiai Társaságból „kinőtt" az FID *(International Federation for Information and Documentation)*, az egyik legnagyobb létszámú és tudományos tekintélyű szakmai világszervezet, ám mi mégis egy 76 éves korában elhunyt belga tudósra emlékezünk mai digitális kultúránk egyik előfutáraként.

Z. Karvalics László

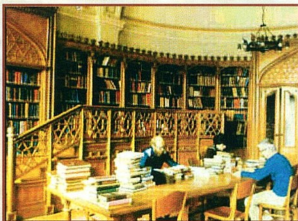

Irodalom: A Mundaneumról részletes (francia nyelvű) tájékoztató olvasható a http://www.pastel.be/mundaneum/index.htm alatt. A magyar ismertetést és az innen átemelt idézeteket Rózsa Györgynek köszönhetjük (*A Mundaneum és a digitális kultúra* TMT, 1996/7. 259-261.o.). Otletet hypertext-előfutárként Rayward D. Boyd mutatja be (*Visions of Xanadu: Paul Otlet [1868–1944] and Hypertext.* Journal of the American Society for Information Science 45. [1994]). Otlet könyvének elmélettörténeti fontosságára ld. Ron Day: *Paul Otlet's book and the writing of social space* (U.o. 1997/4, a History of Information Science c. tematikus számban).

Hálón a halhatatlanok

Bár egyelőre még nem beszélhetünk az elektronikus könyvek egyértelmű diadaláról, mégis hasonló folyamat játszódik le, mint a XV. században, amikor is Gutenberg feltalálta a könyvnyomtatást (igaz, aki kicsit mélyebbre ás a történelemben, az megtudhatja, hogy Gutenberg nem kitalálta, hanem tökéletesítette a könyvnyomtatás művészetét, ez azonban semmivel sem csorbítja a német úriember érdemeit). Napjainkban a változás még inkább szembetűnő, hiszen az új technológiával maga a hordozó közeg is jelentős változáson megy át. Ezzel kapcsolatban gyakran hangzanak el érvek és ellenérvek (mi is megpróbáltunk megszerkeszteni egy táblázatot, amely reményeink szerint objektíven mutatja be a két információhordozót különböző szempontok szerint), most elsősorban mégsem erről lesz szó, annál inkább olyan helyekről, ahol már a kor szellemének megfelelően a különböző publikációk elektronikus formában is megtekinthetők.

A Gutenberg Projekt 1971-ben kezdődött. *Michael Hart* ekkor kapott 100 millió dollár értékű géphasználati időt egy operátor ismerősétől. A fiatalember hamar rájött, hogy bizony ekkora teljesítményt valószínűleg élete végéig nem tud kihasználni, hacsak nem az univerzum titkainak kutatására használja, de ez a témakör nem különösebben izgatta. A szokatlan ajándék „kézhezvétele” után pontosan 1 óra 47 perccel arra a megállapításra jutott, hogy számára a számítógépek által képviselt értéket nem a számítási teljesítmény, hanem a tárolási és visszakeresési lehetőség adja. Ekkora helyen bizony sok minden elfért volna, például egy hatalmas virtuális képtár vagy a legapróbb részleteket is tartalmazó világtérkép (vannak még más ötleteim is, de ezekről most inkább nem beszélnék...). Micheal éppen akkor vitte számítógépre a Függetlenségi Nyilatkozatot, amit aztán „e-mail vírusként” küldött szét az egyetemi hálózaton. Kézenfekvő volt hát az ötlet: hozzunk létre egy elektronikus könyvtárat, amelyben megtalálható a világirodalom összes klasszikusa, a ponyvaregények, a sci-fik s még sok minden más. Így indult útjára a Gutenber Projekt, amely idén ünnepli fennálásának 27. évfordulóját. A célkitűzések az elmúlt évtizedek során gyakorlatilag alig változtak. A legfontosabb talán az, hogy rövid időn belül minél több könyv váljon elérhetővé elektronikus formában, ingyen vagy legalábbis elenyésző áron. A másik, nem kevésbé fontos szempont szerint pedig a könyvet helyettesítő elektronikus szövegnek (e-text) olyan egyszerűnek kell lennie, hogy azt tetszőleges számítógépre letöltve bárki elolvashassa.

Project Gutenberg
What is PG?
News
Links
Etext Listings
Recent Releases
Search
Newsletters
Articles
Making a Donation
Etext & Publishing
How to Volunteer
Other Archives

PROJECT GUTENBERG

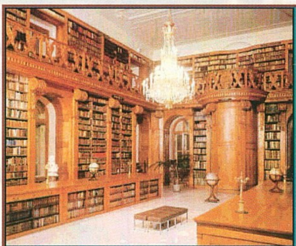
NEWS
LINKS

Now Is The Time!

MENTIONS & AWARDS

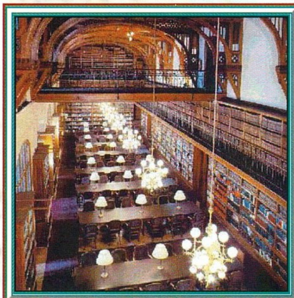
Ha a virtuális könyvespolcok feltöltése ilyen ütemben folyik tovább, akkor a számítások szerint még 2001 előtt 10 000 könyvvel készülnek el. Pedig a „beviteli művelet” csöppet sem egyszerű, tekintetbe véve, hogy a könyvtár jelentős hányadát olyan könyvek teszik ki, amelyekért már nem kell jogdíjat fizetni. Ilyenkor ugyanis az esetek többségében nem áll rendelkezésre a mű elektronikus változata, így azokat először valamilyen módszerrel – pl. scanner és karakterfelismerő program segítségével vagy „egyszerűen csak” begépelve – elektronikus formájúra kell átalakítani.

Visszatérve a Gutenbergről elnevezett könyvtárra, az itt tárolt publikációk három csoportra oszthatók. Az irodalmi

művek tetemes részét a könnyed szórakozást ígérő írások teszik ki, mint például az Alice csodaországban, Mark Twain művei (pl.: Tom Sawyer kalandjai) vagy a híres Tarzan-könyvek. A második csoportba tartoznak a komoly irodalmat képviselő művek, így találkozhatunk Shakespeare-drámákkal és - komédiákkal, de a vallásos kötetek (pl. a Biblia) is itt szerepelnek. Végül az utolsó kategóriába tartoznak a különböző gyűjteményes munkák, referenciák és szótárak.

A Gutenberg Projekthez hasonló program egyébként már nálunk is több éve működik. Azt persze mindjárt az elején leszögezném, hogy a Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK) bővítése és a már meglévő dokumentumok rend-

szerezése elég mostoha körülmények között zajlik. Mindezek ellenére a MEK folyamatosan bővül, és már most is szép számban találunk „villanyköteteket" a természettudományok, a műszaki tu-

MAGYAR ELEKTRONIKUS KÖNYVTÁR
HUNGARIAN ELECTRONIC LIBRARY
Üdvözlöm! Welcome!
Katalógus [^] The catalog
Információs pult Help desk
MEK irattár MEK project archives
Ruhatár és raktár Cloakroom and tool-house
Könyvtári faliújság Library bulletin board
Ajánlott olvasnivaló Recommended reading
Gyarapodás [^] New acquisitions
Virtuális világkönyvtár World-wide virtual library
Virtuális gyarapodás New virtual library links
Eredeti MEK gopher Original MEK gopher
Térhatású VRML MEK 3D VRML MEK
MEK kiállítások MEK exhibitions
A MEK munkatársai Library staff
Vendégkönyv Visitors' book
Szép magyar könyvtárak Wonderful Hungarian libraries
OLVASÓTEREM READING ROOM
Természettudományok Natural sciences, mathematics
Műszaki tudományok, ágazatok Technology, branches of economy
Társadalomtudományok Social sciences
Humán területek, kultúra Humanities, culture, arts
Kézikönyvek és egyéb Reference works and others
A MEK projekt támogatói: Supporters of the MEK project

dományok, a társadalomtudományok, a humán területek, valamint a művészet tárgykörében. Ahhoz persze, hogy a MEK valódi – akár több tízezer kötetes – könyvtárrá váljon, nagymértékben számítanak külső segítségre (vagyis például a kedves ovasóra...). Erről bővebben a MEK hálószemén, de talán annyit érdemes előljáróban elmondani, hogy minden elektronikus dokumentumot szívesen fogadnak, annak meg pláne örülnek, ha valaki szórakozásból begépeli mondjuk a Nyomorultakat...

Mellesleg a Világhálón már több száz – különböző területre szakosodott – virtuális könyvtár működik (ezek címeit például a MEK vagy a Gutenberg Projekt honlapjáról indulva fedezhetjük fel). Aztán szerencsére vannak olyan könyvkereskedők, amelyek nem riadnak vissza az Internet sikerétől, sőt inkább elébe mennek az eseményeknek. Közéjük tartózik a Macmillan Computer Publishing (MCP), ahol a regisztrálást követően (mindössze nevünket és e-mail címünket kell megadni) 90 napig több száz számítástechnikai témájú szakkönyvet böngészhetünk végig (természetesen le is tölthetjük azokat, igaz, kicsit fáradságos a művelet, mivel ezt az MCP online kikötője már nem támogatja...). Egyébként az olvasást nagyon ötletesen oldották meg. Minden felhasználó rendelkezik egy könyvespolccal, amelyen egyszerre maximum 5 könyvet tárolhat. Ha megunta az egyiket, akkor „fogja, és leveszi onnan", majd egy listából újat választhat helyette. Az MCP virtuális polcrendszere akár a közeljövőben születendő könyvtárak előhírnökének is tekinthető, persze addig még sok bitnek kell lecsorognia a TEN-34-en...

Kolma Kornél
koko@goliat.eik.bme.hu

Kapcsolódó web-címek:

A Gutenberg Projekt hivatalos lelőhelye:
http://www.promo.net/pg/

A Magyar Elektronikus Könyvtár címe:
http://www.mek.iif.hu

Macmillan Computer Publishing:
http://www.mpc.com

Összehasonlító táblázat

	Hitelesség	Olvashatóság	Keresés a könyvben	Ár	Minőség	Külcsín
Hagyományos (papír alapú) könyv	ha kitépünk egy lapot, vagy áthúzunk néhány sort, az könnyen észrevehető, nem is beszélve a módosításról	tipikusan bárhol, bármikor...	akár órákig is eltarthat	magas	az idő múlásával a parpír alapú könyvek „állaga" jelentősen romlik, különösen, ha sokak által kedvelt műről van szó...	Bizonyos könyveket kifejezetten jó érzés kézbe venni, így a hagyományos könyvek némiképp hozzájárulnak a hangulat megteremtéséhez is
Elektronikus könyv	egyenlőre nincs általánosan használt és elfogadott módszer; egy dolgot tehetünk, gyanakodunk...	általában helyhez kötött, kell hozzá valamilyen elektromos eszköz (számítógép)	gyors és hatékony, bonyolult feltételek szerint is történhet	alacsony (nyomtatásra nincs szükség), és talán ez az elektronikus könyvek legvonzóbb tulajdonsága	időtálló, öregedésről, minőségi romlásról egyáltalán nem beszélhetünk	általában sivár, hiányzik a hangulat, viszont a multimédiában és az internetes technológiákban hatalmas lehetőségek rejlenek

A KÖNYVEK SZERETETE ÉS

Manapság sokat hallani arról, hogy miként az elmúlt évtizedekben a televízió, a videó, most az Internet távolít el egyre több embert a könyvek világától, a hagyományos művelődéstől. Az Internet veszélyeit mi nem akarjuk lebecsülni, de folytonosan hangoztatjuk, hogy az ismeretszerzésnek és a szabadidő eltöltésének eme új forrására mégsem riadalommal kellene tekintenünk. Veszélyek minden új eszközzel megjelenhetnek, de csak a veszélyt kell elhárítani, nem az eszközt.

Ha itt vagyunk mi, akik szeretünk olvasni, ám ugyanakkor szívesen bolyongunk az elektronikus média, a virtuális városok és a gazdag tartalmú web-kikötők különös, megfoghatatlan világában is, akkor gondoljunk arra, hogy vajon nem segíthet-e az Internet éppenséggel a könyvek megszerettetésében! A könyv örök érték ma is, és boldog ember az, aki rábukkan egy remekműre, s élvezi a szavak, a finom hasonlatok ízét, az emberi történetek melegét, az olvasás békés nyugalmát. Osszuk meg egymással ezeket az élményeket, használjuk efféle élménybeszámolókra is a Világhálót, jussanak el gondolataink azokhoz, akik ma még kisebb fáradsággal feldolgozható élményekre vágynak!

Az Internet – mint közvetítő eszköz – segítségével már egy sor olyan könyvajánló web-oldal jött létre, ahol olvasmányélményeinket megoszthatjuk egy nagyobb közösséggel, illetve mások ajánlatai alapján választhatunk magunknak felejthetetlen élményt jelentő olvasnivalót. Magam is készítettem az internetező közösség segítségével egy könyvajánló web-lapot, ami a következőképpen született:

Átgondoltam, vajon hogyan is találtam rá a szívemhez közel került könyvekre. Megannyi véletlen irányította választásaimat. Ha a tavalyi nyaraláskor nem dönt ágyba egy kellemetlen betegség, és nem emelem le a betegágyam fölötti polcról Szerb Antal Utas és holdvilág című csodaszép regényét, most mennyivel szegényebb lennék! Bulgakovot édesapámnak, Faludy Györgyöt a testvéremnek, Boris Viant a férjemnek köszönhetem. Fejes Endre csodaszép regényét (A fiú, akinek angyalarca volt – kamaszkori nagy kedvencem) talán csak romantikusan csengő címe miatt kezdtem el olvasni. Salinger kacagtató Zabhegyezőjét éppen fura címe miatt halogattam sokáig. Később hányszor újraolvastam mindkettőt!

Mindig érdekelt, vajon mások mit tartanak a kedvenc regényüknek, ki a kedvenc szerzőjük, hiszen biztosan mindenkinek megvan a maga nagy irodalmi felfedezése. Szívesen végeztem volna egy közvélemény-kutatást ezen a téren,

és amikor aktív tagja lettem az internetes közösségnek, úgy éreztem, megtaláltam a célhoz az eszközt, elérkezett az idő! Elküldtem kérdésem egy többezres olvasótáborral rendelkező levelezőlistára, és hirtelen drámaian megugrott a postaládám forgalma! Rengetegen küldték el kedvenc könyvük címét, és egyben több szavazó is a lelkemre kötötte: a kialakuló könyvsikerlistát feltétlenül tegyem közkinccsé, mondván: „olyan kevés az időnk, jó lenne válogatottan jó könyveket olvasni”, „segítsünk egymásnak a választásban”.

Így alakult ki az a közel 200 könyvcímet tartalmazó lista, amit azóta kiakasztottam az Internetre, és a beérkező javaslatoknak megfelelően folyamatosan rendezgetek, bővítek. A gyűjtögetés során nagyon sok új információval és különleges olvasási élménnyel lettem gazdagabb.

Nagyon kíváncsi voltam, vajon melyik könyv lesz a „győztes”, azaz a legtöbbek kedvence. Megdöbbentő módon egy olyan regény, illetve sorozat került az abszolút első helyre, amiről (bevallom, bármekkora szégyen is) korábban soha nem hallottam. Ez a legtöbbek által magasztalt könyv Douglas Adams Galaxis-útikalauz stopposoknak című alapműve, amihez még néhány hasonlóan furcsa című folytatás tartozik. Meghatározhatatlan műfajú olvasmány: egyesek fergeteges humorú sci-finek tartják, mások az abszurd humor kategóriájába sorolják, megint mások szerint a könyv zseniális módon ad választ az élet és az univerzum minden nagy kérdésére, mély filozófiai tartalmú remekmű. Sajnos – bármennyire kíváncsi lettem rá – a Galaxis könyvsorozatot szinte lehetetlen fellelni a könyvesboltokban, de vigaszul szolgálhat, hogy a Douglas Adams Hungarian Fan Club web-oldaláról letölthető a művek szövege angolul és magyarul is. Az értékes honlap Internet-címe: **w3.datanet.hu/~bunny**.

A toplista közzététele után kaptam olyan véleményt, hogy „lám, ez az eredmény jól tükrözi azt, hogy a magyar Internet-közösség még mindig egy speciális réteg”. Hogy milyen réteg? Nos, nehéz lenne ebből messzemenő következtetéseket levonni, de egy biztos:

AZ INTERNET

olyan réteg, amely rajongva szereti Douglas Adams írásait. Mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a Háló hemzseg a D.A.-site-októl, elég csak beütni egy keresőszoftverbe az író nevét vagy főművének címét – The Hitchhikers' Guide to the Galaxy –, és garantáltan találatok tömegét kapjuk. Ha letesztelt, válogatott helyeket akarunk meglátogatni, legjobb, ha az előbb említett webhely linkgyűjteményéből indulunk el.

Hogy az internetes közösség talán mégsem egy speciális réteg, bizonyítja az is, hogy a kedvencek toplistájának élmezőnyébe olyan klasszikus könyvek kerültek, mint Tolkien Gyűrűk ura című trilógiája, Garcia Marquez csodálatos meseelemekkel, életbölcsességgel és humorral átszőtt regényei: a Száz év magány, a Szerelem a kolera idején, Heller A 22-es csapdája és Bulgakov Mester és Margarita című mesteri alkotása.

Akit érdekel, a teljes listát elérheti, lementheti az alábbi címről: **www.geocities.com/Yosemite/5013/konyv.htm**.

A szavazásban résztvevőknek köszönhetően kialakult ömlesztett listámat fejlesztette tovább Ruzsa Balázs, akinek megtetszett az ötlet, és azt kiegészítve, szűrve, továbbdolgozva elkészítette színvonalas könyvajánló oldalát. Érdemes megjegyezni a címét: **www.vekoll.vein.hu/~cellux/konyvek/**, mert igen tartalmas anyagot rejt, láthatóan sok munka áll mögötte. Balázs honlapján már gondosan kategóriákba rendezve találjuk az ajánlott könyvcímeket (regények, krimik, életrajzok, ezotéria, sci-fi stb.) és sok műhöz tartoznak igényes ajánló sorok, kedvcsináló kritikák, ami tovább segíti a testre szabott választást. Természetesen bárki gazdagíthatja az adatbázist saját kedvenceivel, ajánlásaival.

Hogy ne csak lelkes amatőrök próbálkozásairól essék szó, íme itt egy profi toplista, amely egy egész Nagy-Britanniára kiterjedő óriási közvélemény-kutatás alapján készült. A Waterstone's (**www.waterstones.co.uk**) könyvkiadó a brit 4. tv-csatornával közösen felhívást intézett az olvasóközönséghez: döntsék el közösen, melyek a XX. század legjobban sikerült könyvei. Rengetegen válaszoltak, több mint 4000 könyvre érkezett szavazat, amit feldolgozva kialakult egy 100-as toplista. Ha a kiadó honlapjáról az Other Contents sorra, majd a The Books of the Century címre kattintunk, eljutunk az legtöbb szavazatot kapott könyvek rendezett listájához. Ebből kiderül, hogy britföldön a legnépszerűbb írás Tolkien zseniális fantasy-regénye, a Gyűrűk ura (érdekes egybeesés: a kis magyar listán is majdnem befutó lett!), a dobogó 2. és 3. helyére pedig Orwell két remekműve, az 1984 és az Állatfarm került. Érdemes átböngészni a listát, mert nagyon sok kiváló olvasási ötletet meríthetünk belőle, és ki-ki levonhatja magának a tanulságot, hogy az évszázad könyvei közül vajon eleget elolvasott-e már?

Wesselényi Andrea
wesse@elender.hu

Digitális nemzeti könyvtár

A múlt év őszén határozta el a kulturális kormányzat, hogy ideje létrehozni Budapesten is egy digitális nemzeti könyvtárat, a hazai és külföldi audiovizuális multimédia és az elektronikus kiadványok nemzeti szolgáltató központját. E gondolat jegyében hívták életre a Neumann János Digitális Könyvtár és Multimédia Központ előkészületi munkáit végző Neumann János Kulturális Szolgáltató Közhasznú Társaságot, amely pillanatnyilag ideiglenes székhelyén, a várbeli Széchenyi Könyvtárban húzza meg magát. A tervek szerint a digitális nemzeti könyvtár végső helye a Várban, a Szent György téren lesz, ám az ünnepélyes kapunyitásra 2000. augusztus 20-ig kell várni. Az addig hátralévő két és fél évben nem csak a majdani végleges otthon, az egykori Honvéd Főparancsnokság ma még romos épülete felújítását kell elvégezni, hanem a magyar kulturális örökség digitalizálását is. Az alapkérdés természetesen a válogatás és a prioritások eldöntése: mi és milyen sorrendben kerüljön az adatbázisba. Emellett a Neumann Kht. feladatának tekinti, hogy folyamatosan figyelje, rögzítse és katalogizálja a hazai internetes dokumentumokat, amelyek már eleve digitalizált formában születnek meg, és válnak nemzeti közkincsé.

A Neumann János Kulturális Szolgáltató Közhasznú Társaság első multimédia-kiadványa az elmúlt hónapban nemzeti ünnepünkre jelent meg. A márciusi forradalom másfél százados évfordulójára egy CD-ROM-ot adtak ki, amely az Életképek 1848-as évfolyamának reprintjét tartalmazza Arany, Jókai, Petőfi írásaival. A cég honlapjára egyelőre csak egy Neumann János-életrajz és a magyarországi CD-k bibliográfiája került fel, ezt követi majd az első minta az intézmény által digitalizált kulturális örökségből.

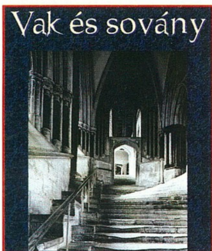

Igyekeztünk kitakarítani „pályázatkönyvtárunkat", mert a Compfairtől az Ifabóig tartó időszak épp most jár le, az elmúlt félévben megjelent legjobb írások szerzői a májusi Ifabón kapják meg a díjakat, s ami az eredményhirdetéssel együtt a jövő hónapban megjelenik, az már az új időszámításhoz, az új versenyhez tartozik... Akik mégis kimaradtak, azoknak üzenjük, hogy sok oka lehet, ha egy írás nem kerül be a lapba, nem csak az, hogy nem találjuk az alkotást elég lebilincselőnek. Előfordul, hogy a szerzők ugyan újnak hiszik mondandójukat, mi viszont, akik harmadik éve szerkesztjük a lapot, sajnos emlékszünk, hogy azt a hálószemet már bizony körüljártuk, esetleg többször is. A túl szorgalmas pályázgatók esetében is szűrni, válogatni kellett, máskülönben miattuk valaki esetleg egyáltalán nem jutott volna szóhoz. Arra is van példa, hogy esetleg egy pályázatot nem itt, hanem a lap más rovatában jelentetünk meg, persze az értékelésbe ez is beleszámít.

Továbbra is várjuk a hangulatos élménybeszámolókat az egyes hálószemekről, vagyis a pályázat szünet nélkül folytatódik!

Vak és Sovány

Milyen lehet az ember hangulata egy kissé borús, márciusi péntek délutánon? Kissé borongós, kissé márciusi, kissé péntek délutáni. Kis túlzással „haláli jó". Ilyenkor mintha a Háló is érezné a „feelinget". Az ember keze óhatatlanul belesüpped az egér gombjába, és a „monogolyós cincogót" nyomkodó tudatalatti egyre különösebb helyekre sodorja a szörfözőt az Interneten.

Így – no meg a HuDirba begépelve a varázsszót: vers – lehet eljutni például Scheffer Zsolt oldalaira is. És bár e „névtelen" szerzőt nagy valószínűséggel még nem jegyzik a „Ki kicsoda?" oldalain, mégis érdemes bepötyögnünk keresőnkbe a bűvös http://sophia.jpte.hu/~scheff/ címet, és kissé belefeledkezni Zsolt munkáiba.

A belefeledkezés itt most szó szerint értendő, hiszen nem lehet csak úgy egyszerűen végiglapozni az oldalakat. Itt nincs „rílaudióverihájkúldizájnenimésön", nem bombázzák agyunkat – és persze pénztárcánkat – „bennerek", és ne is számítsunk rá, hogy bekapcsolódhatunk valamilyen jó szaftos „csetbe".

Itt egyszerűen csak a Vak és a Sovány fogad minket, képzeletben egy különös lépcsősoron állva, amin ha elindulunk, egy merőben más világba juthatunk, mint a miénk. Abba a világba, amit a Vak és a Sovány teremtett saját gondolataiból. Abba a világba, amit sikerült szavakba öntve megosztani másokkal.

Igaz, néha kegyetlen szavakat használnak, mert tudják, hogy nincs irgalom, amikor újságpapírba csomagolják álmos testüket a Majakovszkij utca korzóján. És amikor letépett ujjaikkal az égre mutogatnak, mert már tudják, hogy közeli a boncasztal.

Időnként foltos tudathasadás lesz úrrá elméjükön. Olyankor fel-felkiáltanak: „Építsünk horogkeresztet kérdésekből!" Pedig közben csak a könnyeik csöpögnek pergamen kezeikre.

Aztán néha sokkal prózaibb dolgok is szóba kerülnek. Itt van például Adam Kadmon, aki szív nélkül és tökéletesen értetlenül áll a világ előtt. Pedig ha a jósnő helyett inkább a Vakot vagy a Soványt kérdezné, akkor lehet, hogy segítenének neki megtalálni a választ. Talán elmesélnének egy történetet Párizs felé menet. Mondjuk egy szent mesét, amiben van kaktuszvadon, felhőszínű galamb, két apáca és egy mézet áruló hóhér is. Ja, és van egy kishúg is. Vagy inkább Manifestóról, a változás ördögéről szóljon az Opus Magnum?

A Vak és a Sovány mesélhetne Rowland S. Howardról is, aki egy borongós estén az asztalára borult. Hisz a Vak és a Sovány még ma is sokat gondol Rowland S. Howardra. És igaz, hogy ettől reggelre nagyon fáj a szívük, de hát ők mégiscsak Schiele gyermekei.

Http://sophia.jpte.hu/~scheff/. Csak így egyszerűen. Minden hangzatos sallang nélkül. Néhány kemény, szürrealista perc versekben és prózában. Mégis egy másik világ: a Vak és a Sovány világa. És természetesen Scheffer Zsolté.

Bihari Lajos
lui@kern.hu

Buli a GeoCitiesen

Idén korán megérkezett a tavasz: már februárban kirügyeztek a fák, bimbózni kezdtek a virágok, és Aigner Szilárd többször is 15 fok feletti hőmérsékletet vélt mérni árnyékban. Igaz, utána minden kicsit elfagyott, de megint jött a melegfront, és ilyen szép időben még a megrögzött városlakókban és idült Internet-függőkben is ellenállhatatlan vágy ébred a természet, a jó levegő és a mozgás iránt. Egyszerre mindenki azon kapja magát, hogy lázasan tervezgeti, hová menjen kirándulni, túrázni vagy éppen horgászni.

A választásban segíthet az április 1-jén induló Yosemite Spring Sport Show. Egy Joanne Doxtater nevű hölgy (jjdox@centuryinter.net) hatalmas munkával összehozott

egy igazán igényesen megformált site-ot, ahonnan a GeoCities *Yosemite* negyedének legtartalmasabb kikötői érhetők el. Ha most valaki arra gondol, hogy ez megint egy újabb linkgyűjtemény, akkor igaza is van, meg nem is. A *http://www.geocities.com/Yosemite/Rapids/1342/welcome.html* címen fellelhető honlapon ugyanis valóban ugródeszkákat találhatunk, amelyek segítségével 118 különböző témájú site-ra juthatunk el. Ám ez – és az itt található további 15 oldal – a legkevésbé sem hasonlít a megszokott, unalmas hivatkozásgyűjteményekre. Szép grafika, átgondolt szerkesztés és a céloldalakról vett fényképek teszik vonzóvá.

A Yosemite Spring Sport Show-ban szereplő oldalakat témák szerint csoportosították. A gyalogtúráktól a sziklamászásig, a kenuzástól a raftingig, a horgász-felszerelésektől a nemzeti parkokig nagyon sok minden kerül terítékre. Aki szívesen mozdul ki otthonról, itt bizton talál tippeket, hogy hová menjen, mit csináljon.

Joanne tervei szerint a show április 1-jétől 30-áig tart, de siker esetén egészen biztosan folytatódik.

Úgy legyen.

Árva-Tóth Zoltán
Arva-Toth_Zoltan@s16.KiberNet.hu
http://www.geocities.com/Yosemite/Rapids/2407/

Titanic

Nagyon szeretem *James Cameron* filmjeit (Terminator, Aliens, The Abyss, Terminator 2, True Lies), annak ellenére, hogy nem vagyok rajongója az akció- és horrorfilmeknek. Minden alkotása rendkívül igényesen elkészített, és filmjeinek történetei is sokkal ötletesebbek és jobbak *Roland Emmerich* vagy *Steven Spielberg* sztárrendező meséinél.

A Titanicra kizárólag Cameron személye és a – várhatóan igényes – kivitelezés miatt váltottam jegyet, a katasztrófába ágyazott szerelmi történet jóval kevésbé érdekelt. Ha más dolgozta volna fel a történetet, eszembe sem jutott volna, hogy megnézzem. Nem mintha a téma, a Titanic katasztrófája nem lenne kitűnő választás, hiszen az emberek fantáziáját még ma is foglalkoztatja a több mint 1500 ember életét követelő végzetes baleset és a rengeteg elsüllyedt gyémánt, aranyrúd. Cameronban nem csalódtam: a film csodálatos, és a forma sem tolakodott a tartalom elé, hiszen épp a szerelmi történet miatt nem lett a film egy szörnyű katasztrófának állított buta, giccses és igen költséges emlékmű.

Miután megnéztem a filmet, szerettem volna többet megtudni róla. Modern Odüszszeuszként szörffel vágtam neki az Internet óceánjának, és némi keresés után – a jéghegyeket persze gondosan kikerülve – révbe értem, mivel rátaláltam a film hivatalos oldalára: www.titanicmovie.com. A web-oldal rendkívül ízlésesre sikerült, és a gazdag tartalom maradéktanul kielégítette információéhségemet. Feleleveníthettem a Titanic történetét, és a szereplők mellett a film készítőinek életéről és munkásságáról is olvashattam. Több, a rendezővel és a főszereplőkkel készült interjút is meg lehet tekinteni. A film rengeteg képkockája megcsodálható, de akinek ez nem elég, az letölthet számos videorészletet (pl. amikor *Leonardo di Caprio* a Titanic orrára felállva széttárt karokkal „szárnyal"), valamint képernyővédőt és háttérképet is.

Cameron igényességét mutatja, hogy a luxusgőzös tökéletes másolatát építtette fel, ami nem kevesebb mint 70 millió dollárba került (az építésről készült film is megtekinthető). A hajó berendezése teljesen korhű, továbbá a kosztümök manierista stílusa is a boldog békeidők hangulatát idézi (mellesleg a ruhákról készült vázlatokat is megcsodálhatjuk). A rendező tehát mindent megtett, hogy az illúzió tökéletes legyen, és alkotása remekül sikerült: a mozinéző valóban úgy érzi, mintha egy időgép segítségével visszarepülne a századelő korába, és szemtanúként élné át a tragédiát.

Elsősorban azoknak ajánlom a web-oldal felkeresését, akik még nem látták a Titanicot: hátha kedvet kapnak a film megnézéséhez az Interneten elhelyezett „étvágygerjesztő" megtekintése után. Akik pedig már látták a filmet, azoknak is érdemes ellátogatniuk ide, hogy többet tudhassanak meg James Cameron legújabb remekművéről, ami – csak úgy mellesleg – 11 Oscar-díjat is nyert! A Titanic egészen biztosan 1998 egyik legjobb mozifilmje, és emellett a legnagyobb hasznot hozó is, a több mint egymilliárd dolláros bevétel feledteti a 200 millió dollár feletti forgatási költségeket. Akit pedig nem érdekel a film, annak azért érdemes ellátogatnia a fenti kikötőbe, hogy tapasztalatokat szerezzen arról, hogyan kell egy látványos, mégis információban gazdag homepage-et készíteni.

Horváth Tibor
horvatht@ajkstud.jpte.hu

A Titanic, azaz itt a tavasz...

A legjobb! Majdnem mindenki ezt fogja válaszolni, akinek a kérdést föltesszük: „Hogy tetszett a Titanic?" Azt hiszem, én is ezt válaszolnám... Kitűnő szereposztás, korhű hangulat, fantasztikus felvételek.

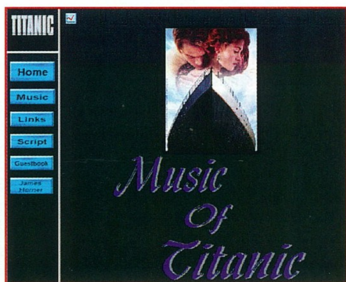
És a nyomában igazi Fan club az Interneten! Képek százait, filmrészleteket, .wav fájlokat, screensavereket stb. lehet itt letölteni. Sőt! Értő fülekre és letöltőkre vár még az összes szám is, ami a Titanic – The Albumon található.

Igaz, kell egy lejátszó, mondjuk Real Player, de ha valakinek nincs, az se gond, az oldalról közvetlenül elzarándokolhat a letöltőhelyhez. Megtalálhatjuk továbbá a film rendezőjének és szereplőinek az életrajzát, s a nevükhöz fűződő web-oldalakat! És akkor még ott van mindaz, ami a filmből kimaradt!

Ráadásként pedig a forgatókönyv és a kritikák. De most már itt az ideje, hogy megosszam veletek ennek a frankó helynek a címét, hát íme: http://www.hiline.net/~gilport/titanic.htm.

Minden kedves Internet Kalauz-olvasónak és a szerkesztőségnek boldog és csajokban/hapsikban gazdag tavaszt kívánok!

Szende Csaba
My Titanic page: http://www.thepentagon.com/szende/main.html

Telefon – ami távolabb, az olcsóbb

Számtalan módja van annak, hogy kapcsolatot teremtsen két ember egymással, nagy távolságokból is. A harmadik évezred küszöbén – több-kevesebb sikerrel – az Internetet hívjuk segítségül, ha olcsón és hatékonyan szeretnénk interaktív kapcsolatot létesíteni rokonainkkal, barátainkkal vagy egyszerűen „net-pal" ismerősünkkel. Ismeretes, hogy a távolság ez esetben nem probléma. Az is köztudott viszont, hogy mindkét félnek rendelkeznie kell megfelelő sávszélességű Internet-kapcsolattal, egy-egy fejlett multimédiás számítógéppel és egy-két jó – hozzáteszem, nemegyszer drága – szoftverrel. Pl. a Vocaltec Internet Phone termékeinek (http://www.vocaltec.com) segítségével paralel audio-video kapcsolatot létesíthetünk a világ bármely pontján azzal, aki ugyancsak rendelkezik a kívánt felszereléssel. Sőt amerikai „hálótársaink" elég rossz szemmel néznek ránk, ha nincs pl. videokameránk... Ez viszont egy másik műsor!

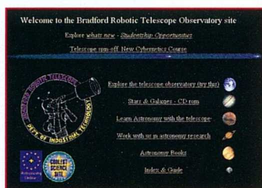
Vegyünk egy konkrét példát: szeretnénk felhívni újdonsült ausztrál barátunkat, barátnőnket. Egyszerű a telefonhoz nyúlni, tárcsázni a sok számjegyű telefonszámot, és kifizetni az ugyancsak sok számjegyű telefonszámlát :(. Rém kellemetlen. Ezzel ellentétben tételezzük fel, hogy nekünk van egy „közép-élvonalbeli" Internet-kapcsolatunk, és ellátogatunk a http://www.net2phone.com címre. Onnan letöltünk egy ingyenes kliensprogramot, regisztráltatjuk magunkat a rendszeren, és szert teszünk egy 25 dolláros kreditre. Máris van egy Egyesült Államokból kiinduló telefonos kapcsolatunk, melynek segítségével a 25 dolcsinkért akár 130 percig beszélgethetünk azzal, akinek csak normál telefonkészüléke van. Természetesen az ilyen külföldi hívást 011 előhívóval indítjuk, ami a szabványos külföldi előválasztó az USA-ból. Nálunk tehát az Internet, a hívott félnél pedig a hagyományos telefon. Net To Phone... És minél távolabb, annál olcsóbb... Csak nehogy magyarországi számokat hívjunk a segítségével, mert akkor megfizetjük a tengerentúli beszélgetést a kreditünk terhére. Egyébként 24 órás helpdesk, tökéletes support és rém egyszerű kezelőfelület. Alacsony rendszerkövetelmény és megfelelő minőségű duplex vagy fél-duplex hangátvitel.

Grünwald Zsolt
grunwald@iseum.com
http://iseum.com

Van-e élet a kibertéren túl?

Az átlagos egyetemista napi rutinjához hozzátartozik, hogy egy szabad tízpercben beugrik a számítógép-terembe megnézni, hozott-e valamit a drótpostás. Egy érdeklődőbb példánnyal előfordul, hogy – ha már ott van – megnéz ezt-azt a *neccképen* is. Ilyenkor aztán gyakran azon kapja magát, hogy egy olyan hálószem fogságába került, amelynek távolról sincs köze ahhoz, amire egyébként kíváncsi volt – meg mondjuk az előadás is már rég elkezdődött…

Én személy szerint a legutóbbi ilyen eltérítésemért az angol Bradford egyetem obszervatóriumának robottávcsövét (http://www.telescope.org) teszem felelőssé. Azt hiszem, hogy a névvel már nagyjából mindent el is árultam a dolog technikai oldaláról: igen, egy számítógép-vezérlésű távcsőről van szó, amivel az Interneten keresztül bárki kedve szerint pásztázhatja a csillagos égboltot. Ráadásul ingyen, csak be kell jelentkezni, és időpontot kell egyeztetni. Ha azonban valaki olyan látványra számít, mint a NASA szép színes, kiretusált „űrfelvételei", az nagyot fog csalódni a fekete-fehér, elmosódott mintafotók láttán. De hát ilyen a valóság szépítés nélkül.

Persze mindez egy csillagásznak igazi kincsesbánya lehet (már csak az ugyanitt található szakmai viccgyűjtemény miatt is, ami mondjuk a munkahelyen is gyors presztízsnövekedést eredményezhet), de belőlem most nem a csillagász beszél. Ami engem igazán megfogott ebben a kikötőben, az a példaértéke a Hálózat használatának egy újabb, még csak kibontakozófélben lévő generációja bemutatására.

A napjainkban érvényes generációt úgy lehetne jellemezni Arany János-i magyarsággal, hogy *kibertér-orientált*: az ember olyan gombokat nyomogat, újságokat olvas, könyvtárakat látogat, amelyek fizikailag egyszerűen nem léteznek. Nem véletlenül a Háló kapcsán terjedt el széles körben a *virtuális valóság* kultusza. Nagyon sokan ezzel a fogalommal szinte azonosítják az Arpanet utódját – akár a benne rejlő lehetőségeket magasztalva, akár aggódva ecsetelve a „túlzott virtualitás" hátrányait.

Mások egyáltalán nem ebben látják a Világháló lényegét. „Az Internetről mint egyedülálló, homogén egységről beszélni lehetetlen" – vágja a fejünkhöz *Mary J. Cronin* business-filozófus. Ha ez merészen is hangzik, jól illusztrálja azt a nézetet, miszerint ez az infobahn nem is annyira virtuális mivolta, hanem inkább *interaktivitása* miatt nyújt igazán nagy távlatokat. Vagyis nem az a fontos, hogy mi van a végpontok közötti „légüres térben", hanem, mint ahogy távcsövünk esetében is, maguk a végpontok érdekesek, mivel részei a „külvilágnak". Ebben az esetben a hálózat kisbetűs szóvá degradálódik, hisz nem főszereplő, hanem csak közvetítő eszköz.

Egy másik szép példa erre az alternatív megközelítésre *Stelarc* ausztrál testperformer (kb. „test-előadóművész", vagyis képzőművész, akinek a legfőbb kifejezőeszköze a saját teste) munkássága, amivel az utóbbi időben elnyerte a „kiberember" címet. Stelarc érdeklődési területe az emberi test találkozása a modern technológiákkal, és e téren őrült tudósként, a saját testén végez kísérleteket. Egy híres performance alkalmával testrészeire elektródákat szerelt, amik elektromos impulzusok útján mozgásingereket keltettek. Mindezt az Interneten keresztül lehetett működésbe hozni – csak rá kellett bökni a képernyőn a megfelelő testrészre… (Erről és az úriember egyéb működéseiről bővebben: http://www.merlin.com.au/Stelarc ill. http://www.netbase.t0.at/Stelarc).

Akárcsak a távcsőnél, az eredmény itt sem egy elektromos térben, hanem nagyon is a fizikai valóságban jelentett látványos változást. Magasztosan úgy is fogalmazhatnánk, hogy az információs korszak legújabb vívmányaként az embernek sikerült a saját mozgását is digitális jelekké alakítania – pedig valójában csak a rég ismert távirányításról van itt szó. Az, hogy a szöveg, a kép és a hang után ezt is beolvasztottuk az Internetbe, nyilván rengeteg új, most még beláthatatlan felhasználási lehetőséget jelent.

Persze most jól el lehetne kalandozni a jósolgatással (high-tech Öböl-háború: behozom a *neccképet*, és már ott is van Szaddám bunkerja felülnézetben, *élesben* stb.), de

mielőtt írásom átcsapna sci-fi novellába, hadd próbáljam meg a leírtakat összegezni egy hasonlattal. Mint ahogy már sokan megfogalmazták, az Internet tényleg olyan, mint egy információs óceán. Ahhoz, hogy vízre merészkedjünk, szükségünk van legalább egy csónakra, ami jelen esetben egy böngészőprogram. Mivel szép áttetsző vizünk van, mindig látjuk, mi van a sima víztükör alatt, vagyis hát a képernyő mögött. Bárhol le is horgonyozhatunk, és ha valami megtetszik, kipecázhatjuk, akarom mondani letölthetjük... Most mindez annyival kiegészülni látszik, hogy felbukkant néhány kis sziget, ahol akár ki is szállhatunk, és olyan fizikai megnyilvánulásaink lehetnek, mintha szárazföldön volnánk. Igaz, még elég szűkösek a lehetőségek, itt egy csillagvizsgáló, ott egy őrült testperformer, de talán egyszer majd előkerülnek a sziget félmeztelen bennszülött hölgyei is... Most már tényleg elkezdek gyűjteni egy számítógépre!

Bak Árpád
bak@tigris.klte.hu
http://www.geocities.com/SunsetStrip/Underground/1635/index.html

Április1 – NET

Újra itt, friss erőre kapva a poénoktól... A nők napja után szabadon!

Bár ha jobban utána gondolunk, kicsit időtlen egy nap. Mindenki próbálja átrázni a másikat. Hol sikerrel, hol pedig nem. Persze valahol tökmindegy, hogy április 1-je van-e vagy nem, így is, úgy is átverik egymást... Az az igazság, hogy még március végén elkezdtem keresni valami szép és jó oldalt, és végül is sikerült megtalálni az igazit! Ezen a címen találtam sok jópofa viccet: **http://www.applegates.hu/Humour/**.

Állítani merem, hogy ez a magyar virtuális vicclapok csúcsa. Mindenki megtalálhatja a testhezálló viccét! Nullától kilencvenkilenc éves korig ajánlom. Egy évben egyszer van április elseje, úgyhogy élvezzük a lehetőséget, nevessünk jókat vagy a gép előtt, vagy a szuper Internet Kalauz előtt ülve! És ne feledd: „carpe diem!”, azaz élj a mának!

Szende Csaba
http://www.angelfire.com/ms/csab

Cherchez la femme!

Rengeteg levelet kaptunk még abban a témakörben, hogy szabad-e vagy sem egy Interneten kalauzoló magazinnak az Internet „adult” oldalaira is elvezetni az olvasót, s szabad-e mindezt fényképekkel is illusztrálni, ám úgy hisszük, e levelek nem adtak újabb adalékot a vitához. Olvasóink egy csekély százaléka továbbra is teljes prüdériát vár el, egy másik csekély százalék nagyobb merészséget követel, a többség pedig megerősít bennünket abban a gyakorlatban, hogy ezt sem szabad kihagyni, s nem válik a lap kárára, hogyha mértékkel foglalkozunk a témával, és mértékkel illusztrálunk. Így lesz. Aki akarja, keresse továbbra is a nőket az Éjszakában, aki nem, az lapozza át ezt a rovatot. Úgy véljük, helyesebb, ha a vitával nem dagasztjuk a téma jelentőségét nagyobbra annál, mint amekkorát az megérdemel.

Van viszont egy olyan levél, amely a témának egy másik vetületére figyelmeztet, s amelyet – a válasszal együtt – nem árt a teljes olvasóközönség elé tárni.

Tisztelt Kiadó!

Az Internet „bűnös” oldalain barangolva egyre gyakrabban ütközök bele az „adult verification” sorompóba, amelyet csupán hitelkártya révén lehetne felnyitni. Több bankban is érdeklődtem ez ügyben, de a legtöbb helyen értetlenkedve fogadták kérdésemet (ilyen problémával én vagyok az első), és csak állandó bankomban mondták, hogy van rá lehetőség, de óva intenek tőle, mert veszélyes lehet (illetéktelenek visszaélhetnek vele)! És különben is legalább 200 000 forintnak megfelelő valutával kellene rendelkeznem rajta (egy adult verification havi 1, azaz egy dollárba kerül!).

Kérdezném, valóban nincs erre megoldás? Ebben még nem zárkóztunk fel? Ilyen primitív lenne még nálunk a bankrendszer? Egyszerűen nem tudom elhinni!

Nos, ez két kérdés (vagy több). A bankkártyát a bankok valóban limitösszeghez kötik, ez az alsó határ nem mindenütt és nem minden kártyatípusnál 200 ezer Ft , de a nemzetközileg elfogadott VISA vagy MasterCard esetében a legtöbb pénzintézetben e körül mozog. Ilyen limit egyébként a nyugati bankokban is van, a kártyát ugyanis nem internetes fizetésre találták ki, hanem nagyobb vásárlásokra, szállodaszámla kiegyenlítésére stb., és nem akarják, hogy egy vásárlással elfogyjon a kártya fedezete.

Amikor egy cég a bankjánál jelzi, hogy nála hitelkártyával fizettek, nem kell feltétlenül bemutatnia a vevő által aláírt bizonylatot, erre csak akkor van szükség, ha a vevő reklamál, hogy ő ott nem vásárolt, jogtalan a számlájáról történt leszívás. Ha ilyen előfordul, és kiderül, hogy a cég visszaélt a hitelkártyaszámmal, akkor persze ezzel a céggel egyetlen bankkártya-kibocsátó sem fog a továbbiakban szerződni, ám cégek alakulnak, megszűnnek, és bizony közben túl nagy az az időintervallum, amelyben egy csaló visszaélhet a kártyaszámokkal. Sajnos van rá precedens, hogy valaki csak azért rakott föl néhány meztelen nőt egy web-site-ra, hogy elkérhesse a gyanútlan Háló-vándorok hitelkártyaszámát, majd eme hitelkártyaszámokról pár száz dolláros vásárlásokat szimulálva le-leszívott egy kis pénzt. Az ilyen cégnek persze néhány hét alatt el kell tűnnie, de ez nem akadály, eltűnik, és jön helyette egy új név, újra megforgatva a kicsalt hitelkártyaszámokat. Ez ellen se itt, se nyugaton nem tudnak védekezni, s ez bizony nem is internetes probléma. Magyarországon lepleztek már le hitelkártyaszám-gyűjtögetőt benzinkútnál is... Ez ellen még az sem védekezés, ha magára a tranzakcióra léteznek titkosító eljárások, mert hiába nem nézheti meg senki útközben a számunkat, ha a csaló a vonal túlsó végén épp a címzett, vagyis aki feltörheti a kódot...

(folytatás a 64. oldalon)

(folytatás a 63. oldalról)

Megoldást majd azok az „elektronikus pénztárcák" jelenthetnek, amelyek egy feltölthető chipet tartalmaznak, vagyis az ember csak a szükséges összeget tölti át a hitelkártyájáról, mondjuk néhány dollárt. Ha ez illetéktelen kezükbe kerül, nem lehet igazán visszaélni vele, ugyanakkor módot ad arra, hogy ne mondjunk le az Interneten keresztüli fizetés kényelméről. Addig azonban – legyen szó akár Internetről, akár egy levelezőlapos folyóirat-megrendelésről – nekünk magunknak kell biztosnak lennünk abban, hogy a címzett számunkra eléggé jó nevű-e, eléggé hiteles-e, eléggé rászolgált-e bizalmunkra. Az olvasónk által kérdezett témakörben egy Playboy vagy egy Penthouse magazinnál lehet, hogy meg szabad adni egy kártyaszámot (ha az adatátviteli út is biztosítva van), de egy-egy ismeretlen web-címen már nemigen...

Hogy miért kényszerül az ember ilyen nehéz döntésekre? Nos, a kiberéjszaka kedvelőinek érdemes egy pillanatra a valódi éjszakai életre asszociálni. Ha felkínálkozik egy nő, bizony akkor is érdemes számolni a veszélyekkel, s van, aki éppen emiatt mond le az esetleges élményről... Miért lenne ez másként a kiberéjszakában?

Nem csak fizikum, lélek is kell!

A márciusi IK-ban, a Web-mesterben megjelent „A web technikai karbantartása" című cikk sok hasznos tanácsot adott, ezeket szeretném kibővíteni.

A szerző leírta, hogyan lehet jól megtervezett, szép „fizikummal" rendelkező oldalt kreálni.

1. Én még hozzáadnám a „lelket" is a megformáláshoz! Talán ide tartozik, hogy az ember gondoljon az olvasóra, az oldal majdani letöltőjére, akinek drága az ideje... Hiába szép az oldal, ha túl sok megabájt...

2. Fontos szerintem az is, hogy kreáljunk egy bevezető oldalt, ahonnan jól látható szerkezet alapján lehet eljutni bárhova.

3. Hirdetés, regisztrációk nélkül a kutya se fogja tudni, hogy hol van a mi oldalunk! Ezért sok „kis" oldalt érdemes gyártani, mindegyiket más TITLE mezővel, s ezeket egyenként érdemes regisztráltatni az AltaVista keresőjében (ugyanis csak a TITLE-k szövegét jelenítik meg a keresőben, plusz az URL-címet)!

4. A jó web-mesternek tudnia kell, hogy hány szörfös járt az oldalán, tehát szükségünk van egy lélekszámlálóra is.

5. A „nép" véleménye is fontos, s ezt a magabiztos web-mesterek bátran vállalják a világ előtt is! Erre jó a vendégkönyv, generálásához az Lpage-t ajánlom (http://www.lpage.com).

6. Ha már sokan látták az oldaladat, és szeretnék tudni, hogy mikor lesz feltöltve újra, akkor inkább csináljunk egy levelezőlistát, ami automatikusan ír egy levelet annak, aki feliratkozott hozzánk (persze csak a feltöltések alkalmával). Erre kiválóan alkalmas a List To: http://www.list.to.

7. Az oldalstatisztika is lényeges! Ezzel a „progival" (HTML-code) a web-mester ellenőrizheti, hogy kik, mikor, honnan látogatják oldalunkat. Itt találod: http://www.ipstat.com.

8. A lopás ellen nem igazán lehet sokat tenni! De talán ha a HTML-code-ban is sok helyen feltüntetjük nevünket, s a lap aljára odabiggyesztjük, hogy „All rights reserved"!

Szende Csaba
szendecs@elender.hu

Ferrarik, gőzmozdonyok után mi, turbó Trabisok az infosztrádán

Júniusban lettem mániákus internetező. Debrecenben kezdtem, de hazajöttem Tabra (Siófoktól 33 km), és itt kezdődtek a problémáim. A siófoki szerver modemjei ekkor még 28,8 Kbps-osok voltak, így az, hogy nálam a maximális sebesség csak 26,6 Kbps, nem volt feltűnő, vártam a fejlesztést, ami decemberben be is következett, a szerver 33,6-os modemeket kapott. Boldog voltam, hogy már kihasználhatom modemem „végsebességét" (turbó Trabi), de nem így történt. Hol a hiba?

Miután már mindent átállítottam, kicseréltem, beírtam, kihúztam, feljavítottam, rájöttem, hogy a baj oka maga a vonal... A hiba nem a készülékben van, a sokszori sikertelen csatlakozási kísérlet miatt a telefonszerelőt kell kihívni. A szerelő jött, látott és győzött. Mármint engem, le... „Mi az internetes problémákkal nem foglalkozunk, ha telefonálni tud, a többi nem érdekel. Egyébként örüljön, hogy egyáltalán tud internetezni, mert van, aki egyáltalán nem tud felcsatlakozni."

Azt azért megsúgta, hogy a telefonomat köttessem át a digitális központba, mert úgy megoldódnak a problémáim.

„Így ni, most a következő a teendő – világosított fel a Távközlési Centrum kedves hangú munkatársa –: írjon egy kérelmet, amelyben szerepel, hogy az Internet miatt szeretne átkerülni a digitális központba. Természetesen vállalnia kell a számmódosítás díját!"

„Meghiszem azt, hogy vállalom – ujjongtam –, és azt hittem, minden megoldódik. Persze ez az írás nem jött volna létre, ha ez így van. A Matáv három hét múlva értesített, hogy „a digitális központ telítettsége miatt a kérelmet nem áll módunkban teljesíteni." Pech!

Már bele is nyugodtam volna, ha nem tűnik fel, hogy az összes nyilvános fülkének a digitális központhoz tartozó száma van (mi ebben a logika?). Tehát a megoldás a következő: veszek egy notebookot modemmel, és kimegyek este 10 után (100+áfáért) internetezni az egyik utcai fülkébe!

A francba, ez sem jó, hiszen az éjszakai 100+áfás kedvezmény itt nem érvényes. Ismét pech!

Tehát maradok itthon. Havonta kifizetem a minimum 120 felesleges impulzus árát, és várom az innovációs nagydíjas Matávot, hogy engem is fejlesszen....

Szabó Endre
andrew@uze.net

Vásárolhat névtelent is...

... de miért tenné...?

...ha ugyanennyiért a NEVET is megkaphatja!

A név azonosít bennünket, egyedülivé tesz a sokaságban. Milyen különös, hogy a XII. századból például Anonymus mégis éppen név nélkül válhatott halhatatlanná. Ma már ilyesmi nem fordulhat elő. A világ első személyi számítógép gyártójaként cégünk kivívta a felhasználók körében azt az elismerést, hogy a Compaq név egyedülálló minőséget jelentsen. És ami szinte hihetetlen - Ön most a Compaq csúcsminőséget egy névtelen számítógép áráért veheti meg.

Compaq Deskpro 1000 • Pentium® processzor 200MHz MMX™ technológiával
1.6 GB HDD • 256KB 2nd level cache • 16MB RAM • S3 Trio 64V2/DX PCI
VGA adapter • 1MB Video RAM • 7 Slot (1 Combo, 3 PCI, 3 ISA) • WIN95

COMPAQ

1126 Budapest, Királyhágó tér 8-9
Fax.: +36 (1) 457-3699
www.compaq.hu
E-mail: info.hu@compaq.com

AQUILA

Az elender internet bemutatja:

Bulinet

1998. ÁPRILIS 8. 15.00-22.00

GIGA BYTE PARTY
a Budapest Sportcsarnokban

- ANIMAL CANNIBALS
- BABY SISTERS
- BACK II BLACK
- BON BON
- ERICA C DANCE COMPANY
- HIP HOP BOYZ
- IRIGY HÓNALJMIRIGY
- REPUBLIC
- UFO

Megnyitót mond: Magyar Bálint, művelődési és közoktatási miniszter

Levi's divatshow

Levi's ajándékok

150 számítógép, amelyekkel elérheted az Internetet

Közvetlen műholdas kapcsolat Bill Gates-cel, a Microsoft elnökével

Geszti Péter, a Net-man

Műsorvezető: Csiszár Jenő

Középiskolásoknak ingyenes jegyek igényelhetők az iskolákban vagy csoportosan: 270-6131

http://bulinet.sulinet.hu/